

**Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny
w Wielkiej Brytanii**

Wiadomości POSK

“Polsce i wolnym Polakom na użytek”

Londyn 2020

POLSKI OŚRODEK SPOŁECZNO-KULTURALNY W WIELKIEJ BRYTANII

Polish Social and Cultural Association
238-246 King Street, London W6 0RF

Tel.: 020 8741 1940

E-mail: admin@posk.org

- [posklondyn](#)
- [posklondon](#)
- [posklondon](#)
- www.posk.org

POSK w czasie pandemii

Co prawda niniejsze wydanie „Wiadomości” stanowi sprawozdanie za rok 2019 to trafi ono w Państwa ręce w trakcie globalnej pandemii koronawirusa, która ma istotny wpływ na działanie POSK. W efekcie uznaliśmy za stosowne dodanie krótkiej informacji o działaniach podejmowanych w tym trudnym czasie.

Zgodnie z zaleceniami brytyjskiego rządu dotyczącymi walki z koronawirusem, Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny (POSK) został zamknięty dla odwiedzających 25 marca 2020 roku. Już wcześniej zdecydowano o odwołaniu wszystkich zaplanowanych wydarzeń, w tym pokazów POSK Cinema, koncertów Jazz Cafe czy spektakli Teatru Syrena, a także zaplanowanych konferencji i dyskusji.

Taka decyzja została podjęta przez Zarząd POSK w oparciu o zalecenia brytyjskich władz i ma na celu chronienie członków polskiej społeczności – w tym osób starszych - przed zarażeniem się wirusem.

W pierwszych tygodniach obowiązywania ograniczeń POSK, wybrani pracownicy POSK kontynuowali prace konserwatorskie i administracyjne. Sekretariat POSK służył także jako punkt kontaktowy dla osób szukających pomocy w trakcie pandemii, kontaktując się także z kilkudziesięcioma członkami POSK z grup ryzyka z pytaniem o to, czy możemy im w pomóc w tym trudnym okresie.

Jednocześnie na profilach POSK w portalach społecznościowych Facebook i Twitter informowaliśmy o wsparciu dla Polaków, publikując m.in. szczegółowe wywiady z konsulem generalnym RP w Wielkiej Brytanii Mateuszem Słasiakiem oraz Barbarą Drozdowicz z East European Resource Centre.

Na bieżąco publikowaliśmy także polskojęzyczne materiały brytyjskiego rządu dotyczące zaleceń w walce z koronawirusem oraz dostępnych programach pomocowych.

Na stronach POSK pojawiły się także wskazówki dotyczące tego, gdzie szukać wsparcia dla osób z grup szczególnego ryzyka (w wieku powyżej 70 roku życia lub z istniejącymi problemami zdrowotnymi), wskazując najprostszy sposób na skontaktowanie się z odpowiednimi zespołami we wszystkich dzielnicach Londynu.

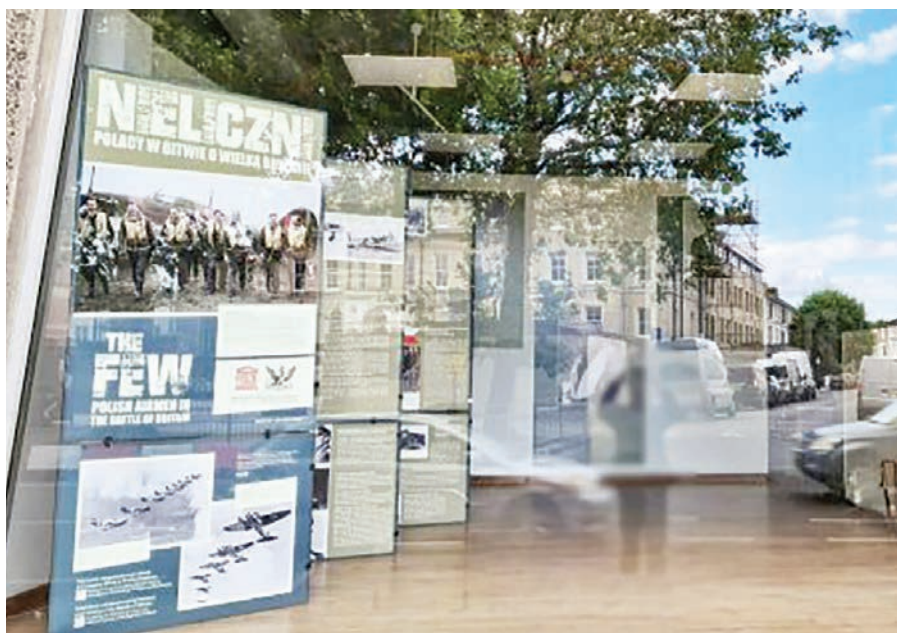
Pozostali pracownicy POSK zostali przeniesieni na rządowy program wsparcia miejsc pracy, tzw. Coronavirus Job Retention Scheme. To pozwoliło na istotne odciążenie budżetu POSK w miesiącach, w których wpływy były znacznie ograniczone przy jednoczesnym zachowaniu miejsc pracy i zadbaniu o pracowników w trakcie pandemii.

Działalność kulturalna została jednak przeniesiona – w ograniczonym zakresie – do sieci, gdzie POSK Cinema zorganizowało wyjątkowy pokaz filmu dokumentalnego „Enigma. Mamy nowiny”, który połączony był z dyskusją z kryptologiem i ekspertem w tym temacie, doktorem Markiem Grajkiem.

Z czasem możliwe stało się stopniowe otwieranie przestrzeni biurowej w dniach i godzinach ustalonych z najemcami, co było szczególnie istotne ze względu na znaczenie umów najmu dla budżetu organizacji.

Na początku lipca działalność wznowiła także Cafe Maya na parterze, a w przestrzeni od King Street zainstalowaliśmy wystawę czasową poświęconą polskim lotnikom walczącym w Bitwie o Anglię.

Biblioteka Polska POSK zaczęła także realizować rozległy projekt finansowany ze środków polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

POSK pozostaje jednak zamknięty dla szerszej grupy odwiedzających do czasu, kiedy szerze otwarcie budynku będzie uzasadnione przez możliwość organizowania wydarzeń publicznych, w tym spektakli i pokazów filmowych w teatrze POSK lub koncertów w Jazz Cafe. Współpracujemy także z Konsulatem RP w Londynie nad wznowieniem funkcjonowania punktu paszportowego dla dzieci.

Bezpieczeństwo naszych gości, a także pracowników POSK jest dla nas najważniejszym czynnikiem i będzie kluczowe przy podejmowaniu decyzji o stopniowym otwarciu budynku.

Istotną część budżetu POSK pochodzi z wynajmu przestrzeni i organizacji wydarzeń publicznych, co jest szczególnie trudne w czasach dystansowania społecznego.

Dla porównania, mający 300 miejsc teatr może zgodnie z obecnymi rządowymi zaleceniami przyjąć ledwie 48 osób, co znacząco utrudnia zorganizowanie rentownego wydarzenia kulturalnego.

Od lat Zarząd POSK podkreślał konieczność zdywersyfikowania przychodów na wypadek jakiegokolwiek kryzysu, co przynosi efekty: nowe mieszkania przy Ravenscourt Avenue oraz te dawniej wykończone we wschodnim skrzydle budynku zapewniają stały dopływ środków do budżetu organizacji, co pozwala w dużej mierze pokryć koszty utrzymania budynku.

Zarząd POSK prowadził także skuteczne działania dot. uzyskania pomocy publicznej z budżetu brytyjskiego rządu oraz władz dzielnicy Hammersmith & Fulham, a także pozyskał środki z Polski na remont przestarzałych wind w budynku, który rozpocznie się jeszcze latem. To wszystko sprawia, że POSK powinien być w stanie przejść obecny kryzys w niezłym

FOT. ADAM ZIEMLEWICZ

FOT. BARTŁOMIEJ NOWAK

stanie finansowym, notując niższe straty niż wiele organizacji kulturalnych, które w zdecydowanej większości polegają na przychodach z widowni.

Mamy oczywiście nadzieję, że wraz z poprawą sytuacji epidemiologicznej jak najszybciej będziemy mogli stopniowo wracać do normalnego funkcjonowania.

Jednocześnie jesteśmy jednak świadomi, że brytyjski National Theatre nie planuje wznowienia działalności przed wrześniem 2020, a teatry na West End nawet najwcześniej w pierwszym kwartale 2021 roku.

Zapewniamy Państwa, że trwają przygotowania nowego programu kulturalnego, który będzie mógł zostać uruchomiony, kiedy tylko będzie to bezpieczne dla naszej widowni.

Choć rządowe zalecenia mówią o zachowaniu fizycznego dystansu co najmniej dwóch metrów to w sensie duchowym możemy być bliżej siebie niż kiedykolwiek wcześniej, okazując sobie zwykle ludzkie ciepło i wsparcie, a także pamiętając o sile naszej społeczności.

Kiedy obecny kryzys się skończy, POSK ponownie będzie dla Państwa otwarty, aby pokazywać to, co najlepsze w polskiej kulturze, historii i życiu społecznym.

Nie możemy doczekać się przyjęcia Państwa z powrotem w progach POSK.

*Joanna Młudzińska
Przewodnicząca POSK*

W związku z konsekwencjami kryzysu wywołanego przez koronawirusa, zachęcamy Państwa do rozważenia jednorazowych lub cyklicznych darowizn przez stronę internetową POSK (www.posk.org i guzik Donate na dole strony) lub w inny sposób. Różne możliwości wsparcia organizacji opisane są na załączonej do tego wydania Wiadomości broszurce informacyjnej.

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

Joanna Młodzińska

Od Przewodniczącej

W roku sprawozdawczym 2019 dokonaliśmy w POSKu kilka znaczących kroków do przodu, przez usprawnienie działania i zarządzania organizacją, jak i zabezpieczenie jej przyszłości przez stabilizację finansową oraz przyciąganie do niej nowej, młodszej publiczności.

Statut

Na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu 18 maja 2019 roku członkowie POSKu ogromną większością głosów przyjęli nowy Statut (Articles of Association), który zastępuje ten, który służył od powstania organizacji w 1964 roku. Prace nad statutem trwały kilka lat, ponieważ Komisja Statutowa, prowadzona z ogromnym nakładem czasu i zawodowej wiedzy przez Marcina Zarembe, musiała uwzględnić wszystkie zmiany w prawie brytyjskim dotyczącym spółek i organizacji charytatywnych, a zarazem zadowolić, w miarę możliwości, wymagania członków POSKu. Komisja przeprowadziła szeroki proces konsultacji z członkami poprzez wysyłanie im projektu nowego statutu razem z raportem, tłumaczącym kluczowe zmiany i nowe elementy oraz spotkania i wymiany korespondencji. Komisja rozpatrywała wszystkie uwagi od członków i starała się je uwzględnić, ale niestety nie zawsze można było wszystkich zadowolić, ponieważ w wielu wypadkach członkowie mieli różne zdania. Komisja przyjęła zmiany na które był konsensus. Ostateczny projekt statutu wprowadził różne zmiany, które w wielu przypadkach uwzględniają procedury praktykowane w POSKu od wielu lat (jak na przykład funkcja Zarządu, o którym w starym statucie w ogóle nie było mowy). Ważną również zmianą jest usunięcie dodatkowych głosów przysługujących członkom, którzy wpłacili w pewnych okolicznościach dodatkowe składki – obecnie wszyscy członkowie są równi, każdy ma jeden głos.

FOT.: WOLICZEK/KLAS

80. rocznica wybuchu II wojny światowej

Nowy statut wprowadził też zmienione procedury względem Walnych Zebrań. W tym roku po raz pierwszy razem z Wiadomościami i Białą Broszurką rozesłane są do członków dane wszystkich kandydatów na Prezesa, członków Rady oraz Komisji Rewizyjnej, tak że członkowie mają okazję przestudiować przed zebraniem zgłoszone kandydatury i zastanowić się spokojnie nad wyborem najbardziej odpowiednich osób. W razie niemożliwości stawienia się osobiście na zebraniu, istnieje możliwość pisemnego przekazania głosu na wytypowanych kandydatów innej osobie.

Członkom Komisji, a szczególnie Marcinowi Zarembie, należą się ogromne podziękowania za ten wysiłek, który nareszcie zapewnia nam właściwe reguły zarządzania organizacją.

Sytuacja finansowa

Kolejny ważny projekt, który udało się zakończyć w roku 2019, to budowa mieszkań przy 3 Ravenscourt Avenue. Pomimo opóźnień z różnych względów od POSKu niezależnych, budowa zakończyła się dużym sukcesem, gdyż te cztery dodatkowe mieszkania, wykończone na wysoki standard, zostały natychmiast rozchwyte przez lokatorów i przynoszą POSKowi prawie £80 tys. dochodu w skali rocznej. Oczywiście wzrosła też wartość aktywów POSKu i stanowi to kolejną dobrą inwestycję. Szczegóły sytuacji finansowej można zobaczyć w sprawozdaniu Skarbnika Roberta Wiśniowskiego, któremu zawdzięczamy, dzięki jego poświęcenia czasu i zawodowej wiedzy, tak sprawne prowadzenie działu finansów.

Niestety, przy ciągłym wzroście kosztów utrzymania starzejącego się gmachu, trudno jest znaleźć dodatkowe przychody na ich pokrycie, szczególnie w klimacie, gdzie nie tylko wykruszają się organizacje społeczne, które dawniej płaciły za wynajem biur i sal w POSKu, ale też klienci komercyjni w niektórych przypadkach się wycofują. POSK zmuszony jest szukać

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

wsparcia od polskich organów rządowych jak i nowych strumieni przychodów, cały czas jednak starając się utrzymać równowagę pomiędzy misją organizacji a komercyjną rzeczywistością.

Tak też z bólem serca musieliśmy zrezygnować z tak zwanej „Kolekcji”, na skutek czego nie tylko mamy dochód z wynajmu Sali Orłów, ale również otrzymaliśmy około £25 tys. ze sprzedaży mebli i innych artefaktów ze spadku po śp. Jadwidze Gray, nie mających ścisłego związku z polską kulturą.

Członkowie Zarządu odpowiedzialni za infrastrukturę POSKu, Olgierd Lalko, Leszek Bojanowski i Paweł Pastuszek przypominają ciągle, że czekają nas poważne wydatki na remonty w POSKu, z wymianą wind na pierwszym miejscu. W ubiegłym roku pisałam o zawieszeniu prac nad stworzeniem „Atrium” w otwartej przestrzeni na trzecim piętrze ze względu na brak funduszy – otóż jest szansa, że w roku 2020 może uda nam się załatwić dofinansowanie na ten projekt ze źródeł polskich i polonijnych przy okazji zachowania paneli płaskorzeźby autorstwa emigracyjnego rzeźbiarza Tadeusza Zielińskiego.

Inwestycje tego rodzaju w gmach POSKu będą możliwe tylko przy takim dofinansowaniu, dopóki nie uda się sprzedać nieruchomości przy Frascati 4 w Warszawie. Sekretarz Andrzej Zakrzewski poświęca dużo czasu na rozmowy z doradcami w Warszawie, ale niestety kolejne przeszkody na tej drodze uniemożliwiły na razie załatwienie sprawy. Zastrzyk finansowy jaki da nam spieniężenie tego budynku jest nam ogromnie potrzebny, aby móc wykonać cały szereg projektów inwestycyjnych.

Brexit i Polacy w Wielkiej Brytanii

Wprowadzenie przez władze brytyjskie statusu osiedlenia (EU Settled Status, EUSS) stworzyło konieczność wsparcia dla osób, dla których załatwienie tej bardzo ważnej

FO: BARTŁOMIEJ NOWAK

EUSS centre - wizyta Minister Caroline Nokes (w środku). Od lewej: Barbara Drozdowicz i Joanna Młodzińska.

Forum Belwederskie na Zamku Królewskim w Warszawie. Od lewej: Joanna Młudzińska, Rosena Allin-Khan, Kasia Madera, Jakub Krupa.

rzeczy sprawia trudności ze względu na brak znajomości języka czy dostępu do internetu. POSK z chęcią przyłączył się do projektu East European Resource Centre, która to organizacja otrzymała fundusze z Home Office na centrum pomocy w załatwianiu EUSS. Na ten cel została za odpłatą oddana Sala Orłów, gdzie odpowiednio wykwalifikowani doradcy udzielają tej pomocy bardzo wielu obywatelom Unii, nie tylko Polakom.

Zawitał też do POSKu autobus wynajęty przez Burmistrza Londynu Sadiq Khan, którym przyjechali doradcy w sprawie EUSS, którzy w Sali Multimedialnej udzielali porad obywatelom Unijnym.

Ambasada Rzeczypospolitej też oczywiście przyłącza się do tego wsparcia dla Polaków, w POSKu odbyły się dwa spotkania z udziałem Ambasadora Arkadego Rzegockiego, pracowników Konsulatu oraz Home Office, gdzie

przekazywane były informacje na ten temat.

Współpraca z Ambasadą i Konsulatem się rozwija – oprócz tych spotkań POSK nadal udostępnia pomieszczenia dla punktu paszportowego oraz na wybory parlamentarne europejskie i polskie dla obywateli polskich.

Sekcja Społeczna POSKu, którą z wielkim oddaniem prowadzi Mhiroslawa Wrona też robi co może aby wspierać naszych rodaków, zajmując się osobami starszymi, bezdomnymi i uwięzionymi.

Program kulturalny

Rok 2019 rozpoczął się odsłonięciem kolejnej wystawy na oszklonych drzwiach POSKu pod tytułem „1919 Polska buduje państwo”, oraz wystawy w Galerii „Sprawa polska w Traktacie Wersalskim” (obie przygotowane przez Dr Dobrosławę Platt) i powtórzeniem spektaklu „A to Polska właśnie” opartym na „Weselu” Wyspiańskiego. We wrześniu było szereg wydarzeń z okazji 80 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej, między innymi wystawa „Poland First to Fight” i film dokumentalny amerykańskiego dziennikarza z pierwszych dni wojny w Warszawie, również przygotowane przez Dr Platt.

Oprócz tych wystaw, Biblioteka Polska zorganizowała cały szereg spotkań literackich oraz dwie konferencje naukowe.

W 200 rocznicę urodzin Stanisława Moniuszki POSK Opera wystawiła nie tylko tradycyjną już operę w październiku, ale dodatkowo piękny koncert galowy muzyki tego wspaniałego polskiego kompozytora. Krystyna Bell nie tylko prowadzi Komisję Kultury, ale też Teatr Syrenę i współprodukuje POSK Opera.

W teatrze odbyło się bardzo wiele różnych spektakli, przedstawianych przez stałe teatry londyńskie jak Teatr dla Dzieci i Młodzieży Syrena (obchodzący 60 lecie nieprzerwanej działalności) i Scenę Polską.uk w POSKu, ale również koncert zespołu „Volare” i premiera pięknego oratorium autorstwa Andrzeja Matuszewskiego pod tytułem „Polska Odyseja”. Wiele mniejszych, ale równie ciekawych produkcji miało miejsce w Jazz Café, organizowane zarówno przez Scenę Polską jak i przez impresariat Ewy Becla.

Barbara Bakst w sześciu niedzielnych Koncertach przy Kawie w Jazz Café przedstawiła publiczności londyńskiej niezwykle urozmaicony program muzyki klasycznej w wykonaniu młodych polskich muzyków.

Galeria POSK dzięki niezmiernie aktywnej działalności Joanny Ciechanowskiej i Elviry Olbrich, zaprezentowała dwadzieścia wystaw sztuki malarskiej i fotografii. Wśród nich należy wymienić jedną niezwykle ważną wystawę pod tytułem „Outlook: No Return”, zorganizowaną wspólnie z Ben Uri Gallery and Museum, świętującą wkład artystów-uchodźców z terenów okupowanych przez nazistowskie Niemcy w brytyjską kulturę. Wystawa wpisana była w całoroczny Festival „Insiders/Outsiders” i należała do wielu wydarzeń, na które do POSKu przychodzili nie tylko Polacy.

Najszerzym wachlarzem publiczności cieszy się zawsze regularny program koncertów Jazz Café POSK, gdzie występują najlepsi polscy i nie-polscy wykonawcy różnych stylów jazzu, organizowany przez Piotra Kaczmarek. W grudniu na zaproszenie Tomasza Furmanka

Spotkanie z prezydentem Andrzejem Dudą w Ambasadzie RP w Londynie

Wystawa Fundacji Sue Ryder

przy wyprzedanej sali wystąpił tam światowej sławy Zbigniew Namysłowski ze swoim kwintetem.

We wrześniu POSK wziął po raz drugi udział w „Open House London”. Dzięki świetnej organizacji Janusza Marszewskiego, grupa członków Zarządu i Rady oprowadziła po budynku około 200 osób, którzy dowiedzieli się przy okazji bardzo dużo nie tylko o POSKu ale i o historii Polski i emigracji.

POSK zawsze miał i ma możliwości techniczne do pokazywania filmów, czy to na dużym ekranie w teatrze, czy na monitorach telewizyjnych lub ekranach w innych salach i po-

kazywał je przy różnych okazjach. Natomiast założenie w roku 2019 przez członka Zarządu Jakuba Krupę kina społecznościowego (Community Cinema) stworzyło możliwość pokazywania filmów nowych, popularnych dla szerszej publiczności po niskich cenach.

Przyszłość POSKu

Dwa elementy są konieczne, aby POSK przetrwał i się rozwijał: zabezpieczenie sytuacji finansowej oraz przekazanie pałeczki nowym, młodszym ludziom. Co do pierwszego, to POSK przez mądre inwestycje postawił już duże kroki na drodze do samowystarczalności i nie ma obecnie zagrożenia finansowego.

Natomiast sprawa przyciągania do POSKu młodych ludzi jest o wiele trudniejsza. Trzeba poszerzyć program kulturalny, aby był bardziej atrakcyjny dla młodych, ale to nie wszystko. Należy też stworzyć warunki dla nich, aby mogli i chcieli się zaangażować w organizowanie wydarzeń, wykonywanie projektów i w ten sposób zachęcić do czynnego udziału w prowadzenie organizacji.

Takim czynnikiem stało się Kino POSK, które prowadzi mała, ale energiczna grupa młodych ludzi, którzy cały projekt opracowali a teraz go wykonują we współpracy z Kierownikiem Domu Bartłomiejem Nowakiem. Projekt przyciąga całkiem nową publiczność na pokazy filmów i tym samym pogłębia źródło osób, które potencjalnie zaangażują się może w inne ciekawe działania. Mam nadzieję, że daje to dobry przykład, co w POSKu można osiągnąć.

Konieczne też jest świeże spojrzenie na wizerunek i promocję POSKu w obecnych czasach i tym zadaniem Zarząd planuje się poważnie zająć w roku 2010.

Podziękowania

Zespół pracowników POSKu, tak naprawdę bardzo mały jak na wyzwania, które codziennie przed nim stają, zasługuje zawsze na uznanie i podziękowanie za ich lojalność i oddanie. Sekretarka Iwona Abramian wykonuje niezwykle rzetelnie wszystkie swoje zadania, do których w roku 2019 doszły wszystkie sprawy związane z konsultacjami oraz wprowadzeniem w życie nowego statutu. Kierownik Domu Bartłomiej Nowak odpowiedzialny jest nie tylko za gmach POSKu, ale również za mieszkania wynajmowane, których ilość wzrosła w tym roku do jedenastu. Mając tak minimalny zespół pracowników, jednak jest zawsze do dyspozycji klientów, lokatorów i najemców sal, którzy wiedzą, że na nim mogą polegać. Technik teatralny Zubair Dhalla sprawdza się świetnie i już coraz więcej rozumie po polsku! Zespół Biblioteki po reorganizacji pracuje nadal bardzo sprawnie przy wszystkich swoich zadaniach. Ela Davies bardzo sumiennie wykonuje obowiązki księgowej. Tomasz Furmanek pisuje regularnie artykuły na stronę POSKową, Tygodnia Polskiego i dba o to, aby inne media polonijne też je zamieszczały. Od lat nam pomagają przy sprawach kultury niezmiennie oddana wolontariuszka Krystyna Raczyńska, której bardzo serdecznie dziękuję.

Wdzięczna jestem bardzo wszystkim kolegom z Zarządu, którzy wnoszą swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe do pracy w POSKu. Współpraca jest bardzo dobra, dyskusje czasem ożywione, gdyż nie zawsze się wszyscy zgadzają, ale to jest tak zwane „twórcze napięcie”, z którego wychodzą pomysły i dobrze przemyślane decyzje.

Dziękuję też członkom Rady, którzy służą poradą, a specjalne podziękowania należą się tym, którzy oddają swój czas dodatkowo poza zebraniem Rady przy konkretnych zadaniach: Andrzej Maryniak, Tadeusz Trylski, Renata Chmielewska, Ryszard Żółtaniecki, Alexa Newsome, Hanna Lubaczewska, Maria Dowgiel, jak również już wymienieni powyżej: Marcin Zaremba, Janusz Marszewski, Joanna Ciechanowska, Elvira Olbrich i Barbara Bakst.

*Joanna Młodzińska
Przewodnicząca*

Spotkanie brexitowe z Ambasadorem Arkadym Rzegockim

FOI: MATERIAŁY PRASOWE AMBASADY RP W LONDYNIE

Zarząd POSKu w kadencji na rok 2019/2020

JOANNA MŁUDZIŃSKA
DR OLGIERD R. LALCO
ANDRZEJ ZAKRZEWSKI
ROBERT WIŚNIEWSKI
PIOTR KACZMARSKI
KRYSTYNA BELL
JOANNA MŁUDZIŃSKA
ANDRZEJ FÓRMANIAK/O. LALCO
PAWEŁ PASTUSZEK
DR LESZEK BOJANOWSKI
JAKUB KRUPA
MHIROŚLAWA WRONA

PRZEWODNICZĄCA
WICE PRZEWODNICZĄCY
SEKRETARZ
SKARBNIK
JAZZ CAFÉ
DZIAŁ KULTURY
DZIAŁ BIBLIOTECZNY
KOMISJA DOMU
DZIAŁ TECHNICZNY
DZIAŁ B.H.P.
DZIAŁ PR
DZIAŁ OPIEKI SPOŁECZNEJ

FOT.: DARIUSZ KUKAWSKI

Skład Rady POSKu w kadencji na rok 2019/2020

BĄCZEK TOMASZ	MARSZEWSKI JANUSZ
BAKST BARBARA	MARYNIAK ANDRZEJ
BECLA EWA	MIER-JĘDRZEJOWICZ WŁODZIMIERZ
BECLA BOGUSŁAW	MIZINIAK HELENA
BELL KRYSZYNA	MŁUDZIŃSKA JOANNA
BILDZIUK ARTUR	MOSZCZYŃSKI WIKTOR
BOJANOWSKI LESZEK	NEWSOME ALEXA
CIECHANOWSKA JOANNA	OLBRICH ELVIRA
CHMIELEWSKA-LAMBOURNE RENATA	PASTUSZEK PAWEŁ
DĄBEK IZABELA	ROWIŃSKI KRZYSZTOF
DOWGIEL MARIA	SABBAT JOLANTA
FÓRMANIAK ANDRZEJ	ŚWIEBODA PIOTR
GRELIAK TERESA	SZADKOWSKA-ŁAKOMY TERESA
JANČZUK ANNA	SZYDŁO RYSZARD
KACZMARSKI PIOTR	TOBIASIEWICZ WOJCIECH
KACZOROWSKA JAGODA	TRYLSKI TADEUSZ
KALETA MARIA	WACHNICKA EWELINA
KĘPKA AGNIESZKA	WAJDA JANUSZ
KRUCZKOWSKA-YOUNG MARIA	WIŚNIEWSKI ALBERT
KRUPA JAKUB	WIŚNIEWSKI ROBERT
KWIATKOWSKA JANINA	WRONA MHIROŚŁAWA
LALKO OLGIERD	ZAKRZEWSKI ANDRZEJ
LASKIEWICZ MAREK	ZAREMBA MARCIN
LUBACZEWSKA HANNA	ZASTAWNY MARIAN
MAKULSKI ANDRZEJ	ŻÓŁTANIECKI RYSZARD

FOT. RYSZARD STYBIO

Rada POSK-u w kadencji na rok 2019/2020

Organizacje członkowskie w Radzie POSKu

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH
TOWARZYSTWO POPIERANIA NAUKI POLSKIEJ
INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
POLSKA MACIERZ SZKOLNA
OGNISKO POLSKIE
PCA LTD.
POLSKI OŚRODEK KATOLICKI
– LEAMINGTON SPA
POSKLUB
KOŁO LWOWIAN

Ryszard Chmielowiec
Jerzy Habdank-Toczyski
Anna Stefanicka
Aleksandra Podhorodecka
Iwona Behar
Barbara Orłowska

Dr Stanisław Librowski
Halina Nedwecka
Tadeusz Gryglewicz

Robert Wiśniowski

Dział Finansowy

Główne wydarzenia finansowe POSKu w 2019 roku

Tak jak w ubiegłych latach, w broszurce drukowanej i rozesłanej z Wiadomościami („Biała Broszurka”) znajdują się dokładne dane finansowe oraz szczegółowe objaśnienia cyfr i szczegółowe informacje o strukturalnym deficycie i wyniku za 2019 rok. Format Annual Accounts jest taki, jak wymaga prawo angielskie, natomiast w Białej Broszurce staram się wyjaśnić to co może być trudne do zrozumienia w tym formacie.

W niniejszym sprawozdaniu pragnę omówić najważniejsze aspekty sytuacji finansowej POSKu.

Główne wydarzenia 2019 roku:

1. POSK zakończył rok finansowy 2019 z nadwyżką przed rewaloryzacją inwestycji £45 tys. (w 2018 niedobór £44 tys.)
2. POSK zakończył budowę mieszkań przy 3 Ravenscourt Avenue. Do 31 grudnia 2019 cała suma zainwestowana w projekt wyniosła £710 tys.
3. Po rewaloryzacji wartość inwestycji wzrosła o £1,191 tys. głównie z powodu rewaloryzacji nowo wybudowanego budynku przy 3 Ravenscourt Avenue (w roku 2018 wartość spadła o £250 tys. głównie z powodu obniżenia rynkowej wartości nieruchomości w Londynie).
4. Strukturalny deficyt zmniejszył się ze £100 tys. w 2018 na £70 tys. w 2019 roku. Główną przyczyną zmniejszenia się strukturalnego deficytu to wynajem nowych mieszkań przy 3 Ravenscourt Avenue.
5. POSK otrzymał dotacje w sumach £51 tys. od Polskiego Stowarzyszenia Powierniczego i £16 tys. od Stowarzyszenia Wspólnota Polska.
6. POSK sprzedał przedmioty zostawione w spadku po śp. Pani Jadwidze Gray za £25 tys.
7. Kapitałowe wydatki na modernizację gmachu POSK wyniosły £71 tys. (2018 - £122 tys).
8. W roku 2019 roku Fundacja Przyszłości POSKu wsparła POSK dotacją £60 tys. (2018- £60 tys.)

Zarząd i Rada POSKu kontynuują rozpatrywanie opcji obniżenia kosztów i zwiększenia przychodów ale niestety koszty na które POSK ma mało wpływu (tak jak elektryczność i wynagrodzenie pracowników) wciąż rosną a wzrost przychodów, które POSK może czerpać z gmachu ograniczony jest tym, że naszym celem jest działalność „Polsce i wolnym Polakom na pożytek” a nie „maksymalne zwiększenie przychodów”.

W 2019 Rada POSKu powołała komisję przeglądu kosztów sprzątnięcia budynku. Po zakończeniu pracy, komisja doszła do wniosku, że POSK otrzymuje konkurencyjną cenę i wykonawca wykonuje pracę dobrej jakości. Planujemy powołać komisję do przeglądu innych wydatków POSKu.

Polityka Finansowa

Polityka finansowa POSKu ma jeden zasadniczy ważny cel: doprowadzić POSK do stanu samowystarczalności, czyli zminimalizować deficyt strukturalny lub nawet całkowicie go zlikwidować.

Zarząd i Rada POSKu od kilku lat konsekwentnie działają w tym kierunku poprzez:

1. Wykorzystanie funduszy ze spadków i darów na inwestycje, które przyniosą stały, regularny i najwyższy możliwy przychód przy stosunkowo niskim ryzyku.
2. Prowadzenie rozsądnej gospodarki, mając na uwadze utrzymanie równowagi pomiędzy działalnością społeczno-kulturalną a komercyjną.

Zmiana tej polityki byłaby w obecnej chwili nierozsądna i nieodpowiedzialna.

Oplątek POSKu. Powyżej: Łukasz Biela śpiewa razem z Jolantą Sabbat jej ulubioną kolędę.

Strukturalny deficyt

Biorąc pod uwagę wyniki finansowe za rok 2019 i przewidywany wynik na 2020 rok, prognoza na wyeliminowanie strukturalnego deficytu nie jest zbyt optymistyczna lecz nie jest on aż tak duży, żeby zagrażał istnieniu naszej instytucji.

Zarząd i Rada POSKu są tego świadomi, że nadal musimy iść w kierunku samowystarczalności. Trwają dyskusje nad opcjami reorganizacji gmachu jak i również z Rządem polskim na temat dofinansowania działalności statutowej POSKu.

Niezbędne kapitałowe wydatki i sprzedaż budynku przy ul. Frascati w Warszawie

Inwestycje w gmach POSKu są niezmiernie ważne, ponieważ powinien on być utrzymany w dobrym stanie aby móc adekwatnie wspierać jego działalność. Zarząd i Rada POSKu planują nadal stosować politykę inwestowania funduszy w gmach POSKu w miarę finansowych możliwości.

Z początkiem 2020 roku Zarząd i Rada POSKu podjęły decyzję zainwestowania £0.4m w gmach POSKu przez następne 2 lata na niezbędne kapitałowe wydatki i remonty, najważniejszy z nich to generalny remont wind.

Niestety, aby wykonać te niezbędne prace trzeba będzie spieniężyć nieruchomość POSKową przy ul. Frascati w Warszawie. Od dłuższego czasu POSK podejmuje kroki aby ją sprzedać za najbardziej korzystną cenę. Sprzedaż tej nieruchomości była przewidziana na rok 2019 ale biorąc pod uwagę trudności ze sprzedażą nie ma gwarancji czy sprzedaż odbędzie się w roku 2020.

Jeśli POSK nie sprzeda tej nieruchomości istnieje prawdopodobieństwo że POSK będzie musiał zaciągnąć pożyczkę na zrealizowanie koniecznych wydatków kapitałowych i spłacić ją ze sprzedaży budynku przy ul. Frascati w Warszawie. Bez wykonania kapitałowych wydatków infrastruktura budynku będzie podlegała dalszemu zniszczeniu.

Inne wydatki kapitałowe

Istnieją też inne kapitałowe wydatki na które Zarząd i Rada nie wyraziły zgody z uwagi na to że nie są one absolutnie konieczne lub pilne: generalny remont Sali Malinowej i wybudowanie Atrium. Jakby się znalazły nowe środki na ich wykonanie to projekty zostaną przedstawione Radzie POSKu do przedyskutowania i aprobaty.

Wyliminowanie Strukturalnego Deficytu

W świetle wyników za rok 2019 i budżetu na rok 2020 wyliniowanie strukturalnego deficytu w najbliższej przyszłości stało się trudniejsze do osiągnięcia. Sytuacja będzie jaśniejsza po sprzedaży nieruchomości w Warszawie.

Budżet na 2020

Mamy nadzieję, że strukturalny deficyt za 2020 rok nie przekroczy kwoty £100 tys. Główne przywidziane wydarzenia:

1. Po zakończeniu budowy 3 Ravenscourt Avenue w budżecie na 2020 rok przewidujemy zwiększone przychody z wynajmu mieszkań
2. Z powodu wyprowadzenia się lokatorów lub ich problemów finansowych przywidujemy mniejsze dochody z wynajmu lokali
3. Przywidujemy większe rozchody z powodu wciąż wzrastających wydatków

Zarząd i Rada POSKu będą nadal czyniły wszelkie starania aby znaleźć rozwiązania tej sytuacji i doprowadzić POSK do samowystarczalności.

FOT. BARTŁOMIEJ NOWAK

Spotkanie w sprawie Brexitu. Org. przez biuro Burmistrza Londynu.

Wybory parlamentarne w Jazz Café

Podziękowanie

Chciałbym podziękować za pomoc wszystkim, którzy przyczynili się do prowadzenia finansów POSKu, szczególnie Pani Elżbiecie Davies za sprawne prowadzenie księgowości POSKu, Dr Dobrosławie Platt i Pani Barbarze Bakst za zdobycie funduszy na wiele imprez, Pani Elvirze Olbrich za inicjatywę sprzedaży obrazów Lurczyńskiego a także Panu Bartłomiejowi Nowakowi i Pani Iwonie Abramian za ich wsparcie.

W 2019 roku chciałbym również podziękować osobom z komisji, która zajęła się sprawdzeniem kosztów sprzątnięcia gmachu – Pani Renata Chmielewska- Lambourne, Pan Andrzej Fórmaniak, Pan Włodzimierz Mier-Jędrzejowicz, Pan Bartłomiej Nowak i Pan Ryszard Żółtaniecki.

Jak w poprzednich latach chciałbym podziękować kolegom i koleżankom z Zarządu i Rady, bez których niezbędnego wkładu pracy byłoby dużo trudniej układać, przedstawiać i sprawdzać sensowność dalekobieżnych planów finansowych.

Robert Wiśniowski

Robert Wiśniowski

Fundacja Przyszłości POSKu (The POSK Foundation)

Powiernicy:

Jan Kaczmarek
Adam Ostoja-Ostaszewski
Robert Wiśniowski (Przewodniczący)
Marcin Zaremba
Andrzej Zakrzewski

Fundacja Przyszłości POSKu została założona w 1989 roku jako organizacja niezależna od POSKu celem wspierania działalności POSKu.

Główne wydarzenia finansowe Fundacji Przyszłości POSKu w roku 2019:

W roku 2019 wartość Fundacji zwiększyła się o £391 tys. z £2,958 tys. do £3,349 tys. głównie z powodu zwiększenia się wartości rynkowej inwestycji.

- Przychód z inwestycji Fundacji wyniósł £113 tys. (2018 - £108 tys.)
- Wydatki administracyjne Fundacji (audit) wyniosły £3 tys. (2018 - £2 tys.)
- Na skutek rewaloryzacji wartość inwestycji wzrosła o £342 tys. (w 2018 spadła o £153 tys.)
- Fundacja przekazała dotację POSKowi w sumie £60 tys. (2018 - £60 tys.)
- W 2018 roku £5 tys. wydano z Funduszu im. Tadeusza Murdzeńskiego na dwa konkursy – konkurs poetycki i konkurs malarski. Nie było takich wydatków w 2019 roku.

Chciałbym podkreślić, że wartość rynkowa będzie się wahała z dnia na dzień w zależności od cen indywidualnych inwestycji. Ponieważ inwestycje nie były sprzedane wzrost ten nie został zrealizowany. Fundacja nie zamierza sprzedawać inwestycji gdyż ważniejsze jest żeby przynosiły one regularny dochód co roku celem wspierania POSKu.

W 2019 roku jak i w poprzednich latach dotacje od Fundacji Przyszłości POSKu nie są zaliczane do zasadniczych przychodów POSKu. Powodem tego jest fakt że dopóki POSK nie będzie ustabilizowany finansowo, pozostaje ryzyko, że Fundacja może kiedyś być zmuszona do subsydiowania POSKu ze swojego kapitału.

Jak w poprzednim roku, w broszurce rozesłanej razem z Wiadomościami znajdują się bardziej szczegółowe objaśnienia zestawień finansowych dotyczących Fundacji.

Robert Wiśniowski

Maria Kruczkowska-Young

Polskie Stowarzyszenie Powiernicze

Jak w ubiegłych latach Polskie Stowarzyszenie Powiernicze świadczy następujące usługi:

1. Wykonywanie testamentów według woli Testatora
2. Korespondencja z krajem zamieszkania spadkobiercy
3. Wykonywanie zobowiązań powierniczych – likwidacja majątków
4. Przygotowanie pogrzebu według testamentu
5. Tłumaczenia (z wyjątkiem medycznych i technicznych)
6. Przekazywanie rent i emerytur państwowych do adresatów mieszkających poza Wielką Brytanią
7. Potwierdzanie listów emerytalnych z ZUS

Testamenty:

Należy podkreślić jak ważne jest sporządzenie testamentu dopóki jesteśmy w pełni sił i świadomości. Każdy testament można dowolnie zmieniać, ale prawnie ważny jest ostatni (z ostatnią datą), który obala wszystkie poprzednie testamenty. To prawo tego kraju oraz unijne. Gdy ktoś samotny umiera nie pozostawiając ważnego testamentu, cały dorobek życiowy może przejść na skarb państwa brytyjskiego.

Kierownikiem biura Polskiego Stowarzyszenia Powierniczego jest Anna Smith, która profesjonalnie zajmuje się sporządzaniem testamentów po angielsku i wykonuje zlecenia klienta zgodnie z jego życzeniem.

Elżbieta Davies, która zajmuje się działem finansowym POSKu również zajmuje się finansowym działem Polskiego Stowarzyszenia Powierniczego.

Maria Kruczkowska-Young pełni funkcje dyrektora administracyjnego.

Funkcję dyrektora finansowego pełni Robert Wiśniowski.

W roku sprawozdawczym Polskie Stowarzyszenie Powiernicze jako wykonawcy testamentu zajęli się wykonaniem trzech testamentów, spisano 15 nowych testamentów, oraz wykonano 23 tłumaczenia.

Biuro Polskiego Stowarzyszenia Powierniczego czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 17.00

Telefon: 020 8748 1120   E-mail: admin@powiernicy.co.uk

Prosimy w zapisach testamentowych pamiętać o przyszłości POSKu, który jest naszym wspólnym polskim domem. Wszystkie dary prosimy kierować na: Polish Social and Cultural Association Limited, 238-246 King Street, London W6 0RF

Maria Kruczkowska-Young

Zapisy testamentowe na rzecz POSKu

śp. Jadwiga Gray

£ 25,195.00

**Rada i Zarząd Polskiego Ośrodka Społeczno Kulturalnego
pragną serdecznie podziękować
wszystkim darczyńcom
za ich hojne wsparcie finansowe naszej instytucji.**

**Dary na POSK
i Fundację Przyszłości POSKu
prosimy kierować na adres:**

*Polish Social and Cultural Association
238-246 King Street, London W6 0RF*

lub na konto bankowe POSKu:

Account No. 80201375

Sort Code: 20-35-90

*Barclays Bank Plc, Hammersmith & Fulham Business Centre
P.O. Box 738, London W6 9HY*

**Formularz na jednorazowe
lub regularne dotacje oraz na Gift Aid
znajduje się wśród załączonych dokumentów.**

■ Andrzej Zakrzewski

Dział Administracji

Jak w poprzednim roku chciałbym zacząć od Rady POSKu i w skrócie przedstawić Państwu pracę Rady. Jak Państwo wiedzą Rada składa się z 51 członków wybieranych na Walnym Zebraniu na okres trzy letni. Oprócz tego uprawnione organizacje członkowskie delegują swoich przedstawicieli do Rady.

Pierwsza Rada roku sprawozdawczego odbyła się na początku lutego 2019 roku i jak zwykle jej głównym zadaniem było przyjęcie wyniku za poprzedni rok i zatwierdzenie budżetu kapitałowego i operacyjnego na następny rok i to Rada zrobiła. Dużo czasu poświęcono projektowi nowego statutu i Rada podjęła ważną decyzję o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zebrania, aby głosować nad nowym statutem.

Następna Rada również się głównie zajęła projektem nowego statutu. Marcin Zaremba, przewodniczący Komisji Statutowej, opisał przebieg konsultacji z członkami w sprawie proponowanego statutu i przedstawił zmiany wynikające z tej konsultacji. Po dyskusji Rada przyjęła te zmiany i zatwierdziła projekt statutu jako ostateczny projekt, który ma być poddany pod głosowanie na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu członków.

Na pierwszym spotkaniu po Walnym Zebraniu Przewodnicząca przedstawiła skład nowego zarządu i przewodniczących komisji i działów. Zgodnie z nowym statutem przyjętym na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Rada przegłosowała projekt regulaminu POSKu (Bye-laws) i na podstawie tego regulaminu ustaliła opłatę członkowską na poziomie £60 dla poszczególnych członków i £120 dla organizacji.

Na wrześniowym spotkaniu Rada skoncentrowała się nad omówieniem działalności POSKu przedstawionej w obszernym sprawozdaniu Przewodniczącej.

Zebrania Zarządu odbywały się regularnie co miesiąc z wyjątkiem maja i na każde zebranie członkowie

FOT.: MONIKA ABRAMIANI

Przygotowania do wysyłki Wiadomości POSK (Danuta Nadaj, Maria Dowgiel, Jacek Jezierzański)

Zarządu przygotowywali pisemne raporty, które były omawiane na danym zebraniu. W ten sposób Zarząd oszczędzał dużo czasu i mógł się skoncentrować na rzeczowej dyskusji i podejmowaniu decyzji.

Na początku roku sprzedaż nieruchomości warszawskiej przy Frascati 4 wyglądała obiecująco, ale z upływem czasu okazała się bardzo problematyczna. Wykupiono pozostałych najemców mieszkalnych i budynek przy Frascati 4 zyskał na atrakcyjności dla potencjalnych nabywców. W ciągu roku otrzymano 15 ofert zakupu budynku, ale wszystkie były uwarunkowane lub oferowały zbyt niską cenę. Szybko okazało się, że brak windy to poważny mankament budynku, a więc postarano się o wstępne pozwolenie na budowę zewnętrznej windy, które otrzymano. W trakcie załatwiania pozwolenia wynikła kwestia służebności przejścia do ogrodu która praktycznie uniemożliwia budowę zewnętrznej windy. Jest możliwość zamontowania windy wewnętrznej, ale ta opcja łączy się z wykupem części mieszkania na parterze. Brak jasności w interpretacji przepisów podatkowych VAT powodował też trudności w ocenie ofert. Największą przeszkodę na drodze do sprzedaży jednak stanowi obecnie ustawa o przekształceniu wieczystej dzierżawy na własność, gdyż bez decyzji w tej sprawie sprzedaż jest praktycznie niemożliwa. Decyzję o przekształceniu podejmuje Miasto Stołeczne Warszawa po uzyskaniu opinii Komisji Reprywatyzacyjnej czy będzie ona badać praworządność decyzji o reprywatyzacji. W międzyczasie POSK pozostaje w kontakcie z oferentami. W chwili pisania tego sprawozdania nie wiadomo, kiedy decyzja zapadnie. Niepewność związana ze sprzedażą bardzo utrudnia podejmowanie decyzji co do koniecznych wydatków kapitałowych i remontowych w gmachu POSK w Londynie.

FOT.: RZSZARD SZYDLO

Walne Zebranie POSKu. 18.05.2019 - przemawia Marcin Zaremba

Z przyjemnością informuję, że wszystkie mieszkania przy 9 Ravenscourt Avenue i 238B King Street były wynajęte przez cały roku. W czerwcu cztery nowe mieszkania przy 3 Ravenscourt Avenue zostały wynajęte. Stanowi to znaczący zastrzyk finansowy dla POSKu (prawie £80,000 rocznie) i potwierdzenie słuszności decyzji wybudowania tych mieszkań. W sumie POSK obecnie wynajmuje jedenaście mieszkań. Wykorzystaliśmy to, aby wynegocjować lepsze warunki współpracy z agencją mieszkaniową, która załatwia dla POSKu najemców.

Sytuacja na rynku komercyjnym pogorszyła się i trzech komercyjnych najemców zrezygnowało z dzierżawy pomieszczeń. Niestety w chwili pisania tego sprawozdania pomimo usilnych starań zwolnione pomieszczenia stoją nadal puste. Natomiast jeden ze stałych długoletnich najemców przedłużył umowę na kolejny okres trzech lat.

Chciałbym skorzystać z okazji i bardzo serdecznie podziękować Zjednoczeniu Polek, które ponownie podpisało umowę dzierżawy biura na kolejny okres pięciu lat na warunkach komercyjnych w ten sposób wspierając POSK. Oby inne organizacje i fundacje poszły za ich przykładem.

Cieszę się również, że podpisano umowę z Stowarzyszeniem Techników Polskich (STP) na korzystanie z biura w POSKu. STP jest jedną z organizacji założycielskich i najbardziej zasłużoną organizacją względem POSKu, przekazując cały swój ówczesny majątek na POSK. W zamian STP nabyło prawo do korzystania z pomieszczeń w POSKu i ta umowa określa warunki tego korzystania.

Jak co roku podaję statystykę członkostwa: a więc w roku 2019 przyjęto 35 osób, 30 osób (na podstawie nekrologów i zwrotów Wiadomości) zmarło, a zatem na koniec roku 2019 POSK miał 2305 członków z którymi mamy kontakt i każdy z nich otrzymuje pocztą Wiadomości i „białą broszurę” (szczegółowe sprawozdanie finansowe za dany rok). Dzięki pracy Pani Alexy Newsome udało się nam odnaleźć adresy 63 członków z którymi POSK stracił kontakt, zostali oni ponownie wprowadzeni do bazy danych. W związku z Nadzwyczajnym Walnym Zebraniem w sprawie przyjęcia nowego statutu dużo wysiłku poświęcono weryfikacji adresów członków i wyszukiwaniu ‘zaginionych członków’ i uzupełnieniu bazy danych.

Specjalne podziękowania należą się Pani Iwonie Abramian, nie wyobrażam sobie jak POSK mógłby funkcjonować bez jej oddanej pracy. W tym roku miała ona szczególnie dużo obowiązków w związku z przygotowaniem nowego statutu i regulaminu POSKu oraz Nadzwyczajnego Walnego Zebrania, na którym został on przyjęty. Wywiązała się znakomicie.

Serdecznie dziękuję wszystkim za współpracę i efektywną pracę w zespole.

*Andrzej Zakrzewski
Dyrektor/Sekretarz*

dr Olgierd Lalko

Komisja Domu

W 2019 roku głównym zadaniem było zakończenie budowy mieszkań pod hasłem 3 Ravenscourt Avenue i z nim związanymi pracami. Firma Drayton Builders zakończyła prace a lokatorzy wprowadzili się 29 czerwca. Wynajem mieszkań powierzono agencji Kinleigh Folkard and Hayward, która znalazła lokatorów jeszcze przed zakończeniem prac budowlanych. Zainstalowana została nowa rampa na tyłach POSKu oraz zakończono budowę dobudówki do kuchni Restauracji Łowiczanka. Przy okazji rozszerzenia instalacji elektrycznej w powiększonej kuchni odnowiono całą instalację w tej części restauracji ponieważ stwierdzono że oryginalna instalacja wymagała wymiany.

1 sierpnia dotychczasowy przewodniczący Komisji Domu, Andrzej Fórmaniak wyjechał na kontrakt pracy do Stanów Zjednoczonych. Serdecznie dziękuję Panu Fórmaniakowi za jego wkład pracy w roli Przewodniczącego Działu Domu, poniżej podaję prace wykonane jeszcze za jego kadencji:

3 Ravenscourt Avenue - front budynku

- Instalacja dwóch kotłów do grzania gorącej wody w okresie letnim. Projekt współfinansowany przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, kwotą 80,000 złotych w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą. Firma Heppelthwaite, Red Van Plumbers wykonała ten projekt.
- Przygotowano raport na temat stanu technicznego instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej przez firmę Loop Engineering, której przedstawiciel Marcin Siliński wyraził zgodę przeprowadzenia dalszego doradztwa w ramach wolontariatu.
- Prace przygotowane przez poszerzoną Komisję Domu dotyczące tzw. „Atrium” czyli zadania otwartej przestrzeni na 3-cim piętrze, zostały wstrzymane do wyjaśnienia źródła finansowania projektu. Przygotowano model dachu aby ustalić najkorzystniejszy sposób oświetlenia całej powierzchni. Andrzej Maryniak przygotował wstępny „design”. Prace nad zadaniem są konieczne z uwagi na stale przeciekający dach w Sali Malinowej, która mieści się piętro niżej. W międzyczasie wszystkie widoczne pęknięcia w dachu oraz szpary po uszkodzonych uszczelkach w oknach biura SPK zostały uszczelnione.
- Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Techników Polskich w ramach projektu „BIM for POSK” (Building Information Modelling). Naniesiono elementy instalacji przeciwpożarowej.
- Z powodu wygaśnięcia umowy na dostawę energii elektrycznej przeprowadzono przegląd ofert przez firmę doradcą (CES) i podpisano umowę na dwa lata z dotychczasowym dostawcą EDF Energy.

Firma CES przeprowadziła również ponowny przegląd ofert za dostawę gazu ale z uwagi na to, że najlepsza oferta była o 10% wyższa niż poprzedni kontrakt, postanowiono szukać innych pośredników/doradców. Firma Jonstar znalazła ofertę minimalnie tańszą niż poprzednia i podpisano umowę na trzy lata z firmą Avanti Gas.

W ramach dalszych prac celem utrzymania sprawności instalacji grzewczej odnowiono jesienią kosztem £ 5 tys. dwie zużyte sprężarki gazowe do dużych pieców.

Z uwagi na to, że jeden z głównych najemców naszych pomieszczeń w ciągu dnia w tygodniu (Arts Educational School) chciał rozszerzyć swoją działalność poprzez przyjmowanie zagranicznych studentów, wymagane do tego było pozwolenie z Home Office, którego odmówiono z uwagi na to, że POSK nie posiadał użytkownika według obecnych wymogów „planning” kategorii D1, czyli „Non Residential Institution”, które w dawniejszych czasach nie było wymagane. Dlatego też musieliśmy postarać się o tzw. Certificate of Lawfulness, na użytkowanie w ramach „continued use of property as a social and cultural centre (D1)”. Poświadczenie to zostało nam przyznane 26 września 2019. Koszta związane z podaniem pokryła szkoła Arts Ed.

Scena w Sali Malinowej już od dawna była w złym stanie technicznym i nie nadawała się do łatwego składania i przemieszczania z uwagi na ciężar, powodowało to zniszczenia parkietu i dywanu. Udało się nam zakupić używaną scenę w dobrym stanie za £100 plus koszt transportu £154.68.

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

Kotły do grzania gorącej wody

Od 2001 roku kiedy zmieniono wystrój holu wejściowego Recepcja i jej zaplecze obejmujące szatnię i pomieszczenie dla personelu nigdy nie było odnawiane. Zakupiono nowe krzesła dla recepcjonistów oraz przygotowano projekt odświeżenia Recepcji i zaplecza. Prace te będą wykonane na wiosnę 2020.

Mija już 20 lat od remontu najbardziej używanych wind przy głównej klatce schodowej. W ubiegłym roku przygotowano kosztorysy ich remontu i wystąpiono do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” o dofinansowanie, niestety bezskutecznie. Jesienią 2019 roku ponownie złożono podanie do Stowarzyszenia o dofinansowanie w wysokości 50% czyli £70 tys. Niezależnie od wyniku podania remont wind będzie musiał zostać wykonany w roku 2020.

Budynek POSKu starzeje się i wymaga ciągłej interwencji nieraz natychmiastowej, ale przeważnie zaplanowanej. Nad wszystkim czuwa kierownik domu Pan Bartłomiej Nowak z pomocą całego zespołu pracowników za co jesteśmy mu bardzo wdzięczni.

Dziękuję Panu Andrzejowi Rumunowi za doprowadzenie budowy 3 Ravenscourt Avenue do końca oraz za jego bezcenne rady w innych dziedzinach związanych z budynkiem. Dziękuję również kontraktorom za ich wkład w utrzymaniu gmachu a szczególnie Panu Philowi Courtman - elektrykowi oraz Panu Stanisławowi Zapaśnik - hydraulikowi oraz wielu innym osobom.

*dr Olgierd Lalko
Wiceprzewodniczący*

■ Leszek Bojanowski

Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Aktualnie, jeśli chodzi o kwestie BHP panował w roku 2019 względny spokój, co nie stanowi powodu do spoczęcia na laurach i utraty czujności. Zarządzanie BHP wymaga regularnych kontroli, a także dokonywania ulepszeń, gdzie to tylko możliwe. Ze względu na ograniczoną dostępność środków finansowych należy dokonywać rozważnych wyborów, co oznacza, że trzeba przewidywać, co może się popsuć. W życiu często coś dzieje się niezgodnie z planem, dlatego istotne jest minimalizowanie mogących powstać uszkodzeń bądź szkód.

Jak podkreślałem wcześniej, najwyższe zagrożenie dla POSKu stanowi pożar, ze względu na ryzyko doznania uszkodzeń ciała, rozmiar tych uszkodzeń, a także liczbę potencjalnie dotkniętych nimi osób. Niemożliwe jest oszacowanie potencjalnych strat. Ubezpieczenie nie byłoby w stanie zastąpić dzieł sztuki czy wiekowych książek. Istotne jest, by w POSKu zastosowane zostały wszelkie możliwe środki zapobiegające wybuchowi pożaru, na które tylko pozwala budżet. Aktualnie stosowany jest program, dzięki któremu zamykane są szczelnie drzwi przeciwpożarowe, co uniemożliwia przedostawanie się dymu przez szpary i jego rozprzestrzenianie się. W wypadku pożaru prawdopodobieństwo spowodowania śmierci oraz uszkodzeń ciała jest wyższe z powodu dymu niż wysokiej temperatury czy płomieni. W POSKu system zasilania oraz dystrybucji napięcia sieciowego został unowocześniony w celu zapewnienia jego zgodności z obowiązującymi normami.

Istnieją również inne zagrożenia, takie jak uszkodzenia układu mięśniowo-szkieletowego powstałe w wyniku podnoszenia czy przenoszenia. Dotyczy to mebli, elementów przenosnej sceny czy książek. Planowana była wymiana sceny w Sali Malinowej ze względu na to, iż jest ona zużyta, ciężka i nieporęczna przy podnoszeniu i przenoszeniu. Dr Lalko nabył w tym roku przenośne segmenty sceny po dobrej cenie. Mają one kółka, można je składać i zrzętniej jest je przenosić i przechowywać. Kilka lat temu nabyliśmy stelaże na krzesła na kółkach i po przeprowadzeniu oceny ryzyka zakupiono sprzęt dla Biblioteki. Zbliży się termin weryfikacji tej oceny ryzyka.

Jedno z powierzonych mi zadań, które należy do dziedziny pokrewnej BHP to „Ochrona Bezpieczeństwa Osób” (Safeguarding). Stało się to w odpowiedzi na wymagania prawne w stosunku do bezpieczeństwa osobistego dzieci oraz osób dorosłych wymagających szczególnej ochrony, czyli osób starszych lub upośledzonych umysłowo. Ochrona bezpieczeństwa osób obowiązuje w sektorze opieki zdrowotnej oraz w szkolnictwie, jednak zgodnie z wymaganiami komisji nadzorującej pracę organizacji charytatywnych (Charity Commission) przepisy obowiązują również organizacje charytatywne. Dotyczy to nie tylko POSKu, ale niektórych z organizacji mających siedzibę w naszym budynku, których działalność może rzutować na działalność POSKu. Nakreśliśmy projekt regulaminu i aktualnie pracujemy nad procedurami.

Leszek Bojanowski

Corporate Member of the Institution of Occupational Safety and Health

Paweł Pastuszek

Dział Techniczny

Podczas minionej kadencji, tak jak zresztą od ponad dwudziestu lat, Dział Techniczny był prowadzony przez autora tego sprawozdania. Podobnie jak w poprzednich latach, niezbędną pomoc w ramach dodatkowych godzin pracy poza swoim etatem w Bibliotece Polskiej POSK udzielał Pan Grzegorz Pisarski. Korzystając z okazji, chciałbym Panu Grzegorzowi bardzo podziękować za współpracę na którą mogłem zawsze liczyć.

Głównym zadaniem Działu Technicznego było zajmowanie się systemami komputerowymi, serwerami (Windows i Linux) i infrastrukturą sieci komputerowej w POSKu. Razem z p. Grzegorzem, udało nam się zapewnić sprawne działanie wszystkich tych instalacji. Z ważniejszych ulepszeń w tej dziedzinie, zgodnie z planem, wdrożyliśmy 'Microsoft Office 365' do obsługi wszystkich skrzynek e-mailowych w POSKu. System ten znacznie zmniejszył przypadki niedostarczonych lub nieotrzymanych e-maili. Tak jak już wspominałem w sprawozdaniu w ubiegłym roku, Microsoft udostępnia ten serwis bezpłatnie dla zarejestrowanych organizacji charytatywnych.

Z wyjątkiem dwóch najnowszych komputerów, które są wyposażone w system operacyjny 'Microsoft Windows 10 Professional', wszystkie inne komputery korzystają ze starszego i bardzo powszechnego oprogramowania 'Windows 7 Professional'. Z początkiem 2020 roku Microsoft zaprzestał udostępniać regularnych i bezpłatnych aktualizacji do 'Windows 7'. W celu dalszego korzystania z tych starszych komputerów i zabezpieczenia ich od zagrożeń internetowych, wykupiliśmy specjalny pakiet, który zapewni nam konieczne i oficjalne aktualizacje do końca tego roku. Oznacza to, że do tego czasu będziemy musieli unowocześnić oprogramowanie systemowe i całkowicie wycofać 'Windows 7'. Najstarsze komputery będą wymagały kompletnej wymiany. Jednak dzięki 'przedłużeniu żywotności' 'Windows 7', będziemy mogli zrealizować ten projekt stopniowo i zgodnie ze ściśle zakrojonym budżetem kapitałowym.

Tak jak w poprzednich latach, dodatkową pomoc w dziedzinie kilku specyficznych projektów zlecono firmie Nesscomp, prowadzonej przez p. Jarosława Skrętę. Prace te głównie obejmowały opiekę nad 'hostingiem' i pilnymi poprawkami witryn internetowych POSKu i Galerii POSK. Na dłuższą metę, Zarząd rozpatruje najefektywniejszy sposób zrealizowania witryny POSKu o całkiem nowej szacie graficznej

Jak wspominałem w sprawozdaniu z ostatnich dwóch lat, dwie główne windy obsługujące klatkę schodową 'A' wymagają kapitalnego remontu. Projekt ten opiewa na sumę w granicach £130,000 i staje się coraz pilniejszy. Mamy nadzieję, że zostanie zrealizowany w 2020 roku ale będzie to zależało od uzgodnienia następnej fazy wydatków kapitałowych. Czekamy również na decyzję o ewentualnym dofinansowaniu od 'Stowarzyszenia Wspólnota Polska'. Warto w tym miejscu przypomnieć, że obecne windy są wciąż regularnie sprawdzane i regulowane przez firmę Logic Lift and Escalator Ltd. Dodatkowa kontrola jest zapewniona przez inspektora firmy ubezpieczeniowej POSKu.

Na zakończenie, chciałbym podziękować wszystkim, którzy współpracowali z Działem Technicznym.

*Paweł Pastuszek,
Przewodniczący Działu Technicznego*

Krystyna Bell

Komisja Kultury

Cele Komisji Kultury w 2019 roku pozostają niezmienione. W dalszym ciągu pragniemy zapewnić warunki do realizacji wszelkich wartościowych i ambitnych inicjatyw artystycznych propagujących kulturę i sztukę polską w naszym Polskim Ośrodku Społeczno -Kulturalnym.

W 2019 zainicjowaliśmy obchody setnej rocznicy wydarzeń 1919 roku odsłonięciem wystawy na witrynach POSKu „1919 – Polska Buduje Państwo” opracowanej i przygotowanej przez Bibliotekę Polską POSK, po czym w Teatrze POSK odbył się spektakl oparty na scenach z „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego „A to Polska Właśnie”.

W ramach Polish Heritage Days i z okazji 200 setnej rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki zaprezentowaliśmy dedykowany mu Gala koncert, który odbył się w Teatrze POSK. Dyrygent Stephen Ellery, John Paul Ekins (fortepian) oraz POSK Opera Ensemble akompaniowali artystom śpiewającym ulubione Arie z oper Stanisława Moniuszki oraz ze Śpiewnika Domowego.

W programie wystąpili: Tadeusz Szlenkier (debiut na naszej scenie), Anna Jeruć, Marcin Gęśła, Przemysław Baranek, Łukasz Biela i Dominic Bevan.

Kontynuując rok Stanisława Moniuszki, Komisja Kultury wystawiła w październiku kolejną operę tego kompozytora – wesołą i kolorową operettę „Jawnuta”.

Przygotowania pod kierunkiem Dyrektora Muzyki i Dyrygenta Stephena Ellery i Andrzeja Kotowicza trwały wiele miesięcy. Chór POSK Opera Chorus miał próby przez wiele mie-

FOT.: M. SKRIBINSKA

Gala koncert z okazji 200. rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki

sięcy a w ostatnim tygodniu przed premierą już razem z solistami, uczestniczył w intensywnych próbach pod reżyserią Feliksa Tarnawskiego. Soliści Jolanta Wagner (sopran) i Łukasz Gaj (tenor) debiutowali na naszej scenie. Choreografię dla tancerzy z różnych londyńskich zespołów tanecznych przygotowały Ania Szpek i Kinga Mizere. Za scenografię i rekwizyty odpowiedzialny był Michael Leopold a za kostiumy Beata Barton Chapple. Opera miała dużą frekwencję i została doskonale odebrana przez publiczność. Cieszyła się bardzo dobrymi recenzjami w polskiej i angielskiej prasie co jest dla nas bodźcem do kontynuowania tradycji operowej.

Kierownik Galerii POSKu, Joanna Ciechanowska-Webb, jak zawsze dba o to, aby Galeria wystawiała rozmaite formy i gatunki sztuki. Jest naszą wizytówką i zawsze cieszy się wielkim zainteresowaniem.

Komisja Kultury wspólnie z Ben Uri Gallery w ramach Insiders/Outsiders Festival, wystawiła w Galerii POSK wystawę 'Outlook: No Return'. Bardzo interesujący odczyt wygłoszony przez Davida Hermana, syna artysty Josefa Hermana, potwierdził nam jak konieczna i ważna była inicjatywa tej wystawy.

Elvira Olbrich trzymała pieczę nad obrazami Mieczysława Lurczyńskiego, których część została wystawiona na aukcji w Polsce.

Opera "Jawnuta"

Jazz Café pod kierownictwem Piotra Kaczmarek, nadal prezentowało szeroki i bardzo różnorodny program koncertów. Jeden z najważniejszych i najpopularniejszych koncertów to koncert Zbigniewa Namysłowskiego Quintet z cyklu Tomasz Furmanek zaprasza...

Scena Polska.UK w POSKu, pod kierownictwem Heleny Kaut-Howson, zaprezentowała bardzo ambitną sztukę Sławomira Mrożka „Tango”. W programie przedstawień roku miała również miejsce powtórka „Chociaż Raz Warto Umrzeć z Miłości”, spektaklu opartego na piosenkach Agnieszki Osieckiej oraz „Wejdz w Mój Sen” – recital poetycko-muzyczny oparty na twórczości Kazimierza Wierzyńskiego.

Konfraternia Artystów Polskich w W.B prowadzona przez Panią Barbarę Bakst, przedstawiła bardzo bogaty program koncertów. Wysoki poziom artystyczny oznacza, że wierna i nowa publiczność z chęcią przychodzi na niedzielne koncerty do kameralnej atmosfery Jazz Café.

Cieszymy się nowym projektem Community Cinema pod kierownictwem Jakuba Krupy. Projekcje polskich filmów przyciągają dużo młodych Polaków i nie Polaków. Dla wielu z nich jest to pierwsza wizyta w naszym Ośrodku.

FOT.: PRZYZARO SZYRNO

Teatr Syrena w 2019 roku obchodził 60-lecie istnienia, na wiosnę wystawił bajkę „O Krasnoludkach i Sierotce Marysi” opartej na motywach Marii Konopnickiej a w listopadzie przedstawił sztukę specjalnie napisaną na ten jubileuszowy rok. W Galerii POSKu miała miejsce wystawa pokazująca 60 lat pracy Teatru Syrena.

W działalności kulturalnej POSKu są zawsze mile widziani indywidualni organizatorzy spektakli. Ewa Becla zaprezentowała szereg występów: TREvoci - The Tenors, koncert noworoczny, przedstawienie „Klimakterium” oraz koncert jubileuszowy „Michał Bajor – od Kofty do Korcza”.

Grupa Volare przedstawiła nam zabawny spektakl muzyczny pt. „Harmonia Ale Jakim Kosztem”.

Po raz drugi z inicjatywy Janusza Marszewskiego, zorganizowaliśmy w POSKu Open House London. Duża frekwencja potwierdza, że jest to ważne wydarzenie w naszym kalendarzu.

Dziękuję Zubair Dhalla, Kierownikowi Teatru, który zawsze podchodzi do każdego wydarzenia zawodowo i pomimo braku znajomości języka polskiego jest nadzwyczaj pomocny przy wszystkich wydarzeniach.

Dziękuję Tomaszowi Furmankowi za jego współpracę z członkami Zarządu, w przygotowywaniu artykułów do miesięcznej Strony POSKu w Tygodniu Polskim oraz za artykuły promujące POSK oraz uaktualnianie witryny POSKu. Dziękuję Bartłomiejowi Nowakowi za prowadzenie do niedawna naszego konta Twitter, Instagram i Facebook, konto Eventbrite oraz za pomoc i nadzór nad wszystkimi wydarzeniami w POSKu.

Serdecznie dziękuję Iwonie Abramian za czuwanie nad ogłoszeniami w Tygodniu Polskim oraz za informowanie członków POSKu o przyszłych imprezach oraz Krystynie Raczyńskiej za prowadzenie Kalendarium wydarzeń kulturalnych w POSKu informując członków o nadchodzących wydarzeniach oraz za uaktualnianie witryny POSKu. Dziękuję również Elżbiecie Davies za życzliwą pomoc.

Pragnę bardzo podziękować członkom Komisji Kultury w składzie: Barbara Bakst, Ewa Becla, Leszek Bojanowski, Joanna Ciechanowska-Webb, Tomasz Furmanek, Helena Kaut-Howson, Piotr Kaczmarski, Janusz Marszewski, Joanna Młodzińska, Elvira Olbrich, Maria Kruczkowska-Young oraz Bartłomiejowi Nowakowi i Zubair Dhalla za ich wsparcie w pracach Komisji Kultury.

Krystyna Bell

Barbara Bakst

Konfraternia Artystów Polskich w Wielkiej Brytanii

Konfraternia w programie działalności koncertowej w zakresie muzyki klasycznej wzbogaca ofertę kulturalną POSKu. Koncerty są szansą promocji dla młodych polskich muzyków oraz ich muzycznych przyjaciół. Popularyzacja muzyki polskiej wyznacza cel projektów muzycznych. W programach koncertów Konfraterni w 2019 roku znalazły się dwa recitale fortepianowe, dwa recitale wokalne, kolejno występy pięciu duetów różnych instrumentalistów z repertuarem na fortepian, skrzypce, wiolonczelę, flet, harfę.

17 lutego na inauguracji sezonu wystąpił duet: Sławomira Wilga (skrzypce), Anna Szalucka (fortepian). Obie artystki mają na swoim koncie wiele sukcesów artystycznych. Na program złożyły się wyłącznie utwory polskich kompozytorów. Byliśmy świadkami wspólnych wykonań kompozycji Chopina, Paderewskiego, Wieniawskiego, Szymanowskiego, Lutosławskiego, Grażyny Bacewicz, Roxany Panufnik. Repertuar skrzypcowy w wykonaniu Sławomiry Wilga był doskonałym popisem precyzji technicznej, wirtuozowski poziom gry, ujmująca wrażliwość. Anna Szalucka w starannie dobranym programie solowym wykonała kilka miniatur fortepianowych z cyklu utworów swojej nowej płyty wydanej na 100-lecie Niepodległości Polski w hołdzie kompozytorom tego stulecia. Noty programu zaznaczyły tytuł koncertu: "A Century of Polish Piano Miniatures".

31 marca koncert w wiosennym nastroju z przewagą muzyki francuskiej. Wystąpili Ursula Smith (wiolonczela) i pianista Krzysztof Moskałowicz. Toteż nie zabrakło

Sławomira Wilga i Anna Szalucka

Michał Szymanowski

Chopina, bowiem Barcarola w mistrzowskim wykonaniu Krzysztofa rozpoczęła recital artystów. W wykonaniu duetu usłyszeliśmy Sonaty Camille Saint-Saens i Francis Poulenc. Dla miłośników wiolonczeli była to uczta duchowa wypełniona pięknym brzmieniem instrumentu.

19 maja recital fortepianowy Michała Szymanowskiego zaprezentował bardzo ciekawy program. W pierwszej części słuchaliśmy utworów Ignacego Jana Paderewskiego w doskonałej interpretacji pianisty. Kolejno

był tam dystyngowany Menuet, błyskotliwy Cracovienne, zadumane Nocturne i Legenda, natomiast Mazurka i Polonez pełne dojrzałości muzycznej. Podobnie w drugiej części z repertuarem chopinowskim. Siedem pozycji programu: Nocturne, Ballade, cztery Mazurki z Opusu 59, Polonez Op.44.

23 czerwca zaproszenie na koncert przyjęli muzycy, którzy tworzą Duet D&P Szymon Pawlas (wiolonczela) i Desislava Dimitrowa (flet). Artyści w pierwszej części recitalu zagrali trzy Sonaty J. S. Bacha. Klasyczny repertuar tych utworów ukazał pasje kameralistów

Ursula Smith i Krzysztof Moskalewicz

w wykonaniu tych kompozycji. Druga część koncertu lekkiej muzyki, swingujące rytmy były entuzjastycznie przyjęte przez słuchaczy.

8 września recital wokalny Magdaleny Mędlarskiej z udziałem Anny Szałuckiej (fortepian). W programie muzyka polska; Żeleński, Malewski, Szymanowski. Propozycja programu sopranistki objęła głównie pieśni Chopina i Paderewskiego. Magdalena dysponuje głosem pełnym blasku o aksamitnej barwie tonu, w tym repertuarze wykonania pieśni zabrzmiały doskonale. Anny Szałuckiej talent i umiejętności pianistyczne w partiach solowych jak również akompaniamentu zyskały jej ważną pozycję we współpracy z Konfraternią, więc każdy występ jest gwarancją powodzenia.

Anna Szałucka i Katarzyna Mędlarska

27 października w recitalu fortepianowym wystąpił Łukasz Krupiński. Pianista należy do grona młodych artystów, którym nagrody na międzynarodowych konkursach otworzyły drogę do sal koncertowych. Łukasz rozwój kariery opiera o liczne występy na wszystkich kontynentach świata, zaznacza swoje dokonania artystyczne z dużym powodzeniem. W programie recitalu Łukasz umieścił pozycje utworów Chopina: Ballada No.4 oraz trzy Walce z Op. 64.70.18. Wykonanie Sonaty No.4 Scriabina wprowadziło słuchaczy w specyficzny świat dźwiękowy, ten w którym pianista czuje się najpewniej. To jest utwór, który stał się dla niego początkiem ważnego muzycznego rozdziału w życiu po zwycięstwie I-szej nagrody na Konkursie Międzynarodowym w San Marino. Wirtuozowska pewność wykonania kompozycji Ravela "La Valse" dopełniła pozytywne wrażenia z całości recitalu.

8 grudnia odbył się koncert świąteczny z udziałem duetu: Magdalena Durant (sopran) i Alina Bzhezhska (harfa). W części wokalne koncertu słuchaliśmy pieśni Moniuszki i Chopina, były to bardzo liryczne i piękne wykonania. Alina jest kreatorką żywych emocji w prezentacji swojego repertuaru na harfie. Jej gra pełna ekspresji, w oprawie narracji słownej, która wyprzedza wykonanie, tworzy sympatyczne porozumienia z publicznością. Najmilszym uzupełnieniem stosownie do okazji świątecznego koncertu okazały się polskie kolędy w programie drugiej części koncertu.

Zapraszamy, oczekujemy na spotkaniach muzycznych w 2020 roku.

Barbara Bakst

■ Piotr Kaczmarek

Jazz Café

W ciągu 12 lat istnienia Jazz Café POSK jest obecnie prawdopodobnie jednym z najbardziej znanych barów jazzowych w Londynie. Mamy zróżnicowaną wiekowo klientelę. Jednak jasne jest, że większość lojalnych klientów JCP to przede wszystkim oddani fani muzyki, którzy przychodzą, aby posłuchać fascynujących dźwięków na żywo w intymnej atmosferze.

W JCP poważnie podchodzimy do muzyki, a klub znany jest z przyciągania największych światowych gwiazd jazzu z Wielkiej Brytanii, a często także z Europy, w tym z Polski. Wielokrotnie gościmy na naszej scenie wschodzące młode talenty będące na skraju dużego sukcesu.

Na niektóre z głównych wydarzeń stało się teraz konieczne rezerwowanie biletów z wyprzedzeniem.

Jesteśmy bardzo dumni z tego, że w roku 2019 gościliśmy wielu znakomitych artystów. Warto podkreślić kilka z tych wyjątkowych wydarzeń.

W styczniu piosenkarka Monika Lidke zadebiutowała swoją nową płytę z własnymi utworami, a na tę specjalną okazję zorganizowała ekipę do nagrania koncertów, których fragmenty są dostępne w Internecie.

Kompozytor Alex Roth zorganizował specjalną londyńską prezentację swoich kompozycji eksplorujących jego polsko-żydowskie pochodzenie, która pierwotnie była prezentowana w Żydowskim Muzeum Galicja w Krakowie. Na to wydarzenie zaprosił dwóch muzyków z Warszawy, Wacława Zimpela i Huberta Zemlera, którzy zaprezentowali program z eksperymentalnym i współczesnym jazzem.

W lutym po raz kolejny zaprosiliśmy na naszą scenę polskiego trębacza Jerzego Małka, tym razem przedstawił londyńskiej publiczności swoją nową płytę „Black Sheep”.

FOT.: PIOTR KACZMAREK

Grzegorz Karnas

Na scenie zobaczyliśmy m.in. przy fortepianie Piotra Wyleżoła, który w zeszłym roku zaprezentował swój występ w klubie, a do niego dołączył popularny perkusista Sebastian Frankiewicz.

W maju młoda polska piosenkarka Marta Carillon z Londynu zaprezentowała Brazylijskie Bossa Nova. Marta należy do niewielkiej grupy polskich artystów z Londy-

nu, którzy śpiewali podczas otwarcia Jazz Café POSK. Zrezygnowała z występów na żywo, aby poświęcić swój czas na nauczanie muzyki, a dzięki przypadkowej wizycie w JCP została zachęcona do powrotu na naszą scenę.

We wrześniu piosenkarka Basia Adamczyk z Warszawy zadebiutowała na naszej londyńskiej scenie. Mieszkając od kilku lat w Hiszpanii zdobywała doświadczenie występując i koncentrując się na muzyce kubańskiej. Jej program „Z Warszawy do Hawany” połączył uliczną poezję miejską z muzyką jazzową i soulową.

W październiku zaprezentowaliśmy londyńską edycję warsztatów „Voicingers”, których celem było nauczanie wokalistów, jak poszerzać i eksperymentować ze swoim głosem, używając go na różne i interesujące sposoby, nie tylko śpiewając słowa, ale używając go jako instrument. Warsztaty prowadził znany polski wokalista Grzegorz Karnas, który wystąpił w sobotni wieczór ze specjalnym wykonaniem, a także poprowadził koncert studentów, którzy uczestniczyli w warsztatach.

W listopadzie odbywa się londyński festiwal jazzowy, który jest punktem kulminacyjnym kalendarza jazzowego. W ramach tegorocznego festiwalu zaprosiliśmy słynną wokalistkę polskiego jazzu i laureatkę nagrody Fryderyka - Agatę Zaryan. Na tym specjalnym występie w Londynie zaprezentowała swoją nową płytę „High & Low”. Ponieważ wydarzenie to było mocno promowane przez media jazzowe, Agata przyciągnęła bardzo mieszaną publiczność z londyńskiej sceny jazzowej i występowała w języku polskim i angielskim.

FOT.: PIOTR KACZMARSKI

Jerzy Malek

FOT.: PIOTR KACZMARSKI

Zbigniew Namysłowski

Prawdziwym wydarzeniem roku był grudniowy koncert Zbigniewa Namysłowskiego. Koncert został zaprezentowany w ramach cyklu „Tomasz Furmanek zaprasza”. Zbigniew Namysłowski to prawdziwa legenda polskiego jazzu z lat 60 tych, znana na całym świecie i bardzo ceniona przez prawdziwych angielskich fanów.

Wielu doświadczonych fanów jazzu uczestniczyło w tym koncercie, ścisnąc oryginalne kopie jego płyt, mając nadzieję, że zostaną podpisane po koncercie. To był wyjątkowy wieczór, na który Zbigniew przywiózł swój kwintet z Polski. Nie tylko zagrali wiele jego słynnych kompozycji, ale także poświęcili sporo programu muzyce Krzysztofa Komedy z okazji 50 rocznicy jego śmierci.

FOT.: PIOTR KACZMARSKI

Aga Zaryan

Zgodnie z tradycją zakończyliśmy nasz program w roku 2019 specjalnym koncertem świątecznym Jazz z Alle Choir London. Chór śpiewał tradycyjne piosenki świąteczne w wersjach jazzowych, a także polskie kolędy. Na zakończenie do chóru dołączyła publiczność, aby wspólnie zaśpiewać znane świąteczne kompozycje.

W tym roku chciałbym szczególnie podziękować Iwonie Berganskiej, która zorganizowała koncerty Jerzego Malka i Agaty Zaryan; Karolinie Micor, która zorganizowała Festiwal Voicingers

oraz Tomaszowi Furmankowi za zorganizowanie koncertu Zbigniewa Namysłowskiego. Specjalne wyróżnienie dla Gosi, Marty, Agnieszki i Kasi prowadzących bar; Maćka i Matteo, którzy opiekowali się nagłośnieniem oraz Teresy Greliak i Kasi Kaczmarskiej pomagających przy biletach i wejściu do klubu a także dla naszych wolontariuszy pracujących podczas koncertów oraz pomagających przy promocji klubu.

FOT.: PIOTR KACZMARSKI

Alle Choir London

Piotr KaczmarSKI

■ Mhrosława Wrona

Sekcja Opieki Społecznej

Sekcja Społeczna POSK skupia wolontariuszy, którzy w ramach swego wolnego czasu, spieszą z pomocą i wsparciem tym, którzy są w potrzebie. W roku 2019 nasze szeregi nieco się skurczyły, ponieważ z powodu Brexitu, część osób z naszego zespołu wyjechała na stałe do Polski.

Mimo tego kontynuowaliśmy naszą działalność, docierając do więźniów, bezdomnych i osób starszych, przebywających w Ośrodkach Opieki Społecznej i w domach prywatnych.

Współpracując z Prison Outreach Network, odwiedzaliśmy więzienia i utrzymywaliśmy kontakt korespondencyjny z trzema więźniami skazanymi na dożywotni wyrok.

Pomoc bezdomnym dotyczyła czasowego zakwaterowania oraz udzielania informacji i kierowania do odpowiednich organów profesjonalnej pomocy. W okresie zimowym, niektórych z nich wspieraliśmy gorącym posiłkiem.

Przywilejem jest dla nas kontakt z seniorami – zarówno tymi, przebywającymi w Ośrodkach Opieki Społecznej - jak również osobami, które odpowiadają na zaproszenie do

FOT.: IZABELA DANIEK

Opłatek Seniorów 2019

FOI: IZABELA DABEK

Spotkanie seniorów - Przy Herbatce - lipiec 2019

uczestnictwa w organizowanych przez nas spotkaniach towarzyskich: „Przy Herbatce” oraz corocznego wydarzenia: „Oplątek Seniorów”. To ostatnie cieszy się dużą popularnością. W zeszłym roku frekwencja wyniosła 95 osób, w tym, gośćmi honorowymi byli: pani konsul Magdalena Miluska, ksiądz Bronisław Gwiazda oraz przedstawiciele zasłużonych organizacji polonijnych.

Spotkania te są zawsze wspaniałą okazją do wyrażenia wdzięczności pokoleniu Polaków, które wniosło nieoceniony wkład w budowanie naszego polonijnego dziedzictwa.

Dziękujemy naszym sponsorom za hojne datki oraz Zarządowi POSK za cenną asystę.

Mhirosława Wrona

Jakub Krupa

Dział Mediów i Promocji

2019 rok przebiegał w cieniu przygotowań do wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej i przygotowania POSK do centralnej roli w informowaniu naszej społeczności o konsekwencjach i planowanych zmianach dotyczących przepisów imigracyjnych.

We współpracy z East European Resource Centre (EERC) doprowadziliśmy do utworzenia w POSK wspieranego przez brytyjskie Home Office centrum wsparcia obywateli Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie specjaliści EERC oferują pomoc w wypełnianiu wniosku o tzw. status osoby osiedlonej, który jest niezbędny do legalnego pozostania w Wielkiej Brytanii.

Dzięki stworzeniu takiego punktu w POSK odgrywamy kluczową rolę w informowaniu Polaków o zmianach, a także staramy się ograniczyć wpływ nielegalnych doradców imigracyjnych, którzy chcą wykorzystać niepewność towarzyszącą brexitowi. Zlokalizowanie punktu EERC w dawnej Sali Orłów w centrum budynku wysłało jasny sygnał na temat naszego zrozumienia roli POSK służącego "Polsce i wolnym Polakom".

Pracując z ambasadą RP w Londynie zorganizowaliśmy także dwa spotkania informacyjne - w lutym i październiku - pozwalając zainteresowanym na bezpośredni udział w dyskusji na temat planowanych zmian i szerszej sytuacji Polonii w Wielkiej Brytanii. Współpracowaliśmy w tej kwestii także z władzami lokalnymi: tuż przed planowaną datą wyjścia z UE w marcu 2019 roku odwiedził nas specjalny autobus #LondonIsOpen burmistrza Londynu Sadiq Khana.

Kino społecznościowe POSK Cinema

POSK dwukrotnie gościł także komisję wyborczą w wyborach do Parlamentu Europejskiego i parlamentu RP. Przy tej drugiej okazji - w październiku - przywitaliśmy głoszących czerwonym dywanem, przypominając im, że to oni - wyborcy - są tego dnia najważniejsi. Akcja odbiła się szerokim echem w internecie, gdzie setki osób zamieściły swoje portrety z logiem POSK i hasłem #LondynGłosuje.

Jednocześnie program kulturalny POSK został rozszerzony przez stworzenie kina społecznościowego POSK Cinema, które otworzyło swoje podwoje w sierpniu 2019 roku. Dzięki wsparciu stowarzyszenia kin Cinema for All i partnerstwu z Polską Organizacją Turystyczną zorganizowaliśmy jeszcze przed końcem roku aż osiem pokazów, które przyciągnęły ponad 1,5 tys. widzów.

Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się brytyjska premiera nominowanego do Oscara "Bożego Ciała" Jana Komasy. W programie znalazły się też elementy historyczne i dokumentalne.

Program kina będzie rozwijany w 2020 roku wraz z rosnącą częstotliwością pokazów i włączeniem POSK po latach do prestiżowego festiwalu filmowego Kinoteka, w którym pojawiają się obok takich miejsc jak BFI, ICA czy JW3.

Jednocześnie w tle trwały prace nad unowocześnieniem wizerunku POSK, w tym m.in. przez szersze wykorzystanie mediów społecznościowych oraz ekranów wideo w holu, co pozwala na sprawniejszą komunikację naszego programu. Na nowo stworzony został także biuletyn programowy POSK, który jest rozsyłany do szerokiej grupy blisko dwóch tys. subskrybentów. Ta liczba szybko rośnie, co pozwala nam docierać do nowych publiczności, w tym w szczególności wśród młodszej Polonii oraz osób anglojęzycznych, które są zainteresowane naszą kulturą i językiem.

W 2020 roku planujemy dalsze zmiany, w tym m.in. stworzenie nowej strony internetowej POSK i zwiększenie działań fundraisingowych pozwalających na ambitny, inspirujący program kulturalny.

Jakub Krupa

Wybory parlamentarne

Joanna Młodzińska

Dział Biblioteczny

Biblioteka Polska POSK przepracowała pierwszy pełny rok po przeprowadzonej restrukturyzacji. Wszystkie elementy tej zmiany funkcjonują prawidłowo: nowo przyjęty pracownik (Małgorzata Pogorzelska) bardzo dobrze wypełnia swoje zadania, a Justyna Węglarz, prowadząca teraz sekretariat i Biblioteki Ruchome, świetnie sprawdza się na nowym stanowisku. Wszyscy pracownicy dostosowali się do nowego harmonogramu sobotnich dyżurów - Biblioteka jest otwarta tylko w pierwszą sobotę miesiąca, ale aż przez siedem godzin.

Dwie wystawy pokazane w styczniu na inaugurację obchodów stulecia wydarzeń w roku 1919, to wielki wysiłek, który spotkał się z dużym uznaniem publiczności. Wystawa „1919 – Polska buduje państwo” na witrynach POSKu, to świetna kontynuacja tradycji prezentowanych na zewnątrz POSKu wystaw, które dzięki atrakcyjnej oprawie i zdjęciom, przyciągającym oko, zwracają uwagę przechodniów. Mogą oni, zarówno po polsku, jak i po angielsku, przeczytać nieco o mało znanej historii Polski. Wystawa w Galerii „Sprawa Polska w Traktacie Wersalskim” była okazją do obejrzenia ciekawych, oryginalnych dokumentów ze zbiorów Biblioteki.

W 80 rocznicę wybuchu II wojny światowej, wystawa „Poland First to Fight” w Galerii stworzyła możliwość pokazania, jak bogate są zbiory Biblioteki. W gablotach były prezentowane pierwsze publikacje o wydarzeniach we wrześniu 1939 w kilku językach. A jeszcze zdjęcia amerykańskiego dziennikarza Julienu Bryana i film, jaki on nakręcił w Warszawie w 1939 r., pokazując straszny efekt bombardowania stolicy, wywołały bardzo głębokie wrażenia.

Wystawa "Poland First to Fight"

Należy się ogromne uznanie dla Dr Dobrosławy Platt za autorstwo tych wystaw – jest to praca, którą wykonuje – prawdę mówiąc – poza normalnymi obowiązkami Dyrektora Biblioteki. Do tego dochodzi jeszcze 9 wieczorów autorskich oraz dwie konferencje naukowe.

Sprawa braku dostępu online do katalogu Biblioteki Polskiej ciągnie się już ponad 10 lat i wciąż jakoś nie udaje się tego załatwić.. Nadzieja leży w rozpoczętych rozmowach z Biblioteką Narodową, które toczą się pozytywnie, ale jednak wciąż czekamy na pomoc od autorów oryginalnego programu katalogu elektronicznego.

Biblioteka jest naszym skarbem i POSK powstał w dużej mierze po to, aby ją ratować i utrzymywać, ale jest to kosztowne, więc informacja, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpoczyna program wspierania finansowego dla organizacji, zrzeszonych w Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, jest dla POSKu ogromnie ważna. Nie mamy jeszcze szczegółów rozliczania tego programu, ale tu znowu należy podziękować Dr Platt, która zainicjowała i usilnie prowadziła starania w tej sprawie.

Jestem wdzięczna całemu zespołowi Biblioteki Polskiej za ich oddanie i pracę, jak również za bardzo miłą atmosferę, w której witają mnie serdecznie, ilekroć tam zaglądam! Dziękuję też wolontariuszom – wiem, że jest ich, niestety, tylko mała garstka, ale mam nadzieję, że dołączą do nich nowe osoby – zachęcam.

Joanna Młudzińska

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

Spotkanie z organizacjami w Sali Conrada z racji wizyta Lorda Bourne

dr Dobrosława Platt

Biblioteka Polska POSK w Londynie

Biblioteka Polska POSK w Londynie gromadzi, opracowuje, przechowuje i udostępnia piśmiennicze i artystyczne przejawy działalności kulturalnej i naukowej emigracji polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku emigracji niepodległościowej, a także - w wyborze - druki, wydawane w Polsce, którymi zainteresowani są Czytelnicy i te druki, które wspomagają budowanie warsztatu badawczego. Biblioteka Polska popularyzuje swoje zbiory organizując wystawy i rozwija działalność edukacyjną przygotowując spotkania z wydawcami, pisarzami i badaczami.

Na witrynach POSKu odsłanialiśmy wystawę 1919 – *Polska buduje państwo / Poland builds a state*. Od prawej: Joanna Młodzińska, prezes POSKu, Arkady Rzegocki, Ambasador RP w Londynie, dr Dobrosława Platt, dyrektor Biblioteki Polskiej POSK w Londynie. 26 stycznia.

Biblioteka rozpoczęła rok 2019 kontynuując obchody stulecia niepodległości – tym razem inaugurowaliśmy uroczystości, związane z wydarzeniami roku 1919. Z tej okazji Biblioteka zorganizowała dwie wystawy, obie w polskiej i angielskiej wersjach językowych. Pierwsza – na witrynach POSKu – *1919 – Polska buduje niepodległość / 1919- Poland builds independence* oraz druga – w Galerii POSKu – *Sprawa polska w Traktacie Wersalskim*, podczas której prezentowaliśmy pierwodruki *The Treaty of Peace...*, wydania

londyńskiego z 1919 r., wydania warszawskiego *Traktatu Pokoju* w trzech wersjach językowych – polskiej, francuskiej i angielskiej – z 1920 r. oraz wydania londyńskiego z 1925 r. Wszystkie druki ze zbiorów Biblioteki. Wystawie towarzyszył również film, dokument fabularyzowany, *Paryż 1919 – traktat dla pokoju*.

FOT.: JUSTYNA WĘGLARZ

Sprawa polska w Traktacie Wersalskim. Wystawa, Galeria, 26 stycznia. Od lewej: D. Platt, Arkady Rzegocki, Ambasador RP, dr Halina Fitz-Clarence, Irena Delmar, Robert Szaniawski, dyrektor Instytutu Kultury Polskiej, Eva Krebs.

80 rocznica wybuchu II wojny światowej była okazją do zorganizowania w Galerii POSKu wystawy *Poland First to Fight*. Na panelach opowiedzieliśmy o wydarzeniach września 1939, ale zaakcentowaliśmy także postać Marka Żuławskiego, autora bardzo popularnego plakatu *Poland First to Fight*, którego nazwisko – przy okazji wykorzystywania jego dzieła – jest często pomijane.

W gablotach prezentowaliśmy pierwsze publikacje w języku polskim, angielskim, niemieckim, rumuńskim, opowiadające o wrześniu 1939, ze zbiorów Biblioteki. Na ścianach zawiesiliśmy zdjęcia, wykonywane przez Julię Bryana, amerykańskiego dziennikarza, który fotografował zdevastowane bombardowaniem miejsca, a także przygotowywał film, prezentowany po jego powrocie do USA, w Białym Domu. Film ten pokazaliśmy w Teatrze POSKu.

FOT.: JUSTYNA WĘGLARZ

Otwarcie wystawy *Poland First to Fight*, Galeria POSKu, 1 września. Przemawia Joanna Młodzińska.

Autorką scenariusza trzech wystaw oraz opracowania broszur im towarzyszących była Dobrosława Platt; autorką tłumaczenia na język angielski – Joanna Młudzińska.

50 rocznicę śmierci poety, Kazimierza Wierzyńskiego, uczciliśmy wystawą, którą przygotował Wojciech Klas, *Z archiwum Kazimierza Wierzyńskiego w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie*. Wystawa towarzyszyła sesji naukowej zorganizowanej przez PUNO.

W ciągu roku Biblioteka zorganizowała 14 wydarzeń: poza trzema wystawami, odbyły się spotkania z pisarzami i badaczami historii oraz dwie sesje naukowe.

Po kilku latach starań o dofinansowanie muzeów, archiwów i bibliotek polskich na Zachodzie, na kolejnej sesji Stałej Konferencji tych instytucji, która odbywała się we wrześniu w Lublinie, otrzymaliśmy informację, że od 2020 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego rozpocznie program pod nazwą „Wspieranie Archiwów, Bibliotek i Muzeów poza Krajem”, który w istotny sposób może wpłynąć na poprawienie kondycji instytucji, gromadzących dziedzictwo narodowe poza Polską. Biblioteka w przyszłym roku będzie aplikowała do tego programu.

FOT.: WOJCIECH KLAS

Z archiwum Kazimierza Wierzyńskiego w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie, wystawa, przygotowana przez Wojciecha Klasa. Czytelnia Biblioteki, 16 lutego.

FOT.: JUSTYNA WĘGIARZ

*Spotkanie z ks. Bp. Wiesławem Lechowiczem, *Duszpasterstwo Polaków poza granicami Kraju*. Sala Malinowa POSK, 11 stycznia.*

D. Platt wygłasza referat *Obchody stulecia niepodległości, organizowane przez Bibliotekę Polską POSK w Londynie*. XLI Sesja Stałej Konferencji MAB, Lublin, 15 września.

Interesującym wydarzeniem była wizyta dyrektora Biblioteki w domu Liz Hankins, przechowującej archiwum i dzieła znakomitego rysownika, grafika i twórcy cenionych gobelinów, którego prace są m. in. w V&A, Tadeusza Beutlicha. Celem wizyty była rozmowa dotycząca przekazania archiwum artysty Bibliotece Polskiej. Niestety, nie udało się porozumieć w tej sprawie, ponieważ spadkobiercy mają nadzieję, że uda im się tę spuściznę korzystnie sprzedać.

Nieustannym problemem jest katalog elektroniczny, przygotowany w 2008 r. na zamówienie Biblioteki, który ciągle nie ma wersji online. Biblioteka Polska w Londynie jest już jedyną spośród bibliotek, zrzeszonych w Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, której katalog nie istnieje w internecie. W tym roku rozpoczęliśmy rozmowy z Biblioteką Narodową w Warszawie w sprawie włączenia Biblioteki Polskiej do systemu bibliotek naukowych w Polsce.

Poza wyżej wspomnianymi wydarzeniami toczyła się codzienna praca, związana z zakupem nowości wydawniczych, gromadzeniem archiwów i innych zbiorów oraz wypożyczaniem ich czytelnikom. Był to pierwszy pełen rok po przeprowadzeniu restrukturyzacji (zlikwidowania jednego etatu, zwiększenia ilości obowiązków, zmniejszenia godzin udostępniania). Mimo to ilość odwiedzin wzrosła w porównaniu z ubiegłym rokiem (3129 odwiedzin), wzrosło również udostępnianie w Czytelnii wszystkich zbiorów specjalnych (czasopism, książek, rękopisów, fotografii, broszur) – ponad 14 tys. jednostek. Udało się także utrzymać 6 bibliotek w ramach tzw. Bibliotek Ruchomych, które w tym roku zwiększyły swoje zamówienia - wysłaliśmy 1700 książek, a w związku z tym zwiększyła się także kwota, którą z tego tytułu pozyskujemy. Zwiększyła się także kwota, którą pozyskujemy ze sprzedaży abonamentu, ze sprzedaży książek na kiermaszach – szczegóły w przedstawionej poniżej analizie.

Tad Beutlich, rysunek

FOT.: WODIECH KLAS

Spotkanie z dr Justyną Chłap-Nowakową, *Wiersze dla Niepodległej. O moich antologiach poezji patriotycznej*. Czytelnia Biblioteki, 8 lutego.

Wszystkim pracownikom oraz wolontariuszom serdecznie dziękuję za znakomite wypełnianie swoich codziennych obowiązków, a także za zaangażowanie w inne przedsięwzięcia Biblioteki. Dziękuję także członkom Zarządu, którzy szczególnie wspierali Bibliotekę: Joannie Młudzińskiej, Andrzejowi Zakrzewskiemu, Robertowi Wiśniowskiemu, Pawłowi Pastuszkowi, Krysi Bell. Dziękuję pracownikom POSKu, dzięki którym nasze spotkania, sesje naukowe i inne wydarzenia przebiegały właściwie: Bartkowi Nowakowi, Adamowi Ziętałowiczowi, Iwonie Abramian, Eli Davies, Zubairowi Dhalli, a także: Pawłowi Filusiowi, Grzegorzowi Martynowskiemu, Tomaszowi Dowgielowi i wszystkim, którzy wspierają Bibliotekę. Bez udziału Państwa trudno byłoby wszystko, co robiliśmy, zrealizować.

FOT.: WODIECH KLAS

Spotkanie z Eugenią Maresch, *Polska diaspora na rzecz niepodległości Polski na podstawie dokumentów z brytyjskich archiwów*. Sala Malinowa POSK, 22 marca.

1. STAN ZBIORÓW na dzień 31.12.2019

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. O. Jeżewskiego	44,337 kartotek 651 kopertotek
Atlasy i mapy	1,510 egzemplarzy
Czasopisma	5,848 tyt.
Dokumenty Życia Społecznego	22,806 egz., 108 pudeł
Druki zwarte (książki, broszury, materiały powielane)	188,160 egz.
Ekzlibrisy	6,394 egz.
	(liczba po opracowaniu, wcześniej szacowana ilość: 19,481 egz.)
Fotografie	67,177 egz.
Nuty	2,173 egz.
Obwoluty	1,849 egz.
Płyty gramofonowe	293 egz.
Rękopisy i materiały archiwalne	1,991 jednostek
Wydawnictwa II obiegu (książki, broszury, tytuły czasopism)	4,948 jednostek

W sumie stan zbiorów na koniec 2019 r. zwiększył się o **2,377** jednostek.

Stan zbiorów - nadal podawany w przybliżeniu ze względu na ciągle jeszcze jedynie szacunkowe obliczenia niektórych zbiorów - wynosi **361,224** jednostek.

Spotkanie z Jonathanem Luxmoorem, *Polska i Wielka Brytania w relacji angielskiego dziennikarza*, Sala Malinowa POSK, 5 kwietnia.

2. GROMADZENIE ZBIORÓW:

a) Dary: przekazywane przez osoby prywatne, instytucje, organizacje i stowarzyszenia z różnych krajów na świecie oraz w ramach wymiany z bibliotekami z Polski i z bibliotekami na świecie. Wśród darów są: druki zwarte 7,427 egz. (emigracyjne – 2,047 egz., krajowe – 5,033 egz., obce – 347 egz.); czasopisma 2,475 egz. (emigracyjne – 1,808 egz., krajowe – 653 egz., obce – 13 egz.); dokumenty życia społecznego – 287 jedn., plakaty – 27 sztuk; DVD – 282 jedn., CD – 13 jedn., VHS – 24, płyty gramofonowe – 140, mapy – 10.

W sumie przekazano w darze w/w druki i inne materiały w ilości **10,685 egzemplarzy**.

Archiwa:

- Kolejna część archiwum Adama Czerniawskiego.
- Fragment archiwum Zofii Butrym.
- Materiały dotyczące następujących osób: Tomasz Piesakowski, Zbigniew Choroszewski.

b) Zakupy: 419 egz. książek.

c) Ogółem z darów, wymiany i zakupu do Biblioteki wpłynęło 11, 104 egz. w/w zbiorów (w tej statystyce nie odnotowuje się ilości materiałów archiwalnych ze względu na ich specyfikę).

FOI: MAFORZANA POGORZELSKA

Spotkanie z Markiem Kaźmierskim, *Polska poezja, piosenka, bajka w tłumaczeniu na język angielski*. Czytelnia Biblioteki, 30 kwietnia.

3. OPRACOWANIE ZBIORÓW:

Do komputerowej bazy danych dopisano **1,683** rekordów. Na dzień 31.12.2019 r. w katalogu elektronicznym odnotowano **130,149** rekordy, opisujące druki zwarte, czasopiśma, dokumenty życia społecznego i plakaty w formacie UKMARC.

a) Archiwum Osobowe Emigracji im. B. O. Jeżewskiego: zbiorem opiekowała się **Elżbieta Urban**, która porządkowała, uzupełniała i zakładała nowe kartoteki i kopertoteki.

Zbiór zwiększył się o **272** kartotek, utworzonych głównie na podstawie nekrologów i wspomnień, zamieszczanych w prasie emigracyjnej, wydawanej w: USA – 98 („Dziennik Związkowy”, Chicago), Wielka Brytania – 118 („Tydzień Polski”, Londyn), innych krajach – 58 (Kanada, Australia, Francja, Polska, Szwajcaria, Indie, Austria, Belgia, Brazylia, Dania, Izrael, Kenia, Meksyk, Niemcy, Rosja, Włochy). Utworzono także 5 nowych kopertotek, które zawierają większe ilości materiałów dotyczących zmarłych osób. Ilość kopertotek – **651**.

„Sylwetki emigracji” to zbiór biogramów osób żyjących na emigracji; zawiera 200 życiorysów.

b) Druki różne:

- **Czasopiśma:** zbiorem opiekuje się **Elżbieta Urban**, która prowadzi akcesję, opracowuje i porządkuje kolekcję, a także prowadzi prace w magazynie.

Zbiór **zwiększył się o 31 tytułów**.

FOT.: WŁODZIECH KILAS

Spotkanie z dr. Markiem Stella-Sawickim, *Polski Zakon Maltański na emigracji*. Sala Malinowa POSK, 17 maja.

FOT.: JUSTYNA WĘGLARZ

Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 80. rocznicy utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego *Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej*. Od lewej: dr Dobrosława Platt, prof. dr hab. Grzegorz Mazur, prof. dr hab. Bogdan Chrzanowski, dr Karolina Trzeskowska-Kubasik, dr Renata Król-Mazur, prof. dr hab. Piotr Niwiński. Teatr POSK, 28 września.

Do inwentarza dopisano **31 nowych tytułów**, w tym: 22 tytuły emigracyjne i 9 tytułów czasopism obcych. Katalogowanie czasopism zostało zakończone, dlatego wzrost liczby tytułów jest nieznaczny.

W bazie znajduje się **5,476** rekordów czasopism, w tym: 3,096 rekordów czasopism emigracyjnych oraz 1,291 rekordów czasopism obcych i 1,090 rekordów czasopism krajowych.

Utworzono **31 nowych rekordów**, w tym 22 rekordów czasopism emigracyjnych i 9 rekordów czasopism obcych.

Do zbiorów włączono **1,083 egz.** spośród 88 tytułów regularnie przychodzących, prenumeraty i darów, w tym: 733 egz. emigracyjnych (51 tyt.), 385 egz. (49 tyt.) wydanych w Polsce.

We wszystkich pracach porządkowych pomagała wolontariuszka **Pani Małgorzata Szostak**.

Lista dubletów powiększyła się o 16 tytułów, sprzedano 20 tytułów; na liście dubletów czasopism jest w tej chwili 1,020 tytułów.

Sprzedano w ciągu roku dublety czasopism za kwotę ok. **£ 900**.

- **Dokumenty życia społecznego (dżs)**: katalogi wystaw, plakaty, programy imprez kulturalnych, ulotki, zaproszenia i in. druki ulotne. Zbiorem opiekuje się **Elżbieta Urban**.

Do katalogu elektronicznego dopisano 798 egz. (502 rekordów). W bazie istnieją opisy **6,877** egz. (**5,068** rekordów).

Prace porządkowe prowadzone były przy pomocy p. Małgorzaty Szostak.

- **Druki zwarte (książki, broszury, materiały powielane):** zbiór katalogowany przez **Justynę Węglarz**. Książki do katalogowania przygotowuje i dopisywała kolejne egzemplarze **Małgorzata Pogorzelska**.

Do katalogu elektronicznego wprowadzono: **1150 rekordów**, w tym: 1076 rekordów tytułów krajowych; 36 rekordy tytułów retrospektywnych i 38 rekordów tytułów emigracyjnych.

Opracowano i wpisano do systemu: 1,259 egzemplarzy.

Wykasowano z systemu i usunięto ze zbioru **643** egz. (637 egz. przeznaczono na kiermasz, 6 egz. nie zwróconych przez czytelników).

b) Zbiory specjalne (ekslibrisy, nuty, obwoluty, płyty gramofonowe, wydawnictwa drugiego obiegu): opiekuje się tym rodzajem zbiorów **Grzegorz Pisarski**.

- **Fotografie:** **Pan Jacek Chudy**, wolontariusz, nadal porządkował fotografie z wydarzeń, organizowanych przez POSK.

- **Rękopisy i materiały archiwalne:** dopisano 2 jednostki akcesyjne. Prace nad uporządkowaniem archiwum Medical Aid for Poland kontynuowała archiwistka z Polski, Aleksandra Nosowska, w ramach programu, realizowanego przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych, pn. „Ochrona Dziedzictwa Archiwalnego w Instytucjach Polonijnych”.

Spotkanie z prof. dr. hab. Wojciechem Roszkowskim, *Roztrzaskane lustro. Upadek cywilizacji zachodniej*. Sala Malinowa POSK, 24 października.

4. PRZECHOWYWANIE ZBIORÓW:

Zbiorem druków zwartych, broszur, dubletów emigracyjnych oraz magazynem kiermaszowym zajmuje się **Wojciech Klas**, zatrudniony na stanowisku asystenta bibliotekarza/magazyniera.

W ramach porządkowania dubletów (książek wydawanych na emigracji) weryfikuje ich listę, dopisując ciągle napływające dary lub skreślając zakupione egzemplarze. Na koniec roku lista zawierała **12,356 tytułów w 30,525 egzemplarzach**. Na bieżąco uzupełnia listę dubletów na stronie internetowej.

Realizuje zamówienia czytelników, włącza książki i czasopisma do zbioru, przygotowuje książki na kiermasze (ok. 10 tys. egz.) i uczestniczy w ich sprzedaży. Przemieszcza zbiory w magazynie, przygotowując miejsce na nowe materiały.

Porządkował zbiór ekslibrisów: założył **1,727** kopert, w których przechowywanych jest **2,611** egz. ekslibrisów.

5. UDOŚTĘPNIANIE ZBIORÓW:

Zbiory udostępniane są w Czytelnii i Wypożyczalni oraz za pośrednictwem Centrali Bibliotek Ruchomych. Wypożyczalnia i Czytelnia czynne były przez 197 dni.

• **WYPOŻYCZALNIA:** odpowiedzialna – **Małgorzata Pogorzelska**; dyżury pełnią wszyscy pracownicy.

FOT.: JUSTYNA WĘGIARZ

I Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Archiwa Kultury Polskiej XX wieku: Londyn - Turyn - Białystok”. Temat konferencji: Archiwalne źródła współczesnych prac monograficznych i biograficznych. Od lewej: prof. dr hab. Anita Prażmowska, dr Nina Taylor-Terlecka, prof. Krystyna Jaworska, dr hab. Violetta Wejs-Milewska. Sala Malinowa POSK, 9 listopada.

217 osób zostało zarejestrowanych w ciągu roku, w tym 66 nowych czytelników i 151 czytelników przedłużyło abonament; zanotowano 3,129 odwiedzin, co oznacza, że średnio w dniu otwarcia z Wypożyczalni korzystało ok. 16 osób.

Wypożyczono 7,151 książek, zwrócono 7,151 książek, przedłużono okres wypożyczenia dla 6,017 książek. Średnio, podczas otwarcia Wypożyczalni, udostępniono i przyjmowano do zwrotu ok. 76 książek dziennie.

- Przychody: £5,557.90, w tym: £4,518.00.- za abonament, przedłużenie członkostwa; £1,039.90.- kary, zapłacone przez 138 osób.

• CZYTELNIKA: odpowiedzialna – Elżbieta Urban

zanotowano 584 odwiedzin. Udostępniono 14,064 jednostek różnych zbiorów, w tym: 10,563 egz. czasopism, 441 egz. książek, 176 broszur, 422 jednostek rękopisów, 1,070 fotografii i 1,392 jednostek innych zbiorów.

Z możliwości wykonywania zdjęć ze zbiorów skorzystały 28 osoby; wykonano w sumie 3,215 zdjęć lub skanów oraz kserokopie.

- Przychody, uzyskane z kopiowania zbiorów oraz sprzedaży praw autorskich: **£1,817.96.-**, w tym: zdjęcia i skany (£196.70), ksero (£30.10), licencja na wykorzystanie fotografii ze zbiorów Biblioteki Polskiej POSK w książce „Przez Morze Czerwone. Rzeczpospolita Polska na uchodźstwie 1945-1990” Instytut Pamięi Narodowej (£300), licencja na wykorzystanie fotografii i skanów ze zbiorów Biblioteki Polskiej POSK w książce o Zygmuncie Nowakowskim autorstwa Pawła Chojnackiego, Wyd. Libron (£300), wykonanie skanów fotografii ze zbiorów Biblioteki Polskiej POSK przeznaczonych do publikacji pod tytułem: „Obraz z wojennego szlaku” (£70).

FOI: WOJCIECH KLAS

Spotkanie z prof. dr. hab. Ryszardem Zajączkowskim, *W labiryncie prozy Józefa Wittlina*. Sala Malinowa, 21 listopada.

• **BIBLIOTEKI RUCHOME (CCL):** odpowiedzialna – Justyna Węglarz

Z serwisu korzystało 6 angielskich bibliotek publicznych.

W ciągu roku wysłano do angielskich bibliotek publicznych 1,700 książek, przyjęto 1,497 egzemplarzy. Zakupiono do zbioru CCL i skatalogowano 339 egzemplarzy nowych książek, wyłączając z niego – 344 egz. (przekazane na kiermasz).

Na koniec roku księgozbiór CCL zawierał 4,407 egz. książek.

Dopisano 170 nowych rekordów. Ilość rekordów w bazie CCL: 3,818.

Przychody: z działalności CCL uzyskano kwotę £ 8,257.85.- (bez VAT).

Przychody, uzyskane z działalności, związanej z udostępnianiem zbiorów wyniosły: £ 15,333.71.

DUBLETY I DRUKI ZBĘDNE:

Książki podarowane przez różne osoby lub instytucje, których nie można włączyć do zbiorów, a także książki, które ze względu na stan zachowania lub z innych powodów, zostały wykreślone ze zbiorów, są przekazywane do sprzedaży na kiermaszach lub stanowią zbiór dubletów.

Na kiermasze są też kierowane nowe książki, podarowane w większej ilości przez różnych wydawców, książki nie mieszczące się w profilu gromadzenia BP, a także inne rodzaje zbiorów, np. płyty gramofonowe.

• **KIERMASZE:** w sprzedaży książek uczestniczyli: Justyna Węglarz, Wojciech Klas i Małgorzata Pogorzelska.

Zorganizowano 4 kiermasze, które odbyły się w niedziele w następujących dniach: 24 marca, 23 czerwca, 22 września, 24 listopada.

Do dyspozycji kupujących na każdym kiermaszu było ok. 3000 książek, z czego sprzedawano ponad 2,500 egzemplarzy.

Przychody: £ 3,835.26.-

• **DUBLETY:** odpowiedzialny za sprzedaż – Grzegorz Pisarski, porządkowanie – Wojciech Klas.

Ze sprzedaży: £4,836.55.-; sprzedaż broszury: *80 rocznica wybuchu drugiej wojny światowej. Poland first to fight: 80th anniversary of the outbreak of World War II* £ 78.

W sumie ze sprzedaży dubletów i druków zbędnych uzyskano kwotę: £ 8,671.81.-

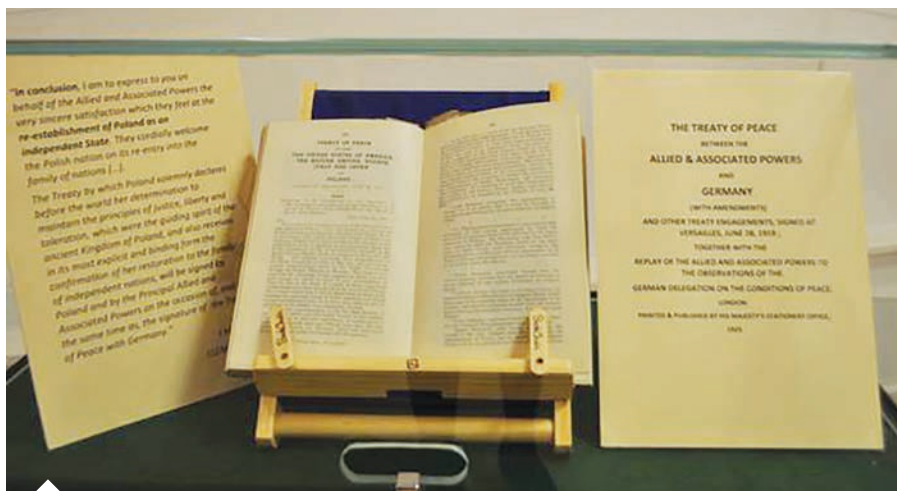
WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI:

1. Ambasada RP w Londynie – współorganizowanie konferencji: ***Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej.***

2. Fundacja Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Wielkiej Brytanii: dofinansowanie wystawy z okazji 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej pt. „***Poland First to Fight***”.

3. Instytut Pamięci Narodowej - współorganizowanie konferencji: ***Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej***. Również pokrycie kosztów podróży do Lublina dwóch osób na Sesję Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie.
4. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych: delegowanie pracowników do opracowania archiwum Medical Aid for Poland (Aleksandra Nosowska).
5. Polonia Aid Foundation Trust: dofinansowanie spotkań organizowanych przez BP.
6. Studium Polski Podziemnej - współorganizowanie konferencji: ***Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej***.
7. Polski Uniwersytet na Obczyźnie – przygotowanie wystawy, towarzyszącej sesji naukowej, poświęconej Kazimierzowi Wierzyńskiemu.
8. Biblioteka Narodowa: rozmowy w sprawie przyłączenia Biblioteki Polskiej POSK w Londynie do katalogu elektronicznego bibliotek szkół wyższych w Polsce, którym administruje Biblioteka Narodowa; wizyta p. Beaty Kaczmarek, bibliotekarza systemowego BN, dotycząca możliwości przeniesienia naszej bazy danych do nowego systemu (12-14 listopada).
9. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego: w październiku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosił nabór do programu „Wspieranie Archiwów, Bibliotek i Muzeów poza Krajem”. Biblioteka będzie aplikowała do tego programu, którego celem jest dofinansowanie podstawowej jej działalności. Z tego powodu w dn. 13 grudnia Bibliotekę odwiedziły: p. Elżbieta Rogowska, dyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Dorota Jarczewska, Główny Specjalista. W spotkaniu uczestniczyły Joanna Młudzińska, prezes POSKu i Dobrosława Platt, dyrektor Biblioteki.
10. Uniwersytet w Białymstoku i Uniwersytet w Turynie – współorganizacja I Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Archiwa Kultury Polskiej XX wieku: Londyn - Turyn - Białystok”.

FOT.: JUSTYNA WIEGLARZ

Sprawa polska w Traktacie Wersalskim. Wystawa, Galeria, 26 stycznia.

SPOTKANIA I INNE WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ BP:

1. Spotkanie z ks. Bp. Wiesławem Lechowiczem, *Duszpasterstwo Polaków poza granicami Kraju*. Sala Malinowa POSK, 11 stycznia.
2. Inauguracja obchodów setnej rocznicy wydarzeń 1919 roku, 26 stycznia:
  - a) wystawa *Sprawa polska w Traktacie Wersalskim*, której towarzyszył film *Paryż 1919 – traktat dla pokoju* w reż. Paula Cowena. Opracowanie broszury i scenariusz wystawy: Dobrosława Platt; tłumaczenie na język angielski: Joanna Młodzińska. Galeria POSKu;
  - b) wystawa *1919 – Polska buduje państwo*, odsłonięta na witrynach POSKu. Opracowanie broszury i scenariusz wystawy: Dobrosława Platt; tłumaczenie na język angielski: Joanna Młodzińska;
3. Wystawa *Z archiwum Kazimierza Wierzyńskiego w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie*, przygotowana przez Wojciecha Klasa. Czytelnia Biblioteki, 16 lutego. Wystawa towarzyszyła sesji naukowej, organizowanej przez PUNO, pt. „*Chcę wrócić, jak emigrant, z podróży dalekiej, z papieru, z martwych liter, żywy, do Twoich rąk*”. *Życie i twórczość Kazimierza Wierzyńskiego (1894-1969) w 50. rocznicę śmierci Poety*.
4. Spotkanie z dr Justyną Chłap-Nowakową, *Wiersze dla Niepodległej. O moich antologiach poezji patriotycznej*. Czytelnia Biblioteki, 8 lutego.
5. Spotkanie z osobami wspierającymi działalność Biblioteki. Czytelnia, 14 lutego.
6. Spotkanie z Eugenią Maresch, *Polska diaspora na rzecz niepodległości Polski na podstawie dokumentów z brytyjskich archiwów*; także ponowna projekcja filmu Paula Cowena *Paryż 1919...* Sala Malinowa POSK, 22 marca.
7. Spotkanie z Jonathanem Luxmoorem, *Polska i Wielka Brytania w relacji angielskiego dziennikarza*, Sala Malinowa POSK, 5 kwietnia.
8. Spotkanie z Markiem Kaźmierskim, *Polska poezja, piosenka, bajka w tłumaczeniu na język angielski*. Czytelnia Biblioteki, 30 kwietnia.
9. Spotkanie z dr. Markiem Stella-Sawickim *Polski Zakon Maltański na emigracji*. Sala Malinowa POSK, 17 maja.
10. Z okazji 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej otwarcie wystawy pt. *Poland First to Fight*. Galeria POSK. W Teatrze POSK odbył się wykład prof. Jacka Sawickiego pt. *Oblężenie Warszawy w obiektywie Julienu Bryana*, połączony z promocją książki pod tym samym tytułem i projekcją filmu Julienu Bryana pt. *Siege/Oblężenie*, 1 września.
11. Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 80. rocznicy utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego *Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej*, organizowana przez Instytut Pamięi Narodowej i Bibliotekę Polską POSK w Londynie. Refraty wygłosili: prof. dr hab. Grzegorz Mazur, prof. dr hab. Bogdan Chrzanowski, prof. dr hab. Piotr Niwiński, dr Karolina Trzeskowska-Kubasik, dr Renata Król-Mazur. Teatr POSK, 28 września.
12. Spotkanie z prof. dr. hab. Wojciechem Roszkowskim, *Roztrzaskane lustro. Upadek cywilizacji zachodniej*. Sala Malinowa POSK, 24 października.
13. I Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Archiwa Kultury Polskiej XX wieku: Londyn - Turyn - Białystok”. Temat konferencji: *Archiwalne źródła współcze-*

snych prac monograficznych i biograficznych. Referaty wygłosili: prof. dr hab. Anita Prażmowska, dr Nina Taylor-Terlecka, dr Dobrosława Platt, dr hab. Barbara Zadenc-ka, mgr Agata Stecewicz, dr hab. Andrzej Suchcitz, prof. Krystyna Jaworska, p. Eugenia Maresch, dr hab. Anna Janicka, dr hab. Violetta Wejs-Milewska. Sala Malinowa POSK, 9 listopada.

14. Spotkanie z prof. dr. hab. Ryszardem Zajączkowskim, *W labiryncie prozy Józefa Wittlina*. Sala Malinowa, 21 listopada.

PUBLIKACJE BIBLIOTEKI POLSKIEJ POSK W LONDYNIE:

1. *1919 Polska buduje państwo / 1919 Poland builds a state*. Opracowanie Dobrosława Platt; tłumaczenie Joanna Młodzińska, Londyn, 2019.

2. *80 rocznica wybuchu drugiej wojny światowej. Polska pierwsza walczy / 80th anniversary of the outbreak of World War II Poland first to fight*. Oprac. Dobrosława Platt; tłumaczenie Joanna Młodzińska, Londyn, 2019.

REFERATY WYGŁOSZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW BIBLIOTEKI:

1. Mgr Wojciech Klas, *Archiwum Kazimierza Wierzyńskiego w Bibliotece Polskiej POSK w Londynie*. Podczas sesji, organizowanej przez PUNO w 50 rocznicę śmierci Poety. Teatr POSKu, 16 lutego.

2. Dr Dobrosława Platt, *Obchody stulecia odzyskania niepodległości przez Rzeczpospolitą, organizowane przez Bibliotekę Polską POSK w Londynie*. IXL Sesja Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Lublin, 15 września.

3. Dr Dobrosława Platt, *Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II wojny światowej – wprowadzenie do konferencji*. Konferencja naukowa, Teatr POSKu, 29 września.

4. Dr Dobrosława Platt, *Archiwa Biblioteki Polskiej POSK w Londynie jako źródła do badań biograficznych*. Archiwalne źródła współczesnych badań monograficznych i biograficznych. Londyn. Cz. 1 Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu Archiwa Kultury Polskiej XX wieku (Londyn-Turyń-Białystok). Sala Malinowa, 9 listopada.

PUBLIKACJE DOTYCZĄCE BIBLIOTEKI POLSKIEJ W LONDYNIE:

„Tydzień Polski”:

1. *Temat na piątkę: Polska buduje państwo: wystawa*, 1 lutego 2019, s. 5.

2. *Książka dla każdego*, 29 marca 2019, s. 19.

3. J. Żyliński, *Jak zdobyłem Monte Cassino*, 17 maja 2019, s. 6.

4. Podziękowanie Biblioteki Polskiej POSK za wsparcie finansowe działalności, w okresie od 14 lipca 2018 do 31 maja 2019 roku, 7 czerwca 2019, s. 29.

5. Justyna Staroń, Jadwiga Kowalska: *XLI Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie w Lublinie*, 20 września 2019, s. 11-15.

6. Fotoplastykon – kiermasz Biblioteki Polskiej POSK, 27-29 września 2019.
 7. *Wrzesień 2019 w POSK-u – przegląd wydarzeń*, 27-29 września 2019, s. 24.

„Cooltura”:

8. D. Platt: *Biblioteka, jaka marzyła się Polakom*, 18 stycznia 2019, s. 28-29
 9. D. Platt: *Otwarcie wystawy „Poland first to fight”*, 29 sierpnia 2019, s. 18-19

„Goniec”:

10. Tomasz Furmanek, *Wystawowy POSK*, 4 października 2019, s. 14.

DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA:

WPLYWY:

£ 28,217.66.-

Dary od następujących osób i instytucji (£ 4,921.94): Fundacja Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Wielkiej Brytanii (£ 1,000), Polonia Aid Foundation Trust (£ 800), Stowarzyszenie Techników Polskich (£ 266), datki ze spotkań (£869.89), kary za przetrzymywanie książek (£ 1,313.40), Instytut Pamięci Narodowej (£ 672,65 – pokrycie kosztów podróży na MAB).

Z działalności własnej (£ 23,295.72):

- Sprzedaż książek:	£ 8,671.81
- Kopiowanie zbiorów:	£ 1,848.06
- CCL	£ 8,257.85
- Abonament	£ 4,518.00

FOT.: JUSTYNA WĘGIARZ

Spotkanie z osobami wspierającymi BP. Przemawia Joanna Młodzińska. Czytelnia, 14 lutego.

WYDATKI (bez utrzymania powierzchni, kosztów administracyjnych i bez wynagrodzeń pracowników oraz spotkań w pełni pokrytych przez dotacje): **£ 21,191.37**

• Zakup zbiorów	£ 3,561.67
• Poczta	£ 597.46
• Wydatki socjalne	£ 203.86
• Spotkanie ze wspierającymi BP	£ 109.06
• Artykuły papiernicze	£ 1,914.54
• Zakup i naprawa sprzętu biurowego	£ 185.23
• Kserokopiarka (1,142.13 kopie + 3,893.16 zakup kopiarki)	£ 5,035.29
• MAB	£ 50.00 (członkostwo)
• Delegacje (wyjazd na MAB pokryty w całości ze środków IPN i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego).	£ 672.65
• Wystawy	£ 6,782.40
• Spotkania	£ 2,079.21

PRACOWNICY I WOLONTARIUSZE:

Pracownicy:

1. **Wojciech Klas**, mgr: prowadzi prace porządkowe w magazynie, uzupełnia elektroniczną wersję listy dubletów, dyżuruje w Wypożyczalni, uczestniczy w organizacji kiermaszy; opracowuje ekslibrisy.
2. **Grzegorz Pisarski**, mgr inż.: zastępca dyrektora Biblioteki; porządkuje i spisuje archiwa i rękopisy oraz inne zbiory specjalne, wykonuje korektę katalogowania druków; selekcjonuje druki podarowane Bibliotece, zajmuje się wyceną i sprzedażą dubletów.
3. **Dobrosława Platt**, dr, dyrektor Biblioteki: przygotowuje wnioski do różnych instytucji o dofinansowanie działalności BP i rozlicza je; przygotowuje i prowadzi spotkania z pisarzami i badaczami, opracowuje scenariusze wystaw i opracowuje katalogi im towarzyszące, przygotowuje pisma do polskich władz, prowadzi rozmowy i korespondencję z senatorami, posłami, ministrami w sprawie zmian prawnych dot. możliwości dofinansowania statutowej działalności instytucji, zrzeszonych w MAB; nadzoruje pracę bibliotekarzy.
4. **Małgorzata Pogorzelska**, mgr: prowadzi Wypożyczalnię oraz porządkuje i dopisuje do katalogu druki zwarte, aktualizuje dane w rekordach, oznacza nowe książki i przygotowuje je do oprawy
5. **Elżbieta Urban**, mgr: opiekuje się Czytelnią, opracowuje i porządkuje zbiór czasopism, kataloguje i porządkuje dokumenty życia społecznego.
6. **Justyna Węglarz**, mgr: prowadzi sekretariat BP i biblioteki ruchome, kataloguje druki zwarte i broszury.

FOT. MAŁGORZATA POGORZEJSKA

Spotkanie z osobami wspierającymi działalność Biblioteki. Od lewej: Andrzej Zakrzewski, Jacek Chudy, Justyna Węglarz, Zbigniew Siemaszko, Joanna Młudzińska, Eugenia Maresch, Dobrosława Platt, Grażyna Droś, Amelia Walicka, Zofia Jancewicz, Marzenna Schejbal, Wojciech Klas, Elżbieta Pagór, Małgorzata Szostak, Elżbieta Urban, Grzegorz Pisarski.

Wolontariusze:

Jacek Chudy – opisuje fotografie portretowe i fotografie miast;

Alicja Czochralska - oprawa książek; pomoc w magazynie i w wypożyczalni – prace porządkowe;

Grażyna Droś – oprawa książek; przygotowywanie nekrologów do włączenia do Kartoteki Osobowej Emigracji; pomoc w magazynie i w wypożyczalni – prace porządkowe (do 30 lipca 2019).

Halina Malczewska – wycina nekrologi z „Tygodnia Polskiego” (do 17 czerwca 2019).

Agata Pempera - oprawa książek; pomoc w magazynie i w wypożyczalni – prace porządkowe (od 26 września 2019).

Małgorzata Szostak – przygotowuje czasopisma do opracowania i porządkuje je; porządkuje dokumenty życia społecznego.

dr Dobrosława Platt

■ Janina Baranowska
■ Joanna Ciechanowska
■ Elvira Olbrich

Galeria POSK

W roku 2019 Galeria gościła szereg wystaw upamiętniających 80-tą Rocznicę Wybuchu II Wojny Światowej. Do nich między innymi należała wystawa pt. 'Memories of Forced Exile' zaprezentowana przez Leszka Glinieckiego. Ekspozycja zawierała fotografie z prywatnych kolekcji

autora, dokumentujące życie Polaków zesłanych przez Związek Sowiecki w okolice Archangielska w latach 1939-43, ich zmagania z trudnymi warunkami życia, głodem i nędzą. Pan Leszek Gliniecki po wielu latach odszukał groby rodzinne z tego okresu i złożył im należyty hołd. Udokumentował to wydarzenie licznymi zdjęciami pokazanymi na wystawie. W lutym Galeria POSK zaprezentowała wystawę fotografii Olgi Karłowac pt. 'Before Winter'. Artystka z miasta Zagrzeb przedstawiła ciekawą serią fotografii. Zdjęcia biało-czarne robione przez szyby okienne, w deszczowe dni pełne unikalnego nastroju.

Pod koniec lutego Galeria gościła po raz kolejny wystawę zorganizowaną przez promotora współpracy artystów japońskich i europejskich, Pana Kena Morita. Wystawa pod tytułem 'East-West Duo Exhibition' pokazała prace Hero Itoh z Japonii oraz angielskiej artystki Kate Egawa.

Jedną z malarskich wystaw cieszącą się dużą popularnością była ekspozycja prac Janusza Szpyta, która miała miejsce w końcu marca. Artysta gościł już w galerii w poprzednich latach i zawsze ujmował zwiedzających polską tematyką i wspinałym warsztatem malarskim. Tym razem też nikogo nie zawiódł. Malownicze górskie krajobrazy zachwycały wiernie oddanym klimatem tatrzańskim. Kuratorem wystawy była Elvira Olbrich.

Niezwykle ciekawą wystawą była ekspozycja Teresy i Andrzeja Welmińskich 'Suspension Condition', która również miała miejsce w kwietniu 2019.

Andrzej Welmiński współpracował z Tadeuszem Kantorem. Zajmuje się rysunkiem i malarstwem. Tworzy obiekty i instalacje teatralne, których przykłady były pokazane podczas wystawy w galerii POSK. Prezentacja była wzbogacona o rysunki artysty.

Jak co roku na wiosnę gościliśmy w galerii londyńską artystkę Olivia Chalmers. Jej botaniczne prace zachwycały precyzją i wiernością oddaną rysunkom roślin, kwiatów i warzyw.

FOT.: J. CIECHANOWSKA

A. Welmiński i A. Borkowski z wystawy 'Suspension Condition'

W wystawie tej wziął także udział Meilin Sancho, który zaprezentował prace o podobnej tematyce.

W maju Galeria POSK zaprezentowała prace artysty APA Sławomira Blattona.

Kolejno, w czerwcu odbyły się wystawy "Wooden Houses in Western Podlasie" której autorem i kuratorem był Derek Plummer oraz wystawa zorganizowana przez West London Free School prezentująca konkursowe prace maturzystów, szkoła wynajęła Galerię już po raz kolejny ze względu na sąsiedzkie położenie tej szkoły.

Jednym z ciekawszych wydarzeń w Galerii POSK była ekspozycja Pawła Wąsowskiego z Warszawy. Artysta, którego interesuje sztuka wizualna, percepcja koloru oraz jej oddziaływanie na przestrzeń, pokazał szereg prac zawierających miniaturowe geometryczne kształty, które fascynowały zwiedzających.

W dniu 1-go września odbyła się wystawa 'Poland First to Fight' upamiętniająca 80-tą rocznicę wybuchu II Wojny Światowej. Wystawa zorganizowana przez Bibliotekę Polską, przedstawiła dokumentację dotyczącą bohaterstwa i cierpień rodaków związanych z wybuchem wojny. Wystawa na którą przybyło wiele gości była połączona z wykładem prof. Jacka Sawickiego pt. 'Oblężenie Warszawy w obiektywie Julienu Bryana'.

Jedną z bardziej znaczących wystaw w Galerii POSK, była prezentacja "Outlook: No Return" przedstawiająca wybitnych artystów polskich, którzy znaleźli schronienie w Wielkiej Brytanii po wybuchu II Wojny Światowej. Wystawa była możliwa dzięki współpracy z Galerią i Museum Ben Uri w Londynie i nawiązywała do festiwalu 'Insiders Outsiders'. Kuratorami wystawy były Joanna Ciechanowska i Rachel Dickson. Pokazano na niej między

FOI:FRANCO-CHEN

Z otwarcia wystawy 'Homage to The Square!'. Na zdjęciu Adam Luczak, Joanna Ciechanowska, Iwona Pleskot, Paweł Wasowski i Elvira Olbrich.

FOT.: J. CIECHANOWSKA

David Herman podczas wernisazu 'Outlook: No Return' na tle obrazu autorstwa swego ojca Jozefa Hermana.

innymi prace takich wybitnych artystów jak Josef Herman, Jankel Adler, Feliks Topolski, Stanisław Frenkiel i Raya Herzig.

W roku 2019 odbyły się trzy wystawy APA. W maju artyści APA zorganizowali 'Spring Exhibition'. Kolejne wystawy APA to wystawa sierpniowa 'An Exploration of Print, Drawing and Photography' oraz 'The Haunted Manor/Straszny Dwór', która miała miejsce w grudniu. Wszystkie wymienione wystawy APA odznaczały się różnorodnością prac i były licznie zaprezentowane przez artystów emigracyjnych zrzeszonych w tej organizacji.

W minionym roku Galeria POSK gościła też wystawę upamiętniającą 60-ty Jubileusz Teatru Syrena, na której przedstawiono archiwalne fotografie oraz obiekty z przeszłych przedstawień teatru. Wystawę tą przygotowała Beata Barton-Chapple.

Pod koniec roku Galeria gościła aktorkę/malarkę z Warszawy Martynę Kliszewską. Artystka wcześniej była znana z roli 'Frida Kahlo', zagranej na scenie Jazz Cafe. Wystawa miała tytuł 'Carrara Gardens'.

Na wzmiankę zasługuje też Waclaw Jagielski, którego malarstwo można było oglądać w październiku na wystawie pt. 'World in Colour' oraz nostalgiczną wystawę malarstwa artysty Paula Czainskiego pt. 'So this is where grandad was born...'

Rok 2019 zakończony został wystawą niezmiernie ciekawego artysty z Litwy Krzysztofa Sokolovskiego (mieszkającego i pracującego w Polsce), który przedstawił sztukę Neo-Sakralną.

*Joanna Ciechanowska, Dyrektor
Elvira Olbrich, Zastępca Dyrektora
Janina Baranowska, Honorowy Dyrektor*

Zestawienie ważniejszych wydarzeń kulturalnych 2019

SPEKTAKLE TEATRALNE

- 26.01 „A TO POLSKA WŁAŚNIE ...” Spektakl oparty na scenach z „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. Scenariusz i reżyseria: Sławomir Gaudyn. Scenografia: Grzegorz Janiszewski. Org. POSK
- 23/30.03 i 24/31.03 „O KRASNOLUDKACH i SIEROTCE MARYSI” – Wiosenne przedstawienie Teatru dla Dzieci i Młodzieży SYRENA
- 05.05 AKADEMIA Z OKAZJI ŚWIĘTA KONSTYTUCJI 3 MAJA
Org. Polska Macierz Szkolna
- 08.06 DZIEŃ DZIECKA Z TEATREM W LONDYNIE - Spektakl pt. “WRÓBELEK ELEMEEK I PRZYJACIELE!” z udziałem artystów Sceny Polskiej.UK w POSKu
- 16.06 „POLSKA ODYSEJA” – Koncert oratorium autorstwa Andrzeja Matuszewskiego. Org. Stowarzyszenie Rodzin Katyńskich w WB

Polska Odyseja

FO: JYDZIEK.POLSKI

- 11.08 ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO Org. Fundacja SPK w WB.
- 21/22.09 KLIMAKTERIUM... I JUŻ oraz KLIMAKTERIUM CZYLI MENO-PAUZY SZAŁ. Org. Ewa Becla
- 05/06.10 „JAWNUTA” – OPERETTA STANISŁAWA MONIUSZKO. Reżyser Feliks Tarnawski, Dyrygent Stephen Ellery. Org. POSK OPERA
- 12/13.10 "TANGO" SŁAWOMIRA MROŹKA - Spektakl Sceny Polskiej.UK w POSKu
- 10.11 „W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI” – Występ artystyczny z okazji Święta Niepodległości. Org. ZPwWB
- 16/17/23/24/30.11 i 01.12 „KOZIOŁKA MATOŁKA PRZYGODY Z SYRENA” - Spektakl jubileuszowy z okazji 60-lecia TEATRU dla Dzieci i Młodzieży SYRENA

KONCERTY I SPEKTAKLE SCENICZNO-MUZYCZNE

- 27.01 *EVA Becla presents...* TREVOCI THE TENORS - Koncert Noworoczny
- 09/10.02. "CHOCIAŻ RAZ WARTO UMRZEĆ Z MIŁOŚCI"! - Piosenki Agnieszki Osieckiej. Spektakl Sceny Polskiej.UK w POSKu

FOT.: RYSZARD STYBLO

Volare - Harmonia ale jakim kosztem

- 13/14.04 VOLARE – „HARMONIA ALE JAKIM KOSZTEM” – Spektakl muzyczny zespołu Volare
- 04.05 GALA KONCERT Z OKAZJI 200 ROCZNICY URODZIN STANISŁAWA MONIUSZKI. Org. POSK
- 30.06 “WEJDŹ W MÓJ SEN” – Recital poetycko-muzyczny oparty na twórczości Kazimierza Wierzyńskiego. Org. ScenaPolska.UK w POSKu
- 09.08 „MICHAŁ BAJOR – od Kofty do Korcza” – Koncert jubileuszowy. Org. Eva Becla
- 27.10 Koncert fortepianowy - Łukasz Krupiński. Org. Konfraternia
- 07.12 ZBIGNIEW NAMYSŁOWSKI QUINTET - Org. Tomasz Furmanek zaprasza...

NIEDZIELNE KONCERTY KONFRATERNI PRZY KAWIE

- 17.02 ‘A CENTURY OF POLISH PIANO MINIATURES’
- Anna Szalucka i Sławomira Wilga

Wejdz w mój sen

- 31.03 Krzysztof Moskalewicz (fortepian) i Ursula Smith (wiolonczela)
- 19.05 Michał Szymanowski (fortepian)
- 23.06 Szymon Pawlas (wiolonczela) i Dessy Dimitrova (flet)
- 08.09 Katarzyna Mędlarska (sopran) i Anna Szałucka (fortepian)
- 08.12 PRZEDŚWIĄTECZNY KONCERT PRZY KAWIE
Alina Bzhezhska (harfa) i Magdalena Durant (sopran)

SPOTKANIA BIBLIOTEKI POLSKIEJ POSK

- 11.01 Spotkanie z Ks. bp Wiesławem Lechowiczem, Delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji pt. *Duszpasterstwo Polaków poza granicami kraju*.
- 08.02 Spotkanie z dr Justyną Chłap-Nowakową: *"Wiersze dla niepodległej. O moich antologiach poezji patriotycznej"*.
- 05.04 Spotkanie z angielskim dziennikarzem - Jonathan Luxmoore na temat: „Polska i Wielka Brytania w relacji angielskiego dziennikarza”

Alina Bzhezhska – harfa i Magdalena Durant – sopran

- 30.04 Spotkanie z Markiem Kazmierskim, tłumaczem polskiej poezji, piosenki, bajki na język angielski.
- 17.05 Polski Zakon Maltański na emigracji – spotkanie z Dr. Markiem Stella-Sawickim MBE KM.
- 26.09 Spotkanie z dr. Jackiem Bartosiakiem, autorem książki „Rzeczpospolita między lądem a morzem. O wojnie i pokoju.”
- 28.09 Konferencja Naukowa na temat „Polacy i Brytyjczycy w obliczu wybuchu II Wojny Światowej”. Org. Biblioteka Polska POSK i IPN.
- 24.10 Spotkanie z prof.dr. hab. Wojciechem Roszkowskim oraz promocja książki "Roztrzaskane lustro"
- 09.11 1-sza Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Archiwa Kultury Polskiej XX wieku: Londyn-Turyń-Białystok”.
- 21.11 Spotkanie z dr.hab.Ryszardem Zajązkowskim – „W labiryncie prozy Józefa Wittlina”.

FOT.: BARTOŚMIEL NOWAK

Wizyta Latymer School

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA OKOLICZNOŚCIOWE

- 26.01 OBCHODY SETNEJ ROCZNICY WYDARZEŃ 1919 ROKU
Otwarcie wystawy „Sprawa polska w Traktacie Wersalskim” oraz odsłonięcie wystawy na witrynach POSKu – „1919 – Polska buduje państwo”
- 23/24.02 X Polskie Targi Medycyny Naturalnej i Kosmetyki
- 25.02 Spotkanie z Ambasadorem RP w Londynie Arkadym Rzegockim dotyczące sytuacji obywateli polskich w Wielkiej Brytanii. Org Ambasada RP w Londynie i POSK.
- 10.03 SCIENCE DAY – Org. Stowarzyszenie Techników Polskich
- 16.03 Konferencja „CO NAS ŁĄCZY” – Org. Zjednoczenie Polskie w WB i Instytut Józefa Piłsudskiego
- 22.03 Spotkanie z Eugenią Maresch na temat „Polska diaspora na rzecz niepodległości Polski na podstawie dokumentów z brytyjskich archiwów” oraz projekcja filmu: „Paryż 1919 – traktat dla pokoju”
- 24.03 Kiermasz Biblioteki Polskiej POSK w Londynie
- 06.04 Promocja książki pt. „Wrocław ocalonych” Mieczysławy Wazacz. Org. Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie

- 07.04 KONKURS CZYTANIA. Org. Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą.
- 13.04 IX Międzynarodowa Konferencja Kwietniowa PUNO
- 05.05 Kiermasz Książki. Org. Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą
- 05.05 Wystawa „Sue Ryder. Życie dla ludzi” oraz film „Lady Ryder of Warsaw”.
Org. Fundacja Sue Ryder
- 12.05 Spotkanie z Danutą Kamieniecką, autorką książki „Brześć Niezapomniane Miasto”. Org. Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie
- 18.05 WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW POSK-u
- 26.05 Akademia z okazji 79 Rocznicy Masowych Deportacji Polaków Na Sybir.
Org. Dh. Grażyna Pietrykowska
- 09.06 WIERSZOWISKO – Org. Polska Macierz Szkolna
- 23.06 Kiermasz Biblioteki Polskiej POSK w Londynie
- 20.07 Uroczyste zakończenie Roku Szkolnego 2018/19 Polskiej Szkoły Muzycznej w Londynie

Open House London

- 01.09   Otwarcie wystawy „Poland First to Fight” oraz wykład Prof. Jacka Sawickiego i film pt. ”Siege/Obleżenie”. Org. Biblioteka Polska POSK i Instytut Pamięci Narodowej
- 21/22.09   XI Polskie Targi Medycyny Naturalnej i Kosmetyki
- 22.09   Kiermasz Biblioteki Polskiej POSK w Londynie
- 22.09   Open House London
- 03.10   Spotkanie z Gabrielą Kurylewicz w ramach 26 Salonu Literackiego Org. Regina Wasiak – Taylor i Janusz Guttner.
- 11.10   PUNO - INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2018/2019
- 13.10   DZIEŃ NAUCZYCIELA – Org.Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą.
- 21.10   BREXIT – Spotkanie informacyjne. Org. Ambasada Polska w Londynie i Home Office
- 26.10   Wieczór Przyjaciół Lwowa – Org. Koło Lwowian
- 27.10   Targi Rzeczy Ładnych – Kreatywne warsztaty dla dzieci i dorosłych. Org. Stowarzyszenie Techników Polskich.

FOT.: WOJCIECH KLAS

Kiermasz Biblioteki Polskiej - Justyna Węglarz

FOT.: DAMIAN LAWIER

Małgorzata Pogorzelska i Wojciech Klas

- 16.11 „Listopadowe Refleksje” – „Spotkanie przy herbatce”. Org. Sekcja Społeczna POSK-u
- 17.11 Wieczór ze Szpiegiem – Promocja powieści szpiegowsko-historycznej "Operacja Rafael". Org. P. Apolinarski
- 23.11 Prelekcja dla starszej młodzieży Szkół Przedmiotów Ojczystych. Org. Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą
- 24.11 Kiermasz Biblioteki Polskiej POSK w Londynie
- 01.12 Kiermasz Książki Org. Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą
- 04.12 Michał P. Garapich – Spotkanie autorskie i promocja książki „Dzieci Kazimierza”. Org. POSK
- 12.12 ŚWIĄTECZNE SPOTKANIE CZŁONKÓW POSK-u

PROJEKCJE FILMOWE

- 03.02 „OSTATNI GÓRALE” – Org. KAROLINKA (London)
- 15.02 „ZIMNA WOJNA” – Org. POSK Cinema
- 27.07 „My Home India” – Org. London Indian Film Festival

Oplątek POSK-u - na scenie Teatr dla Dzieci i Młodzieży "Syrena"

- 19.09 „OSTATNIA RODZINA” – Org. POSK Cinema
 22.09 POLISH AIRMEN FIGHTING FOR FREEDOM” – Org. Polish Air Force Memorial Committee
 17.10 „BOŻE CIAŁO” – Org. POSK Cinema
 09.11 KONCERT „100 LAT” w Royal Albert Hall- Org. J. Sikora Sikorski
 09.11 „REPUBLIKA: Narodziny Legendy”- Org. POSK Cinema
 21.11 „ CICHA NOC”- Org. POSK Cinema
 30.11 „WELCOME TO BRITAIN”- Org. POSK Cinema

GALERIA POSKu

- 03.01-18.01 Leszek Gliniecki - fotografia i osobiste wspomnienia autora po wybuchu WWII i wcześniej z rodzinnych stron na kresach wschodnich Polski.
 26.01 – 01.02 „Traktat Wersalski' - wystawa ze zbiorów Biblioteki Polskiej POSK
 02.02 – 22.02 Olga Karlovac – 'Before Winter' wystawa fotografii i promocja albumu
 23.02 – 01.03 East West DUO Exhibition - Wystawa sztuki z Japonii
 02.03 – 15.03 Dana Marcinczyk 'Faces and flowers' – Malarstwo
 16.03 – 29.03 Janusz Szpyt – Malarstwo
 30.03 – 18.04 Teresa i Andrzej Welmiński – ‘Suspension Condition’ – Rysunki, fotografia, instalacje
 23.04 – 10.05 Olivia Chalmers – Rysunki botaniczne

Polish Airmen Fighting For Freedom

11.05 – 17.05	Projekt PUNO - Rapprochement with the Public Space
18.05 – 31.05	APA – The Association of Polish Artists in GB
01.06 – 07.06	Derek Plummer 'The Wooden Houses of Polesie'. Wystawa fotograficzna.
08.06 -14.06	West London Free School – Junior School exhibition of children's art.
15.06 –21.06	West London Free School – Senior School exhibition of art
22.06 - 12.07	Malgorzata Aleksandra Zagalska – Malarstwo
21.07 - 01.08	„Dzieje Korpusu...Inaczej” – Mieczysław Kuczyński
03.08-09.08	Wystawa japońska
10.08 – 30.08	APA - The Association of Polish Artists in GB. Rysunek, grafika, fotografia.
01.09 - 06.09	Wystawa „Poland First to Fight”– org Biblioteka Polska POSK
07.09 - 12.09	Allied Forces Memorial exhibition. Org. Polish Heritage Society
13.09 - 27.09	'Outlook: No Return' – part of Insiders/Outsiders festival. Org.POSK i Ben Uri Gallery and Museum
28.09 – 11.10	Paul Chainski “ So this is where grandad was born....”
12.10 – 25.10	PUNO – Architektura wyobrażona - 80 lat Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie. Org. Polski Uniwersytet Na Obczyźnie
26.10 – 15.11	Wacław Jagielski – „Świat koloru, światła i wrażeń” – Malarstwo
16.11 – 30.11	Wystawa Jubileuszowa z okazji 60-lecia Teatru „SYRENA”
01.12 -13.12	'Straszny Dwór' ('The Haunted Manor') - Wystawa jesienna APA
15.12 - 21.12	Martyna Kliszewska - Malarstwo

„My Home India” - film o polskich uchodźcach z Syberii

ZAJĘCIA I IMPREZY STAŁE

Próby zespołu Pieśni i Tańca „TATRY”

- w każdy wtorek i piątek godz. 19:30. Tel: 07811 454432,
także www.tatry.org.uk

JAZZ CAFÉ

- zaprasza w każdą sobotę od godz. 19:30 do północy
Dalsze informacje: www.jazzcafeposk.co.uk
oraz email: jazzcafe@posk.org

PUNO POLSKI UNIWERSYTET NA OBCZYŻNIE

- Wykłady i kursy - www.puno.edu.pl

BIBLIOTEKA POLSKA POSK

- Godziny otwarcia:
Poniedziałek i środa 10:00 – 20:00, Piątek 10:00 – 17:00,
pierwsza sobota w miesiącu 10:00 – 17:00.

**PYTAJCIE O POLSKIE KSIĄŻKI W BIBLIOTEKACH
LOKALNYCH**

POSklub

- zabawy taneczne w każdą sobotę od godz. 20:00 – 23:30
Tel 020 8742 6415

FOT.: BARTŁOMIEJ NOWAK

Punkt paszportowy w holu POSKu

***Organizacje
z siedzibą w POSKu***

■ Krystyna Bell

Teatr Syrena

Teatr dla Dzieci i Młodzieży „Syrena”, istnieje już 60 lat. W jubileuszowym roku - 2019 zaprezentowaliśmy dwie nowe sztuki.

Teatr Syrena został założony w 1959 przez Reginę Kowalewską i Tadeusza Sulatyckiego w celu zachowania i krzewienia języka i kultury polskiej wśród dzieci i młodzieży.

Ideą jest kształtowanie artystycznej wrażliwości dziecka przez magię teatralną, na którą składa się tak wiele elementów: słowo dzieła literackiego, wizja scenograficzna (dekoraacje, kostiumy, rekwizyty) muzyka, taniec, efekty dźwiękowe i świetlne, a przede wszystkim żywy aktor w bezpośrednim kontakcie z młodocianym widzem, porozumiewający się z nim językiem ojczystym.

W marcu, wystawiona była piękna i tradycyjna sztuka na motywach baśni Marii Konopnickiej pt. „O Krasnoludkach i Sierotce Marysi”.

Reżyserem przedstawienia był Sławomir Gaudyn, muzykę napisał Jacek Chrobak a choreografię przygotował Dariusz Brojek. Grzegorz Janiszewski zaprojektował i przygotował scenografię oraz kostiumy. Jak zawsze w przedstawieniu brały udział dzieci i młodzież przy boku dorosłych i zawodowych aktorów.

Przedstawienie cieszyło się ogromną popularnością. Odbyło się sześć przedstawień w Teatrze wypełnionym po brzegi, a POSK odwiedziły wycieczki z polskich szkół sobotnich, grupy harcerskie oraz inne grupy z różnych stron Anglii.

Zgodnie z tradycją w ostatnią sobotę września odbywają się przesłuchania do Teatru Syrena. Tym razem zgłosiło się 17 dzieci, które chciały występować na scenie.

FOT. RYSZARD SZYBLO

Przedstawienie „Koziołka Matołka Przygody z Syreną” Zespół z Koziołkiem - Marco Cieśla- Lourenco

Wystawa Jubileuszowa z okazji 60-lecia Teatru „Syrena”

Przesłuchania polegają na rozmowie dotyczącej osobowości kandydata oraz jego artystycznego uzdolnienia, łącznie z krótką improwizacją na scenie a także zaśpiewaniem piosenki celem zdeterminowania zdolności aktorskich kandydata.

Z okazji 60-lecia Teatru Syrena, Sławomir Gaudyn specjalnie na tą okazję napisał jubileuszowy spektakl pt. „Koziołka Matołka Przygody z Syreną”. Bajka wplatała postacie, sceny i muzykę z różnych przez nas wystawionych bajek; - „Akademia Pana Kleksa”, „Błazen i Róża”, „Król Maciuś I”, „Pinokio”, „Szewczyk Dratewka”, „O Krasnoludkach i Sierotce Marysi”, „Pinokio”, „Królowna Śnieżka”.

Dorosłych już aktorów zaprosiliśmy, żeby ponownie wystąpili w swoich rolach z tych znanych bajek obok młodszych aktorów. W tytułowej roli zagrał Marco Cieśla – Louren-

„O Krasnoludkach i Sierotce Marysi”, Jacek Jezierzański i Weronika Brudzińska

FOT.: RYSZARD SZYDŁO

Krystyna Bell - Dyrektor Teatru "Syrena"

co a obok niego Kuba Pięta, Żaneta Brudzińska, Izabela Cieślak, Jacek Jezierzański, Magda Włodarczyk-Sroka, Wojciech Piekarski. Jak zawsze udział wzięła liczna grupa dzieci i dorosłych aktorów.

Reżyserem przedstawienia był Sławomir Gaudyn, za scenografię i kostiumy odpowiedzialny był Grzegorz Janiszewski, a choreografię przygotował Darek Brojek. Tekst do piosenki finałowej – „Syrenie Dziś Minęło Sześćdziesiąt Lat”, napisała Żaneta Brudzińska. Światłami i dźwiękiem operował Zubair Dhalla, a nad liczną grupą aktorów oraz zmianą dekoracji, czuwali Tomasz Lichtarowicz razem z Kasią i Agatą Kryńską.

Żeby pokazać widzom historię Teatru Syrena, poprosiliśmy Beatę Barton-Chapple, aby przygotowała w tym celu

FOT.: RYSZARD SZYDŁO

Zespół z "Koziołka Matołka Przygody z Syreną" - Finałowa piosenka

Zespół z przedstawienia „Koziołka Matołka Przygody z Syreną”

wystawę w Galerii POSKu. Na wystawie pokazane były liczne fotografie z dawnych lat oraz programy, kostiumy i rekwizyty z różnych poprzednich sztuk.

Na zakończenie roku, miło nam było wystąpić na Oplątku POSKu i po raz kolejny zaśpiewać ulubione piosenki z bajek.

Niezmiernie pragnę podziękować nowemu Zarządowi Teatru Syrena: Żaneta Brudzińska, Izabela Cieślik, Aneta Lorenc, za ich pracę i wsparcie.

Także pragnę bardzo podziękować wszystkim którzy poświęcają czas i pracę dla Teatru Syrena – rodzicom młodych aktorów, którzy przywożą dzieci na wszystkie próby i chętnie pomagają za kulisami; Małgosi Bond za czuwanie nad biletami i Kasą Teatru; Bartłomiejowi Nowakowi za przygotowanie sal na próby; Krystynie Raczyńskiej za przygotowanie biletów; Eli Davies za administrację kosztów transportu dla wycieczek.

Składam szczególne podziękowania naszemu głównemu sponsorowi: POSK oraz wszystkim wspierającym działalność Teatru dla Dzieci i Młodzieży „Syrena”.

Krystyna Bell

Elżbieta Kieś

Tatry Zespół Pieśni i Tańca

Rok 2019 minął nam oczywiście tanecznie!

Zespół nasz brał udział w różnorodnych imprezach kulturalnych, prezentując zarówno nasze ulubione jak i zupełnie nowe układy taneczne.

Rok zaczął się dla nas pracowicie od pierwszego gościnnego występu na deskach teatru POSK już w styczniu, kiedy to nasi tancerze wcielili się w rolę gości weselnych w spektaklu pt. „A to Polska Właśnie”, prezentując fragmenty polskich tańców ludowych, które na przemian z pieśniami patriotycznymi wplecione zostały w wątki „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego, gdyż na tej sztuce opierał się ten przepiękny spektakl. Było to dla nas wspaniale doświadczenie.

Maj obfitował dla nas w występy. Mieliśmy zaszczyt wziąć udział w szeregu wydarzeń patriotycznych, które podobnie jak wyżej opisany spektakl upamiętniały setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości oraz nastawione były na propagowanie naszej bogatej kultury w Wielkiej Brytanii. Kolejno wzięliśmy udział w wydarzeniu kulturalnym Polish Heritage Day organizowanym przez Poland Street, które odbyło się 4 maja w Ognisku Polskim oraz podobnych wydarzeniach organizowanych odpowiednio przez Polish and British Social Integration Club Wawel w dniu 5 maja przy parafii St Lawrence Church w Feltham i organizowanym przez polską szkołę im. Mikołaja Reja 19 maja przy parafii Św. Andrzeja Boboli na Hammersmith. Szczególnie udanym pomysłem było wykonanie poloneza przed siedzibą Ogniska Polskiego i zaproszenie do tańca rozentuzjasmowanych i ujętych pięknem muzyki i naszych kostiumów przechodniów. Zabawy przy parafii również dostarczyły nam wiele radości nie tylko jako występującym, z racji iż otrzymaliśmy gromkie brawa ale również jako

FOT. PIOTR KRÓLIK

Występ dla Brent Council. Stroje opoczyńskie

FOT. PIOTR KROŁICKI

Występ dla Brent Council. Stroje sądeckie

gościom, gdyż z przyjemnością obejrzelśmy występy innych uczestników, skosztowali polskich przysmaków i skorzystali ze wspaniałej atmosfery tego typu uroczystości.

Zespół nasz miał okazję brać udział nie tylko w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez społeczność polską ale również w corocznych imprezach przygotowywanych przez organizacje brytyjskie i angażujących społeczność międzynarodową.

Do tego typu wydarzeń, na których nasz zespół z dumą reprezentuje kulturę polską należy organizowany przez nasz lokalny samorząd - czyli Hammersmith and Fulham Council - CommUNITY Day, który w zeszłym roku odbył się dnia 21 lipca oraz organizowany w siedzibie angielskiego towarzystwa pieśni i tańca ludowego – Cecil Sharp House festiwal Dance Around the World.

Co roku z największą przyjemnością nie tylko przedstawiamy nasze rodzime pieśni i tańce, ale z największą ciekawością i przyjemnością podziwiamy tańce, pieśni i stroje tradycyjne z wszelkich zakątków świata, często bardzo dla nas egzotyczne, kolorowe i niezwykle piękne.

W 2019 roku były również wydarzenia, w których nie wszyscy nasi członkowie mogli wziąć udział, w związku z tym wybraliśmy reprezentantów. Do takich wydarzeń należały warsztaty tańców Powiśla organizowane przez Federację Polskich Zespołów Folklorystycznych w Wielkiej Brytanii oraz operetta Stanisława Moniuszki „Jawnuta” wystawiana w teatrze POSKu. Udział naszych tancerzy w tych wydarzeniach jest okazją dla podtrzymania kontaktów i współpracy z innymi polskimi zespołami ludowymi w Wielkiej Brytanii oraz polskimi artystami.

Oprócz występów w Teatrze POSKu, członkowie naszego zespołu włączyli się w promowanie działalności POSKu również podczas dni otwartych OPEN HOUSE LONDON poprzez pomoc w witaniu gości oraz zaprezentowanie naszych zajęć grupom odwiedzającym nasz ośrodek.

Próby odbywają się we wtorki oraz piątki w godzinach od 19:30- 21:30.

Elżbieta Kieś

Helena Kaut-Howson

Scena Polska.UK w POSKu

Scena polska.UK w POSKu zainaugurowała swą działalność za rok 2019 wznowieniem jednej ze swych najpopularniejszych produkcji – mini musicala „Choć raz warto umrzeć z miłości” opartym na twórczości i życiu Agnieszki Osieckiej. Spektakl, autorstwa Heleny Kaut-Howson i Magdaleny Włodarczyk Stroka oraz Joanny Kańskiej, w oprawie muzycznej Daniela Łuszczki, scenografii Beaty Chapple Barton i w reżyserii Heleny Kaut-Howson zagrany był trzy razy z rekordową frekwencją. Udział wzięli: Dorota Zięciowska (gościnnie z Polski), Paweł Zdun, Magdalena Włodarczyk, Joanna Kańska, Anna Rusiecka oraz Daniel Łuszczki (fortepian) i Romana Szczepaniuk (skrzypce).

W tym samym miesiącu, również na scenie Teatru POSKu Scena Polska.UK przedstawiła recital poetyko-muzyczny pt. „Wejdz w mój sen”. Był to program przygotowany dla uświetnienia Międzynarodowej Konferencji PUNO i ZLP PAN z okazji 50-tej rocznicy śmierci wielkiego poety emigracyjnego Kazimierza Wierzyńskiego. Scenariusz Heleny Kaut-Howson i Iwony Załuskiej oparty był na wybranej poezji Wierzyńskiego. Oprawa muzyczna w wirtuozerskiej interpretacji Daniela Łuszczki zainspirowana była muzyką F. Chopina, oprawa sceniczna zrealizowana była przez Piotra Maurycego Załuskiego. Udział wzięli – Helena Kaut-Howson, Konrad Łatacha i Wojtek Piekarski. Przy fortepianie – Daniel Łuszczki.

Tenże recital zaprezentowany został również 7 i 14 kwietnia w POSKowym Jazz Café, w tej samej obsadzie i oprawie scenicznej, przy atmosferycznym oświetleniu Zubaira Dhalla.

W kwietniu i maju 2019 roku zespół Sceny Polskiej.UK w POSKu zrealizował w ramach swej działalności „klasyka dla młodzieży polskiej na emigracji” szeroki zasięg objazdów z

FOT. RICHARD STYBLO

TANGO Sławomira Mrożka: od lewej: Łukasz Zaplotny, Janusz Guttner, Teresa Greliak (leży), Joanna Kanska (stoi nad nią), Adam Hypki, Anna Rusiecka

przedstawieniem „Zemsta”, które zostało pokazane polskiej społeczności poza Londynem. Ambitna kampania marketingowa i edukacyjna przyciągnęła publiczność polską do trzech profesjonalnie wyposażonych teatrów w Birmingham, Corby i Southampron. Całej turze towarzyszyła wzmózona kampania reklamowa, promująca kulturę polską na emigracji oraz działalność POSKu jako centrum tej kultury emanującym nie tylko na Londyn, ale na całą społeczność polską w UK, zwłaszcza w ośrodkach skupiających emigrację zarobkową, pozbawioną dostępu do kultury.

Podobny cel przyświecał w przeciągu roku regularnym wyjazdom interaktywnego przedstawienia dla szkół – „Jak Wróbelek Elemelek do szkoły wędrował” opartego na tekstach L. Suchockiej, J. Brzechwy, J. Tuwima i in., granego w małych przestrzeniach szkolnych i z aktywnym współudziałem dziecięcej publiczności. (Ekipa objazdowa: Renata Chmielewska, Jarek Ciepichał, Anna Rusiecka, Magdalena Włodarczyk)

25 i 26 maja odbyły się na scenie Teatru POSKu trzy przedstawienia przedpremierowe (previews) „Tanga” Sławomira Mrożka, granego na emigracji po raz pierwszy od 60-ciu lat. W spektaklu udział wzięli: Anna Rusiecka, Agata Puterko, Joanna Kańska, Teresa Greliak, Janusz Guttner, Łukasz Kornacki, Adam Hypki oraz Łukasz Zaplotny. Reżyseria gościnna – Agata Puszcz, scenografia – Beata Chapple Barton, reżyser dźwięku Magdalena Głogowska, Światła – Zubair Dhalla.

2 i 8 czerwca z okazji Dnia Dziecka rozbudowana wersja przedstawienia „Wróbelek Elemelek” została pokazana w Londynie, (West End Palace Theatre oraz Teatr POSKu) tym razem pod egidą komercyjnego producenta, nie Sceny Polskiej.UK w POSKu.

Po przerwie wakacyjnej zespół Sceny Polskiej podjął na nowo próby „Tanga”, z oficjalną premierą 12 i 13 października na scenie Teatru POSKu. Spektakl został entuzjastycznie przyjęty zarówno przez publiczność dorosłą, jak i młodzież szkolną, na którą był nastawiony jako lektura klas maturalnych.

11 listopada na zaproszenie Ambasadora RP Dr Arkadego Rzegockiego, zespół Sceny Polskiej przedstawił specjalnie przygotowany program artystyczny na uroczyste przyjęcie w Ambasadzie, z okazji setnej rocznicy wyzwolenia Polski. W programie, udział wzięli: Daniel Łuszczki, Paweł Zdun, Jarosław Redestowicz, Renata Chmielewska, Joanna Zwierzyńska, Magdalena Włodarczyk, Teresa Greliak, Jarek Ciepichał i Łukasz Zaplotny.

Wszystkie przedstawienia Sceny Polskiej.UK w POSKu znalazły oddźwięk w programach telewizyjnej polskiej w kraju ‘Reportaż z Wysp’, zaś 15 lat działalności zostało podsumowane na głównym krajowym portalu e-teatr.pl oraz w obszernym artykule zamieszczonym w polskim miesięczniku - Teatr.

*Helena Kaut-Howson,
Opiekun Artystyczny Sceny Polskiej.UK w POSKu.*

■ Andrzej Makulski

POSKlub

O roku 2019 można powiedzieć, że dla POSKlubu był niełatwy, ale owocny. Owocky przede wszystkim dlatego, że opieramy nasze działania na sprawdzonych wzorach. To dająca względne poczucie bezpieczeństwa polityka, dzięki której mieliśmy przez cały rok spodziewaną frekwencję, a nasi klubowicze byli usatysfakcjonowani. A pamiętać trzeba, że wszystkich nas uderza problem zmian społecznych polskiego środowiska. Mam tu na myśli dwa czynniki: pierwszym jest przesilenie pokoleniowe (to dotyczy najdłużej mieszkających na Wyspach rodaków), drugi czynnik to duża mobilność nowej emigracji (tych z najkrótszym stażem polonijnym).

Zadaniem POSKlubu jest, by wychodzić naprzeciw potrzebom wszystkich, którzy tu przychodzą. Przez lata POSKlub był w POSK-u miejscem gdzie szczególnie dobrze czuli się seniorzy. Jak wiadomo przychodzili tu chętnie ludzie w podeszłym wieku szukając rówieśników o podobnych upodobaniach czy zainteresowaniach, o wspólnych temu pokoleniu przeżyciach z lat dawnych oraz trosk i problemów dzisiejszych. Dla tej grupy seniorów właśnie domowa atmosfera i spokój były zawsze największym atutem. Nasi seniorzy to już jednak mniejszość.

Klub żyje różnym rytmem w różnych okresach tygodnia. O ile dni powszednie są raczej spokojne, o tyle dni weekendu stoją pod znakiem dansingu i zabawy. W czasie weekendów przez POSKlub przewija się masa ludzi: od południa do późnych godzin wieczornych jest gwarownie i tłocznie. Popularne są nasze potańcówki. Przychodzą ludzie, którzy lubią dobre wesołe towarzystwo i dobrą zabawę ... taką „po naszymu, po polsku”. A że atutem jest muzyka na żywo, więc na frekwencję w weekendy nie można już narzekać.

Patrząc na rok 2019 trzeba podkreślić jedno – zwolna, ale jednak: młodniejemy! Zmienia się oblicze odwiedzających POSKlub. To dobrze. Chcielibyśmy włączać do pracy ludzi ak-

FOT.: ROBERT JANOWSKI

Urodziny członków POSKlubu

tywnych, energicznych, chętnych do działania w polskim gronie. Zależy nam by przybywało POSKlubowi członków i były nowe pomysły, a za nimi także i nowe potrzeby. Trzeba odbudować dobrą renomę tego miejsca po minionych „chudych” latach. Przychodzą do nas młodzi z pomysłami na imprezy, pytają czy mogą je w POSKlubie urządzać. To pierwszy krok do wprowadzenia ich w życie społeczne – może z czasem zostaną u nas klubowiczami?

Kiedyś mieliśmy u siebie tzw. Strefę Kibica. Świetna atmosfera, wielkie ekrany telewizorów... Ludzie przyjeżdżali do nas z całego miasta, by w gronie rówieśników emocjonować się występami naszych zawodników. Było ciasno i gwarnie. Ale nikt nie narzekał. W końcu sportowcy pokazali się z dobrej strony. My jako klub także, więc wielu młodych ludzi z Polski odkryło, że w Londynie jest takie miejsce jak POSKlub na czwartym piętrze POSKu. I zaczęli do nas przychodzić. Nie inaczej będzie w tym roku, wszak przed nami Mistrzostwa Europy w piłce nożnej! Turniej rozpoczyna się 12 czerwca, a kończy 12 lipca finałem na stadionie Wembley w Londynie. Kiedy grają Polacy? Już teraz zapraszamy na wspólne oglądanie 15 czerwca na relację z Dublinu gdzie zagramy z kwalifikantem baraży, następnie 20 czerwca w Bilbao gramy z Hiszpanią, a fazę grupową zakończymy 24 czerwca znów w Dublinie ze Szwecją. Jak pójdzie piłkarzom – nie wiem, ale pewien jestem, że oglądanie turnieju Euro 2020 w POSKlubie dostarczy widzom wiele niezapomnianych wrażeń.

Ocena 2019 roku wymaga jeszcze jednego komentarza. POSKlub trzeba utrzymać. Musimy na czymś zarabiać, mieć więcej klientów, którzy wydają tu pieniądze. Trzeba ich do siebie ściągnąć, zabiegać o nich. Ludzie mają duży wybór lokali w Londynie, nawet tych polskich... Dlatego naszym celem jest, by wychodzić naprzeciw potrzebom wszystkich, którzy mogą do nas dołączyć. Zapraszamy!

*Andrzej Makulski
Prezes POSKlubu*

FO.: ROBERT JANOWSKI

Dansing sobotni w POSKlubie

■ Aleksandra Lichtensztein

Polish Psychologists' Association

Rok 2019 był dla Polish Psychologists' Association czasem dynamicznego rozwoju oraz pozytywnych zmian. Podczas gdy kalendarz naszych weekendowych wydarzeń był wypełniony po brzegi, nieustannie udzielaliśmy pomocy psychologicznej Polakom zamieszkujących Wielką Brytanię kolejny rok z rzędu.

Dział konsultacji psychologicznych niezmiennie pozostaje największym oraz najbardziej intensywnie działającym projektem w organizacji. Prowadzone usługi nie przestają cieszyć się ogromnym zainteresowaniem - w minionym roku w samym Londynie nasi wolontariusze przeprowadzili niemal trzysta spotkań z Polakami poszukującymi wsparcia w zakresie zdrowia i dobrostanu psychologicznego. Rozwój projektu przyniósł zmiany także w jego strukturze. W listopadzie 2019 rolę Dyrektora Klinicznego przejęła psycholog i psychoterapeuta Nola Poltorak, a także wprowadzony został podział na Psychologów - Konsultantów oraz Psychoterapeutów. W projekcie czynnie prowadzona jest rekrutacja specjalistów posiadających doświadczenie i powołanie do cennej pracy wolontariackiej, która pozwoli na jeszcze większy rozwój a tym samym niesienie jak najlepszej pomocy potrzebującym.

FOL 199

Warsztat „Być sobą... z innymi”

Kolejnym znaczącym sukcesem dla Projektu Konsultacji było dołączenie specjalistów z Polish Psychologists' Association do prowadzonej przez Mental Health England i NHS kampanii Every Mind Matters. Poświęcona rozwojowi samoświadomości psychologicznej akcja skierowana jest do osób pochodzących z różnych grup wiekowych, kulturowych i społecznych - w tym do polskich migrantów pragnących podnieść jakość swojego życia oraz zdrowia psychicznego.

Nieustannie rosnąca w siłę Akademia Kobiety przeprowadziła w minionym roku 14 spotkań edukacyjno – szkoleniowych na terenie Londynu oraz Oxfordu kształcąc z zakresu zdrowia ginekologicznego, seksualnego oraz psychologicznego kobiet. Zapotrzebowanie na wsparcie w tym zakresie przerosło nasze oczekiwania. Akademia Kobiety stała się miejscem spotkań kobiet gdzie przy dobrej kawie Panie rozmawiały i uczyły się jak być bardziej świadome siebie i szczęśliwe ze sobą. Dzięki zaangażowaniu członków projektu Akademia nawiązała współpracę z mediami dzięki której udało się dotrzeć do znacznej liczby odbiorców.

Wraz z dołączeniem nowych specjalistów w szeregi organizacji, Coaching jako kolejny projekt może pochwalić się dynamicznym rozwojem. Na systematycznie prowadzonych warsztatach zostały poruszone tematy z zakresu relacji z bliskimi osobami, odkrywania własnego potencjału zawodowego czy równowagi między życiem osobistym a zawodowym.

Warsztat, "Zmiana. Co zrobisz wiedząc, że odniesiesz sukces?"

Pod koniec października na corocznym dniu otwartym podsumowaliśmy działania organizacji z ostatniego roku oraz zaprezentowaliśmy nadchodzące nowości. Jedną z nich był cykl prezentacji pod tytułem: „Związki współczesnej psychologii z duchowością Wschodu” zapoczątkowany wraz z końcem listopada, na którym zostały zaprezentowane zagadnienia z zakresu psychologii buddyjskiej.

Została również przedstawiona nowa odsłona naszego bloga www.psychologw-londynie.blog o charakterze edukacyjno – informacyjnym, na który serdecznie zapraszamy.

W ubiegłym roku edukowaliśmy, wspieraliśmy i uczyliśmy jak pokonywać własne ograniczenia. Zależy nam by poszerzać zakres naszej działalności, dlatego też oferowane przez nas spotkania były dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Powitaliśmy również nowych członków organizacji oraz zapoczątkowaliśmy znaczące zmiany strukturalne. Wierzymy, że dzięki tym działaniom PPA rozwinie się jeszcze bardziej oraz dotrze do znacznej części Polonii pozwalając Nam na niesienie pomocy na najwyższym poziomie.

Więcej informacji o minionych oraz nadchodzących wydarzeniach można znaleźć na naszej stronie: www.polishpsychologists.org oraz na innych kontaktach społecznościowych. Zapraszamy do kontaktu.

Aleksandra Lichtensztejn

PPA Polish Psychologists' Association

<https://polishpsychologists.org/>

[/polishpsychologistsassociation/](https://www.facebook.com/polishpsychologistsassociation/)

[/polishpsychologists/](https://www.instagram.com/polishpsychologists/)

<https://psychologwlonndynie.blog/>

MAKE A DIFFERENCE
VOLUNTEER!

The image is a promotional banner for the Polish Psychologists' Association (PPA). It features a light blue background with a faint map of Poland in the center. On the right side, there is a logo consisting of the letters 'PPA' in a bold, sans-serif font, followed by a circular icon containing a stylized human figure with arms raised. Below the logo, the text 'Polish Psychologists' Association' is written in a smaller font. To the left of the logo, there are four lines of text, each preceded by a social media icon: a globe for the website, Facebook 'f' for the Facebook page, Instagram 'i' for the Instagram page, and a speech bubble for the blog. At the bottom center, the text 'MAKE A DIFFERENCE VOLUNTEER!' is written in a bold, blue, sans-serif font. The entire banner is framed by a thin white border.

Irena Grocholewska

Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą

Na nowy rok szkolny 2019/2020 Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskiego za Granicą opracował swój plan działania i rozesłał do Szkół Przedmiotów Ojczystych z prośbą by dyrektorzy włączyli go do planu zajęć szkolnych. Tematyka proponowana przez Zarząd była głęboko przemyślana. Poszerzała ona wiedzę dziatwy i młodzieży z zakresu historii i literatury polskiej, jak również zapoznawała ją z utworami pisarzy polskich, których szkoła angielska nie ma w swoich programach. Położono także nacisk na pamięć o ważnych wydarzeniach państwowych, a także przypomniano o wybitnych Polakach. Ta tematyka winna być w polskich szkołach, gdyż to my – nauczyciele – przekazujemy wiedzę i zbieramy plon naszej pracy, a mobilizacją dla nas niech będą słowa hymnu harcerskiego: „Wszystko co Nasze Polsce oddamy...”.

Tematem przewodnim konkursu czytania na rok 2019, była 40. rocznica wyboru Papieża Polaka, Jana Pawła II. Dla nas – Polaków – była to wielka radość i szczęście. Choć od tego wydarzenia minęło wiele lat, wspomnienia w sercach wciąż pozostają żywe, lecz powoli słabną wśród najmłodszych poza krajem, gdzie polskie dzieci i młodzież nie mają wystarczającej wiedzy o tym wielkim rodaku. Naszym nauczycielskim obowiązkiem jest przekazywanie pamięci o tym wydarzeniu aby dziatwa i młodzież miały świadomość, były dumne i z godnością zachowały w pamięci ten fakt.

Konkurs czytania odbył się 7 kwietnia 2019 roku w Londynie w POSKu, naszym polskim domu, którego ZNPZ jest fundatorem. Znamienne Jury stanowili: Konsul RP Radosław Gromski, pp. Ewa Szymańska, Kazimiera Janota-Bzowska, Mhiroslawa Wrona i Krzysztof de Berg. W konkursie wzięły udział dzieci i młodzież ze szkół: Balham, Croydon, Devonian, Harlow, High Wycombe, Putney, South Ealing, Willesden Green. Uczestnicy czytali piękne wiersze autorstwa Jana Pawła II w 4 grupach wiekowych: od lat 7 – 8 do lat 15. Konkurs był bardzo udany, dzieci dobrze przygotowane, rodzice dumni, a Konsul Gromski za dobrą organizację po-

Dzień Nauczyciela

FOT: ZNPZ

FOT.: ZNPZ

Prelekcja nt. 80 rocznicy wybuchu drugiej wojny światowej dla młodzieży starszej z Polskich Szkół Języków Ojczystych

dziękował Zarządowi. Piękne, wartościowe nagrody z gratulacjami wręczała Pani Ewa Szymańska. Radości nie było końca. Wszystkie dzieci otrzymały dyplomy, a najmłodszy książeczki z narodowymi emblematami. Był też podwieczorek i polskie pączki.

Patronat tegorocznego konkursu objęła mgr Ewa Szymańska prezes Towarzystwa Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II w Wielkiej Brytanii, która również była fundatorem pięknych nagród.

Zarząd ZNPZ w porozumieniu z Fundacją SPK w Wielkiej Brytanii wysłało do Szkół Przedmiotów Ojczystych listy przypominające o obchodach katyńskich na cmentarzu Gunnersbury, które poprzedzone zostały mszą świętą w kościele św. Andrzeja Boboli. Wystawiono sztandary szkolne i porporczyki aby godnie oddać hołd i cześć pomordowanym w Katyniu. Ponadto, Zarząd ZNPZ przesłał szkołom materiały tematyczne do wykorzystania na lekcjach. Starsze dzieci i młodzież winne są wiedzieć o mordzie katyńskim. Jest to nasza historia i zobowiązuje nauczycieli do przekazu prawdy historycznej w Polskich Szkołach Przedmiotów Ojczystych, gdyż szkoły angielskie nie mają w swoich programach tej tematyki. To jest nasz i tylko nasz obowiązek. Jak co roku i tym razem złożono wieńce pod pomnikiem. Obchody tej uroczystości nie zmieniają się. Jednak co roku Zarząd przypomina, gdyż w szkołach zachodzą zmiany dyrektorów czy nauczycieli, którzy tego dramatu narodowego, jak również obchodów mogą nie znać.

Dnia 13 października 2019 roku, obchodziliśmy Dzień Nauczyciela i Święto Edukacji Narodowej. Jak co roku, uroczystości rozpoczęto obchody mszą świętą w kościele św. Andrzeja Boboli, odprawioną przez czcigodnego ks. Prałata – Rektora Polskiej Misji Katolickiej – Stefana Wylężka. We mszy świętej towarzyszył nam sztandar ze słowami „I nic nad Boga”, które utrwalają nas w wierze, że Bóg czuwa nad nami i daje nam siłę w wykonywaniu naszego zawodu nauczycielskiego dla polskiej dziatwy i młodzieży na Obczyźnie. Następnie przeszliśmy do POSKu by kontynuować nasze święto. Goście, nauczyciele, dyrektorzy szkół wygłosili krótkie przemówienia, po czym prowadzono koleżeńskie rozmowy przy lampce wina i zastawionym bufecie. Gościem specjalnym był Tom Justyniarski – pisarz, autor lektury szkolnej „Psie troski”, obrońca zwierząt i rzecznik prasowy Towarzystwa Obrony Zwierząt RP. Wygłoszona została przez niego ciekawa prelekcja o życiu i losach tych czworonogich pupili. Prelekcja była ciekawa i wzruszająca, warto było słuchać. Dalszą część naszego spotkania wypełniły ludowe tańce niezawodnego zespołu „Karolinka”. Zespół ten założony został przez członków ZNPZ, Maurę i Bronka Kuterebów, a obecnie prowadzony przez ich córkę Jolę. Brawo Jolu.

23 listopada 2019 roku Zarząd ZNPZ zorganizował prelekcję dla młodzieży Szkół Przedmiotów Ojczystych na temat: „80. rocznica wybuchy II Wojny Światowej”. Uczniowie starszych klas winni znać prawdę o II wojnie światowej. Powinny wiedzieć i pamiętać, że Polska nigdy nie była agresorem i przy okazjach wyjaśniać – bronić polskiego imienia – gdyż pojawiają się fałszywe wersje obwiniające Polskę za wybuch tej tragedii. Z historii wiemy, że Polska była pierwszym krajem zaatakowanym przez nazistowskie Niemcy. Data 1 września 1939 roku powinna być zapamiętana – wryta w głowach uczniów – w całej Europie, ale tak nie jest. Data ta została boleśnie zapamiętana jedynie przez naród Polski. Druga bolesna data dla nas Polaków to 17 września 1939 roku gdy Związek Sowiecki zaatakował Polskę, co stało się oficjalnym wypowiedzeniem wojny. Smutny był również fakt, że nasi sojusznicy – Francja i Wielka Brytania – mimo zawartego układu 31 marca 1939 roku o pomocy Polsce na wypadek zagrożenia niepodległości, nie przyszły z pomocą. Wojsko polskie walczyło dzielnie broniąc ojczyzny, lecz siły agresora były większe i silniejsze.

Prelekcję przeprowadził mgr Damian Lawer, politolog, historyk Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego w Olsztynie. Wykład dla młodzieży był przystępny, urozmaicony dobrym filmem i dyskusją. Młodzież była zainteresowana i chętnie zabierała głos w dyskusji.

Zarząd ZNPZ ma poczucie dobrze zrealizowanych planów edukacyjnych dla polskiego szkolnictwa na obczyźnie.

Irena Grocholewska

Krystyna Olliffe

Polska Macierz Szkolna

W 2018/2019 roku 124 polskich szkół sobotnich należało do Polskiej Macierzy Szkolnej. 22,238 uczniów pobierało naukę w naszych szkołach a 1,680 nauczycieli pracowało w szkołach, przekazując naszym dzieciom i młodzieży język polski, wiedzę o Polsce i polskiej kulturze oraz przygotowując uczniów starszych klas do państwowych egzaminów GCSE i AL z języka polskiego.

W ciągu roku odbyły się trzy konferencje dla nauczycieli: w Londynie (23.02.2019), Birmingham (09.03.2019), Canterbury (weekend 13-14.07.2019), Londynie (05.10.2019), podsumowanie wyników nowego egzaminu GCSE, Londynie, (12.10.2019) Szkolenie dla kadr zarządzających, oraz w Londynie (19.10.2019). Odbyło się również szkolenie dla uczniów AL na uniwersytecie londyńskim (SSESS, 25.03.2019).

Konferencja PMS w Canterbury

Polska Macierz Szkolna zainicjowała również dwie zupełnie nowe imprezy: 'Portret Matki' – konkurs artystyczny dla uczniów szkół sobotnich (14.05.2019) i spotkanie z Krzysztofem Zanussim w Ambasadzie RP w Londynie. Obie inicjatywy zostały bardzo pozytywnie przyjęte przez uczniów i wywołały duże zainteresowanie, nie tylko w gronie uczniów szkół sobotnich. Wystawa prac konkursu 'Portret Matki' (600 prac zostało nadesłanych na konkurs) została zorganizowana w 'Ognisku Polskim' i wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowy album z konkursu (09.06.2019).

Polska Macierz Szkolna, we współpracy z Radio Star, uczestniczyła w radiowym 'Słuchowisku' w lutym/marcu, a w maju zorganizowała Akademię Trzeciego Maja, z udziałem chóru szkolnego, który wystąpił na jubileuszowym koncercie w Albert Hall poprzedniego roku.

09.06.2019 odbył się finał VIII edycji Festiwalu Poezji dla Dzieci i Młodzieży 'Wierszowisko', które zgromadziło rekordową liczbę uczestników – zarówno szkół jak i uczniów. Konkurs ten cieszy się zasłużoną doskonałą reputacją i jest wspaniałym polem do popisu naszych uczniów. To prawdziwy przegląd talentów recytatorskich.

FOI: PMS

Akademia 3 Maja

Doroczny Wesoly Dzień Polskiego Dziecka w Laxton Hall cieszył się – jak zwykle – dużą popularnością i ponad 5,000 uczestników zjechało do Domu Spokojnej Starości, aby na terenie tej polskiej posiadłości uczestniczyć w rozgrywkach sportowych, konkursach, zajęciach artystycznych i muzycznych. Podczas całego dnia czynne były różne stoiska, kramy, grill i kawiarnie. Księgarnia PMS miała tam również swoje stoisko.

Polska Macierz Szkolna nie tylko sama organizuje ciekawe wydarzenia ale również patronuje różnym inicjatywom. I tak w 2019 roku patronowała Festiwalowi Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej 'Aplauz' organizowanym przez Polskie Ognisko Muzyczne w Peterborough; konkursowi 'Pod Skrzydłami Aniołów' organizowanym przez KaMPE oraz 'Przeglądowi Kolęd i Piosenek 'Jest taki Dzień' organizowanym przez polską szkołę sobotnią im. Adama Mickiewicza w Enfield.

Nasza organizacja od lat prowadzi Centrum Egzaminacyjne umożliwiające uczniom GCSE i A-level zdawanie tych egzaminów w POSKu. Centrum jest w stałym kontakcie z AQA (angielskim ciałem egzaminacyjnym) i doskonale przeszkolonymi egzaminatorami i inwigilatorami. Centrum jest prowadzone profesjonalnie i otrzymuje dobre oceny od AQA.

PMS prowadzi swoją księgarnię w POSKu gdzie można nabyć podręczniki do nauczania języka polskiego, książeczki dla dzieci, przewodniki, beletrystykę i wiele innych pozycji. Sprzedaje również pocztówki, kartki świąteczne oraz bogaty asortyment wy-

Wierszowisko 2019, declamacja „Trenów” Kochanowskiego w wykonaniu uczniów ze Szkoły im. T. Kościuszki, Ealing.

robów ludowych, które mają duże powodzenie u brytyjskich klientów. Wydaje również dwa czasopisma: ‘Dziatwa’ i ‘Razem Młodzi Przyjaciele’ z których korzystają polskie szkoły sobotnie.

Na zakończenie warto przytoczyć słowa Sekretarza Stanu prof. dr hab. n. med. Wojciecha Maksymowicza dotyczące naszego egzaminu A-level z języka polskiego, który w odpowiedzi na petycję Polskiej Macierzy Szkolnej zaadresowanej do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przesłał poniższą odpowiedź: *“...pragnę zapewnić, że poinformujemy uczelnie oraz Konferencje Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) o Państwa prośbie, wraz z rekomendacją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co do przyjęcia powyższego rozwiązania, tj. możliwości zwolnienia kandydata z egzaminu języka polskiego, jeżeli jest wymagany na studia, na podstawie wyniku egzaminu A-Level Polish.”* Takie oświadczenie, to duży sukces dla organizacji, której czołowym zadaniem jest promowanie polskości.

*Krystyna Olliffe
Prezes PMS*

Aleksandra Podhorodecka

Polska Fundacja Kulturalna

Najważniejszym wydarzeniem minionego roku były uroczystości związane z 60-leciem wydawanej przez PFK gazety „Tydzień Polski”. W piątek 7 czerwca odbyła się w ambasadzie RP jubileuszowa uroczystość. Patronat nad jubileuszem objęli prof. dr hab. Piotr Gliški Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz prof. dr hab. Arkady Rzegocki, Ambasador RP w Londynie. Przewodnictwo Komitetu Honorowego obchodów jubileuszu objęła Anna Maria Anders Sekretarz Stanu w kancelarii Prezesa Rady Ministrów, obecnie ambasador RP w Rzymie, w skład Komitetu Honorowego weszli przedstawiciele Sejmu i Senatu oraz minister Jan Józef Kasprzyk, szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, a także prezesi najważniejszych organizacji środowiska polskiego w WB. Obchody zaszczylił swoją obecnością Kazimierz Kuberski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Andrzej Melak poseł na Sejm RP, poseł Joanna Fabisiak z Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą i Piotr Legutko dyrektor TVP Historia oraz konsulowie i licznie zaproszeni goście, przedstawiciele środowiska polskiego w Wielkiej Brytanii. Pracami Komitetu Organizacyjnego obchodów kierowała Jolanta Gogolińska. Redaktor naczelny „Tygodnia Polskiego” Jarosław Koźmiński przybliżył gościom wieczoru obraz gazety na przestrzeni 60 lat podczas prelekcji „Dziennik/Tydzień – panorama Emigracji”. Po czym zostali ogłoszeni zwycięzcy Honorowych Nagród „Tygodnia Polskiego” i tytułów „Człowieka Roku” i „Organizacji Roku”. Na zakończenie uroczystości minister Kasprzyk wręczał medale ‘Pro Patria’ zasłużonym działaczom środowiskowym związanym z Polską Fundacją Kulturalną.

W redakcji gazety w Londynie zatrudnieni są: Jarosław Koźmiński, Magda Grzymkowska, Natalia Głaz i Paweł Filuś. Magda Grzymkowska pracuje zdalnie, mieszkając na stałe w Edynburgu. Na co dzień nie ma jej w redakcji, to prawda, ale za to uczestniczy w polskich imprezach w Szkocji i relacje z tych wydarzeń ukazują się regularnie w naszej gazecie. Przydałoby się nam więcej reporterów z terenu, którzy by na bieżąco informowali czytelników o wydarzeniach w ich środowisku. Bardzo nam tego brak.

Przy każdym wydaniu gazety pomaga korektą Maria Kruczkowska Young, wolontariusz i zarazem dyrektor PDP oraz powiernik PFK. Od pięciu lat jest w redakcji, poświęcając na tę pracę dwa lub trzy dni każdego tygodnia.

Jola Gogolińska, także jako wolontariusz – skarbnik PFK, pracuje intensywnie nad promowaniem wizerunku PFK

FOT: TYDZIEŃ POLSKI

Członek Zarządu PFK Barbara Weimann odznaczona medalem Pro Patria podczas jubileuszu 60-lecia „Tygodnia Polskiego”

FOT. J. TOZIEN POLSKI

Honorowa Nagroda „Tygodnia Polskiego” dla Instytutu Józefa Piłsudskiego. Na zdjęciu: ambasador Arkady Rzegocki; sekr. gen. IJP Anna Maria Stefanicka, ambasador Anna Maria Anders, prezes PFK Aleksandra Podhorońska

w Wielkiej Brytanii i Polsce oraz zdobywaniem funduszy na działalność PFK, z których znacząco dofinansowywany jest fundusz wydawniczy gazety.

Przy PFK od lat pracuje Komitet Loteryjny, którego przewodniczącą jest Barbara Weimann, powiernik PFK, a w pracach pomagały: Brygida Bąkała, Ewa Szymańska i Krysia Havard. Ciągnięcie loterii odbyło się 7 lipca w Jazz Cafe w POSKu, a dochód zasilił fundusz wydawniczy „Tygodnia Polskiego”. Specjalnie podziękowania kieruję do całego zespołu loteryjnego.

Zapewnienie wsparcia dla redakcji i gazety to jedno z najważniejszych zadań powierników PFK i dlatego w listopadzie 2018 urządziłam spotkanie w POSKu na które zaprosiłam przedstawicieli polskich organizacji oraz fundacji, które dysponują funduszami na wspieranie polskiej działalności kulturalnej w Wielkiej Brytanii. Na spotkaniu przedstawiłam sytuację, w jakiej znajduje się „Tydzień Polski” i zachęciłam wszystkich obecnych do współpracy przy zachowaniu cyklu wydawniczego gazety. Mimo, że dyskusja była dość ożywiona i większość uczestników wyraziła opinię, że trzeba gazetę utrzymać, bo ma ona swoją historię i jest potrzebna starszemu pokoleniu, to jedynie Włodzimierz Mier-Jędrzejowicz, powiernik Fundacji Gumińskiego, wystąpił z konkretną propozycją wsparcia finansowego. Propozycję tę poparł czekiem, za co jesteśmy bardzo wdzięczni Fundacji Gumińskiego. Podczas spotkania zachęcałam organizacje, aby wspierały nas również i innymi sposobami. W efekcie Zjednoczenie Polek w WB zamówiło osiem nowych prenumerat dla polskich domów opieki. Za tą pozytywną i bardzo pożyteczną inicjatywę również dziękujemy.

Na początku ub. roku wydaliśmy Kalendarz „Tygodnia” poświęcony Prezydentom RP na Uchodźstwie. Wiele organizacji uczestniczyło w kosztach tej inicjatywy. Kalendarz został bardzo dobrze przyjęty przez polskie środowisko.

Znaczącymi dla podkreślenia rocznic były dwie publikacje Edycji Specjalnych „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza” we współpracy z UdsKiOR, do których otrzymaliśmy dofinansowanie z Fundacji SPK, PAFTu i MB Grabowski Fund. Pierwsza dla upamiętnienia

75-lecie bitwy pod Monte Cassino w maju i druga z okazji 100. rocznicy urodzin prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w listopadzie. W obu przypadkach darmowe egzemplarze edycji specjalnej były rozdawane na miejscu głównych uroczystości: na Monte Cassino i w Warszawie. Warszawskiej imprezie towarzyszył koncert na Zamku oraz koncelebrowana msza św. w Katedrze Wojska Polskiego. Obie edycje ukazały się także jako wkładka specjalna do wydań „Tygodnia Polskiego” na terenie WB i były dostępne za darmo. Pragnę podkreślić znaczenie tych publikacji dla celów edukacyjnych.

Współpraca z krajem układała nam się bardzo pozytywnie podczas roku. Podpisaliśmy umowę z Instytutem Pamięci Narodowej w Warszawie i przez wiele miesięcy ukazywały się w „Tygodniu Polskim” teksty z wydawnictw Instytutu, obejmujące historię najnowszą. Otrzymaliśmy z konsulatu dotację na częściowe pokrycie kosztów wynajmu pomieszczenia redakcyjnego w POSKu. Dotacja ta, w formie trzech wypłat, bardzo nam pomogła w utrzymaniu budżetu gazety w zakładanym na miniony rok poziomie.

Zorganizowaliśmy również kilka prestiżowych imprez. W ciągu roku odbyły się prezentacje dwóch kolejnych albumów z serii „Artyści Andersa” we współpracy z Towarzystwem Projektów Edukacyjnych z Warszawy oraz staraniem red. Jarosława Koźmińskiego: „Scena i estrada” oraz „Mała Polska nad Tamizą”. Prezentacje obu albumów odbyły się w Ambasadzie RP, a wystawy w Galerii POSK i przyznać trzeba, że były wyjątkowo udane. Albumy spotkały się z uznaniem, a miła, serdeczna atmosfera, udzieliła się wszystkim uczestnikom prezentacji. Imprezom towarzyszył wspaniały koncert fortepianowy Łukasza Krupińskiego. Promocja albumów została powtórzona w Szkocji, w Edynburgu i w Glasgow, a całkowity dochód ze sprzedaży albumów zasilili fundusz wydawniczy naszej charity.

W marcu we współpracy z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej reprezentowanym przez Marka Różyckiego zorganizowaliśmy wystawę obrazów Andrzeja Filipowicza, poświęconą polskiemu żaglowcowi „Dar Pomorza”, który płynął w Rejsie Niepodległości dookoła świata, zatrzymując się w Londynie, ale m.in. także w Buenos Aires, by młodzi żeglarze mogli uczestniczyć w Światowych Dniach Młodzieży. Młodzi płynęli pod hasłem: ‘Powiedz światu jak Polska jest piękna’. Wystawa obrazów robiła wrażenie, podobnie budujące były relacje z rejsu młodych żeglarzy, szkoda tylko, że impreza była zorganizowana w bardzo krótkim czasie i nie zgromadziła należytym wydarzeniu liczby uczestników – szczególnie młodzieży z naszych szkół sobotnich.

Od dłuższego już czasu specjalny zespół pracuje nad wprowadzeniem w internet portalu PFK. Zdajemy sobie sprawę z tego, że przyszłość naszej działalności – a w tym również i przyszłość naszej gazety (także jej archiwum, już zdigitalizowane) musi leżeć w świecie elektronicznym. Dlatego pracujemy nad portalem, który zostanie uruchomiony już bardzo niedługo. Watch this space!

Aleksandra Podhorodecka
Prezes Polskiej Fundacji Kulturalnej

■ Helena Miziniak

Zjednoczenie Polek w Wielkiej Brytanii

Zjednoczenie Polek to chyba jedyna organizacja charytatywna w W. Brytanii, która służąc pomocą na różnych płaszczyznach życia ludzkiego, na różnych kontynentach świata przyczynia się do promocji polskiej kultury oraz nawiązywania relacji międzyludzkich. Swoją działalnością zachęca do czynienia dobra bo tylko życie poświęcone innym warte jest przeżyciu.

W minionej kadencji zarząd w składzie: Stefania Dembińska, Janina Tomaszewska, Krystyna Mazeraki-Hill, Teresa Łakomy, Maria Kruczkowska-Young, Izabela Wolff, Maria Stenzel, Irma Pietroń pracował pod przewodnictwem Heleny Miziniak. Przy zarządzie działa Komitet Inwestycyjny któremu przewodniczy Teresa Łakomy.

W połowie czerwca z zarządu odeszła Janina Tomaszewska, na jej miejsce weszła Jolanta Gogolińska obejmując funkcję skarbnika.

Zjednoczenia Polek składa podziękowanie Janinie Tomaszewskiej za Jej pracę dla organizacji i życzy dużo zdrowia i radości w nowym miejscu pobytu.

W roku sprawozdawczym zarząd rozpatrzył około 100 nadesłanych listów z prośbą o wsparcie finansowe. Dotyczyły one osób indywidualnych jak np. zakup urządzenia Braille Sense Polaris dla niewidomej Ilony Michalik z Piotrkowa Trybunalskiego - 5000 zł, czy instytucji jak np. zakup sprzętu komputerowego dla biblioteki w Łapach. Analizując sprawozdania lat poprzednich widzimy wyraźny spadek nadsyłanych prośb, natomiast osoby które zwracają się o pomoc są w znacznie młodszym wieku.

Co roku prowadzimy Akcję Bożonarodzeniową która skierowana jest do organizacji w Polsce, zajmujących się hospicjami, świetlicami dla ubogich dzieci oraz dla samotnych starszych osób. W roku sprawozdawczym przekazałyśmy do 21 Stowarzyszeń, Ośrodków i Towarzystw w Polsce sumę 147.000 zł. Większość obdarowanych przysłała nam piękne dyplomy uznania za naszą pracę oraz wzruszające listy podziękowania jak np. od rodziny Ilony Michalak, która wychowuje pięcioro dzieci, w tym trzech niepełnosprawnych synów:

„Piszę do Państwa choć nie wiem jak wyrazić słowa wdzięczności jaką czuję za pomoc finansową jaką tak hojnie obdarowaliście moją rodzinę. Dzięki Wam po raz kolejny mogłam się przekonać, że są wśród nas anioły. Nie mają wprawdzie skrzydeł lecz ich serca są bezpiecznym portem dla wszystkich, którzy są w potrzebie. Tak jak moja rodzina.”

Od 5 lat wspieramy Konkurs Być Polakiem, skierowany jest on do dzieci i młodzieży polskiej zamieszkałej na różnych kontynentach świata od Syberii i Kazachstanu po Kalifornię, Nową Zelandię, Krym i Florydę. Jest on nie tylko zaproszeniem do refleksji o polskiej tradycji, języku lecz również zachętą do poznawania polskiej historii i roli

Polaków w świecie. Przyczynia się on również w nawiązywaniu kontaktów wśród polskiej młodzieży urodzonej poza granicami kraju.

W tegorocznej X edycji Konkursu, uczestniczyło około 1300 młodych ludzi w wieku od 6 do 22 lat z ponad 30 państw świata.

Na stałej liście naszego wsparcia finansowego są Warsztaty Terapii Zajęciowej w Szamotułach, ciężko chora Agata Chachaj, Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności, ks. Jerzy Garda-misjonarz, który zajmuje się chorymi na AIDS w Afryce.

Nie zapominamy o potrzebach polskich instytucji i osób w W. Brytanii jak: Związek AK, Kościół św. Andrzeja Boboli, Siostry od Jezusa Miłosiernego na Ealingu, Oddział Caritas-przy kościele na Croydon. Wspieramy również warsztaty języka polskiego, które odbywają się w Krakowie dla dzieci ze szkoły sobotniej z Croydon – £1005, opłacamy roczną prenumeratę Tygodnia Polskiego dla seniorów w Penhros i Antokolu – £1,215, przekazałyśmy na wymianę windy w Laxton Hall – £3000.

£5000 przekazałyśmy na działalność Związku Harcerstwa Polskiego w W. Brytanii. Sfinansowałyśmy zakup łóżka ortopedycznego dla Antokolu.

Dla p. Trepanowskiej, matki ciężko chorego 28 letniego syna, od roku sparaliżowanego po wylewie, przekazałyśmy £2000. Sumą £736 pokryłyśmy koszt wizyty w klinice okulistycznej w Londynie Michalinie Szeligowskiej. Dla państwa Rogalskich z Ealingu, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej £1000, a dla pani Stanisławy Kowalskiej-Jasik £2500. Wsparliśmy również Karate Club dla naszej młodzieży w POSKu, który prowadzi Adam Ziętalewicz.

Pomagamy różnym Fundacjom w świecie, które zwracają się z prośbą o pomoc. W minionej kadencji przekazałyśmy £ 10 tys. na powstające dziecięce hospicjum w Wilnie, £500 dla polskich zakonnic pracujących w Armenii, £500 dla Fundacji” Pencil For All”, która zajmuje się pomocą dla centrum młodzieżowego im. Św. Jana Pawła II w Bangladeszu.

Dotacje przyznane w minionym roku dla osób indywidualnych i instytucji w Polsce wyniosły 200 tys. zł, natomiast w Anglii i innych częściach świata £35 tys.

Zjednoczenie Polek w W. Brytanii pochyla się nad każdą ludzką tragedią, wyciąga pomocną dłoń budując wspólnie dzieło miłości.

Członkinie zarządu wiedzą, że życie przepełnione wiarą rodzi miłość - przepełnione miłością rodzi służbę – tej służbie Polki są wierne ponad 70 lat.

*Helena Miziniak
Przewodnicząca Zjednoczenia Polek w WB*

■ Danuta Nadaj

Polski Uniwersytet na Obczyźnie (PUNO)

Aktywność Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w roku 2019 skupiała się przede wszystkim na pracy naukowo-badawczej i zajęciach dydaktycznych, a także na organizowaniu konferencji i sympozjów.

Kalendarium ważniejszych wydarzeń

16 lutego: Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Życie i twórczość Kazimierza Wierzyńskiego (1894-1969) w 50. rocznicę śmierci Poety*. Konferencję zorganizowano wspólnie z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. W części artystycznej Scena Polska.UK w POSKu przedstawiła recital poetycko-muzyczny *Wejdz w mój sen*, oparty na poezji K. Wierzyńskiego, a w Bibliotece Polskiej POSK otwarto wystawę *Archiwum Kazimierza Wierzyńskiego*.

13 kwietnia: IX Międzynarodowa Konferencja Kwietniowa *Polacy tworzący nowoczesną Wielką Brytanię – wkład polskich inżynierów w rozwój brytyjskiej myśli technicznej na przestrzeni ostatniego stulecia*; została przeprowadzona razem ze Stowarzyszeniem Techników Polskich w Wielkiej Brytanii.

FOT. ROMAN WAZJUR

Konferencja *Życie i twórczość Kazimierza Wierzyńskiego*, 16 lutego 2019 r.

11 maja: Międzynarodowa Konferencja Projektu TICASS *Spaces of Transfers and Visual Management of Human Mobility*, której towarzyszyła wystawa multimedialna w Galerii POSK *Rapprochement with the Public Space*.

12 maja: Międzynarodowa Konferencja PUNO i Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego *Society, Education, Culture: Human and Technologies* była okazją do wystąpień i zaprezentowania wyników badań przez młodą kadrę naukową z PUNO i zaproszonych uczelni.

2 czerwca: IV Sympozjum Zakładu Dydaktyki Polonijnej PUNO

Warsztat pracy nauczyciela polonijnego odbyło się w Edynburgu przy wsparciu tamtejszego Wydziału Konsularnego Ambasady RP.

2 lipca: Warsztat plastyczny dla dzieci i młodzieży w ramach Roku Jubileuszowego PUNO.

21 września: Sympozjum naukowe PUNO i Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk *Literaturoznawstwo architektoniczne – miejsce i tożsamość*.

6 października: Sympozjum i wystawa *Armia Andersa – szlak nadziei* zorganizowano wspólnie z Fundacją Wspólnota Andersa.

11 października: Inauguracja nowego roku akademickiego połączona z Jubileuszem 80-lecia PUNO. Dyplom honoris causa przyznano prof. Halinie Taborskiej, rektor PUNO w latach 2011-2017; laudację wygłosiła prof. Ewa Lewandowska-Tarasiuk. Wieczorem w restauracji „Łowiczanka” odbył się Bal Jubileuszowy, połączony ze Zjazdem Absolwentów PUNO.

12 października: Konferencja naukowa *PUNO – 80 lat ciągłości nauki polskiej na świecie* stanowiła okazję do przedstawienia historii polskich ośrodków akademickich poza granicami Rzeczypospolitej po wybuchu II wojny światowej, które stały się załóżkiem dzisiejszego PUNO. Ponadto, podczas Konferencji przybliżono działalność zakładów, instytutów i wydziałów PUNO funkcjonujących obecnie w Londynie, jak również jednostek, które były filiami Uczelni w Chicago, Monachium i w Vaudricourt (Francja). W Galerii POSK otwarto multimedialną wystawę jubileuszową *Architektura Wyobrażo-*

FOI: ROMAN MAZUR

IX Konferencja Kwietniowa PUNO-STP, 13 kwietnia 2019 r.

na – 80 lat Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie i wypromowano opublikowany z tej okazji katalog.

4 grudnia: Zakład Dydaktyki Polonijnej zorganizował warsztaty plastyczne *Magia malarstwa dla nauczycieli*, które poprowadziła pani Barbara Kaczmarowska-Hamilton.

15 grudnia: Jubileuszowy koncert jazzowy z udziałem zespołu Leszek Kulaszewicz Quartet i zaproszonych gości. Koncert był także okazją do wspólnego śpiewania kolęd i do wysłuchania nowych kompozycji lidera kwartetu.

Dydaktyka

Podczas roku akademickiego odbywały się zajęcia na studiach podyplomowych i seminariach doktoranckich, na kursie Uniwersytetu Trzeciego Wieku i na Kursie Kultury Polskiej. Kontynuowano spotkania anglojęzycznego XX Century Polish History Seminar. Organizowano również warsztaty biznesowe z mikro- i makroekonomii oraz warsztaty metodyczne dla nauczycieli.

W roku 2019 pożegnaliśmy Profesora Leona Jończyka, zasłużonego dziekana Wydziału Grafiki PUNO w Monachium, a także Grzegorza Tarasiuka, męża prof. Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk, wieloletniego sympatyka i darczyńcę PUNO.

Danuta Nadaj
Sekretariat PUNO

Symposium PUNO-IBL *Literaturoznawstwo architektoniczne*, 21 września 2019 r.

Anna M. Stefanicka

Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie

Działalność naszej organizacji w 2019 roku rozpoczęła się ceremonią nadania Instytutowi Sztandaru.

„Dzisiaj spadkobiercy idei Józefa Piłsudskiego tu, w polskim Londynie otrzymają sztandar, jako symbol uzewnętrzniający to czemu służą i w co wierzą” - mówił Fundator sztandaru Minister Jan Józef Kasprzyk, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Uroczystości poświęcenia sztandaru w kościele garnizonowym p.w. św. Andrzeja Boboli w Londynie dokonał Proboszcz ks. Marek Reczek.

„Nadanie sztandaru, to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii Instytutu. Zarówno jego założyciele, jak i obecnie prowadzący Instytut, wychowani byli w ogromnym szacunku do tego symbolu tradycji oraz wierności, honoru i męstwa. Jestem wzruszony, że ponad 70. letnia działalność Instytutu mogła zostać w ten właśnie sposób uhonorowana” - stwierdził Mieczysław Stachewicz, Honorowy Prezes Instytutu Piłsudskiego w Londynie, dodając: „Słowa Pana Ministra wygłoszone podczas przekazywania sztandaru w piękny sposób scharakteryzowały lata pracy naszego Instytutu w służbie niepodległości, jednej z najbardziej zasłużonych placówek kulturalnych i niepodległościowych w historii Polski”.

"Sztandar, który będę miała zaszczyt dziś przyjąć w imieniu społeczności londyńskich piłsudczyków będzie jednym z symboli integrujących nasze środowisko, naszą małą ojczyznę w Wielkiej Brytanii. Będzie to znak, który złączy tych, którzy ten Instytut zakładali i tych którzy tę pracę kontynuują dziś" - powiedziała Anna Stefanicka Sekretarz Generalny Instytutu, odbierając poświęcony Sztandar z rąk Ministra Jana Józefa Kasprzyka.

KALENDARIUM WYDARZEŃ

- Styczeń - A. Stefanicka i R. Kukliński reprezentowali Instytut na Oplątku Naczelnictwa ZHP.
- Marzec - uroczystość nadania i przekazania Instytutowi Sztandaru.
- Kwiecień - Clare Mulley w fascynującej rozmowie przybliżyła postać Krystyny Skarbek. Zaintrygowanych postacią polskiej agentki wywiadu zachęcamy do zapoznania się z jej biografią niezwykle barwnie przedstawioną przez C. Mulley w „The Spy Who Loved.”
- Maj - Caroline Longstaffe zaprezentowała swoją najnowszą powieść zainspirowaną historią polskich matematyków, którzy pierwsi złamali kod niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma.
- Maj - podczas Polish Heritage Day, goście zwiedzający Instytut mieli możliwość obejrzenia filmu VR M/S Piłsudski- ukryta historia.
- Maj - przez cały miesiąc czynna była w Instytucie ekspozycja związana z walkami żołnierzy polskich pod Monte Cassino.
- Maj - Wzięliśmy udział w obchodach 70. lecia Polskiej Szkoły Sobotniej im. Mikołaja Reja w Chiswick.
- Czerwiec - “Zrozumieć Europę” – wykład dr Pawła Dubera.
- Lipiec - otwarcie wystawy w londyńskim Science Museum: „Top Secret: From Ciphers to Cyber Security”. Na wystawie prezentowana jest maszyna szyfrująca Enigma ze zbiorów Instytutu.
- Wrzesień - Heritage Open Days. Kolejna prelekcja Jerry McCarthy związana z osiągnięciami polskich kryptologów. Tym razem J. McCarthy przybliżył budowę i działanie Bomby kryptologicznej opracowanej przez Mariana Rejewskiego.
- Wrzesień - doroczne spotkanie organizacji zrzeszonych w Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Podczas Konferencji A. Stefanicka wygłosiła prelekcję na temat wkładu kobiet w zwycięstwo Legionów Piłsudskiego.
- Październik- spotkanie z Zofią Nogą - „Art and Memory.”
- Listopad - Zaduszki. A. Whiteside zapaliła znicze na grobach Edmunda Charaszkiwicza i Tadeusza Schaetzla na Cmentarzu South Ealing oraz na grobie Jana Henryka Jedynaka znajdującym się na cmentarzu Kensal Green.
- Listopad - dr Olga Topol wzięła udział w zorganizowanym przez Science Museum Sympozjum dotyczącym bezpieczeństwa i wywiadu. Dr Topol przedstawiła słuchaczom historię złamania kodu niemieckiej maszyny szyfrującej Enigma przez polskich matematyków.
- Grudzień - otwarcie ekspozycji M/S Piłsudski – chluba II Rzeczypospolitej.

Prace Zofii Nogi zaprezentowane w Instytucie

Prowadzony przez Instytut cykl lekcji historycznych nadal cieszy się powodzeniem wśród uczniów polskich szkół sobotnich. W tym roku poszerzyliśmy naszą ofertę o lekcje w angielskich szkołach. Dr Olga Topol przeprowadziła lekcje m.in. w St Olave's Prep School, w New Eltham i Rosary Roman Catholic Primary School w Camden.

FOT.: G. SKRIBIŃSKA

Dr Olga Topol prowadzi lekcje historii dla uczniów ze szkoły języków ojczystych im. M. Konopnickiej z Willesden

ARCHIWUM

Przez cały okres sprawozdawczy kontynuowane były prace porządkowe i inwentaryzacyjne. Dzięki grantowi otrzymanemu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), za pośrednictwem Fundacji na rzecz Dziedzictwa Narodowego im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi, rozpoczęliśmy digitalizację materiałów znajdujących się w kolekcji Stefana Mayera. Są one już dostępne na naszej stronie internetowej.

Z materiałów przechowywanych w Archiwum, skorzystało osobiście 39 badaczy. Wielu z nich pracowało w Archiwum wiele tygodni. Ważną częścią pracy Instytutu jest pomoc w kwerendach otrzymywanych drogą korespondencyjną. W tym roku otrzymaliśmy ich 97. Przygotowanie odpowiedzi wraz z udostępnieniem materiałów jest bardzo czasochłonne i dlatego w przypadku szczegółowych kwerend, wymagających sprawdzenia dokumentów w wielu kolekcjach, zachęcamy do osobistego przeprowadzenia pracy badawczej. Katalogi naszego zasobu archiwalnego są dostępne zarówno na miejscu jak i online. (www.pilsudski.org.uk)

Nasze Archiwum wzbogaciło się o dokumenty Stanisława Czuruka przekazane przez córkę Rose-Marie O'Brien. Niezwykle cenny zbiór znaczków po ojcu Ludwiku Słomnickim przekazali nam Barbara Słomnicka i Ian Clark.

W Archiwum Fotograficznym przez cały listopad pracowała Magdalena Hartwig starszy archiwista z Narodowego Archiwum Cyfrowego w Warszawie. Pani Hartwig wykonała ogromną pracę na rzecz Instytutu porządkując i inwentaryzując instytutową kolekcję fotografii przygotowując ją do opisu i przyszłej digitalizacji. Pobyt pani Hartwig został sfinansowany przez MKiDN.

MUZEUM

Przy pomocy stażystów, Anne-Margoux Illido, Harry Blacket-Ord, Lidii Letkiewicz, Magdaleny Paczocha i Natalii Puchalskiej kontynuowana jest inwentaryzacja zbiorów muzealnych. Obecnie, w programie Adlib, skatalogowanych zostało 1998 obiektów, co stanowi około 90% naszych zbiorów.

Program prowadzonych przez Instytut od kilku lat praktyk muzealnych cieszy się dużym powodzeniem. Doświadczenie nabyte podczas pracy w Instytucie umożliwiło naszym stażystom otrzymanie pracy m.in. w londyńskim Science Museum, w Victoria i Albert Museum, w Muzeum Policji Scotland Yardu, a także przyjęcie na studia magisterskie w Oxford.

Lidia Letkiewicz i Anne-Margoux Illido

W 2019 roku Kolekcja muzealna wzbogaciła się m.in. o mundur przekazany nam przez pana ppłk Mariusza Tomalskiego a także pamiątki związane z ostatnim Prezydentem na Obczyźnie śp. Ryszardem Kaczorowskim.

FOT.: IPI

Fragment ekspozycji „M/S Piłsudski – chluba II Rzeczypospolitej”

W związku z obchodami rocznic narodowych, Instytut wypożyczał wielokrotnie eksponaty muzealne organizacjom i szkołom sobotnim upamiętniających w różnych formach ważne historycznie dla Polski wydarzenia.

Maszyna szyfrująca Enigma z naszych zbiorów została wypożyczona na wystawę „Top Secret: From Ciphers to Cyber Security” zorganizowaną przez londyńskie Science Museum. Enigmę będzie tam można oglądać do końca lutego 2020.

Od grudnia 2019 w Instytucie można zapoznać się z historią polskiego luksusowego transatlantyku M/S Piłsudski. Uzupełnieniem ekspozycji jest widowisko w technologii Virtual Reality M/S Piłsudski—ukryta historia, udostępnione nam przez Fundację Koncept Kultura.

Zapraszamy!

BIBLIOTEKA

Kontynuowano prace przy katalogowaniu broszur oraz wpisywano bezpośrednio do bazy danych nowe nabytki. Do naszego księgozbioru przekazała niezwykle interesujące pozycje Kazimiera Janota-Bzowska i Jarosław Lewandowski. Otrzymaliśmy również wydawnictwa z Instytutu Pamięci Narodowej i Muzeum Historii Polski.

Za wszystkie dary serdecznie dziękujemy.

FOT.: IPI

A. Stefanicka wręcza Ministrowi Janowi Józefowi Kasprzykowi Złotą Odznakę Instytutu

WYRÓŻNIENIA I ODZNACZENIA

Za życzliwość i wsparcie okazywane naszej organizacji Minister Jan Józef Kasprzyk, Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych został uhonorowany Złotą Odznaką Instytutu.

Minister Jan Józef Kasprzyk odznaczył Medalem *Pro Bono Poloniae* Mieczysława Stachewicza, Honorowego Prezesa, Krzysztofa Münnicha, wieloletniego członka Rady i Zarządu i Annę Stefanicką, Sekretarza Generalnego. Medalem *Pro Patria*, odznaczeni

zostali: Alicja Whiteside i Roman Kukliński powiernicy Instytutu.

Za działalność na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego, Instytut został wyróżniony Honorową Odznaką Tygodnia Polskiego, obchodzącego w tym roku swoje 60. lecie.

PODZIĘKOWANIA

Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- za przyznanie grantu na rozpoczęcie digitalizacji zespołu: Stefan Mayer

Kancelarii Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

- za przyznanie grantu na realizację zadania; wsparcie działalności statutowej

- za przyznanie grantu na realizację zadania: jubileuszowa wystawa związana z 80. rocznicą zatonięcia statku M/S Piłsudski

Ministerstwu Spraw Zagranicznych RP

poprzez Konsulat Generalny RP w Londynie

- za zakup okularów VR

- za zakup stanowiska komputerowego

Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych

- za zakup opakowań archiwalnych

- za umożliwienie przyjazdu archiwisty

Fundacji na rzecz Dziedzictwa Narodowego im. Józefa Piłsudskiego

- za współpracę i pomoc w pozyskiwaniu grantów z Polski

Anna M. Stefanicka
Sekretarz Generalny

■ Tadeusz Stenzel

Zjednoczenie Polskie w Wielkiej Brytanii

Podstawowym celem Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii jest działalność reprezentacyjna i koordynacyjna. Zjednoczenie w imieniu organizacji członkowskich urządza obchody, reprezentuje członków na ceremoniach, wypowiada się w imieniu Polaków zamieszkałych w Wielkiej Brytanii.

Zgodnie z tradycją Zjednoczenie organizowało obchody Święta Niepodległości w niedzielę 10 listopada 2019 roku. Mszę Świętą w Kościele pod wezwaniem Św. Andrzeja Boboli odprawił ks. proboszcz Marek Reczek i wygłosił piękne okolicznościowe kazanie. Po południu w Sali Teatralnej POSK odbyła się Akademia pt. „W Drodze do Wolności” ku uczczeniu 101 rocznicy odzyskania Niepodległości. W Akademii wzięli udział uczniowie i uczennice szkół polskich: chór „Aura” ze szkoły w Romford, która właśnie przyjęła nazwę Ignacego Paderewskiego, zespół skrzypcowy „młode Smyczki” i zespół pieśni i tańca „Promethidion” z Bedford. W Akademii też wzięli udział muzycy Edyta Sawa – skrzypce – i Elvis Veira – fortepian – przedstawiając polskie przedwojenne pio-

FOT. MONIKA TRACZYK

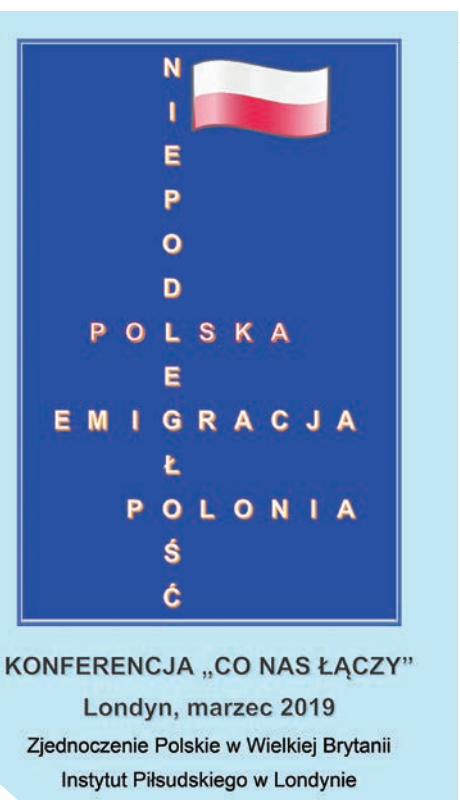
Akademia "W Drodze do Niepodległości".

senki. Dziękujemy organizatorom, rodzicom i wszystkim, którzy wzięli udział w Akademii.

W maju 2019 Zjednoczenie zorganizowało wspólnie z Instytutem Józefa Piłsudskiego konferencję, „Co nas Łączy” o historii i obecności polskiej i polskich emigracji z różnych czasów, na Wyspach Brytyjskich. Konferencja była udostępniona na żywo przez Internet.

Przedstawiciele Zjednoczenia reprezentowali organizacje członkowskie na upamiętnieniu katyńskim w Londynie, w obchodach 10-lecia polskiego pomnika w Brytyjskim National Arboretum, w katedrze św. Pawła i w Northolt i Newark ku pamięci polskich lotników oraz na innych obchodach w Wielkiej Brytanii, i w Polsce. Zjednoczenie pisało listy do premierów Zjednoczonego Królestwa – do pani T. May przed wyborami i do pana B. Johnson po wyborach, upominających się o prawa Polaków na Wyspach. Zjednoczenie wysłało list otwarty do ambasadora rosyjskiego, protestując w imieniu Polaków w Wielkiej Brytanii przeciw wypowiedziom prezydenta Putina, że Polska była winna za wybuch II Wojny Światowej.

Zgodnie ze Statutem, Zjednoczenie organizowało dwa Walne Zebrania w roku, a powiernicy spotykali się raz na miesiąc. W imieniu Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii pragnę wyrazić wdzięczność członkom Prezydium Zjednoczenia poprzedniej i obecnej kadencji, i władzom POSK za bliską i serdeczną współpracę we wszystkich działaniach na rzecz Polski i Polaków we Wielkiej Brytanii.

Afisz z konferencji „Co nas łączy”

*W imieniu Prezesa Tadeusza Stenzla,
Włodzimierz Mier-Jędrzejowicz, Prezes p.o.*

Regina Wasiak-Taylor

Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie

Spotkania literackie, programy poetyckie, doroczne nagrody pisarskie – są częścią działalności Związku Pisarzy. A kto wie, że jego wizytówką jest londyński „Pamiętnik Literacki”? To jedyne już w polskiej diasporyze pismo literackie, wychodzące w języku polskim, jest stosunkowo mało znane w lokalnym środowisku. Wysoko cenione przez krajową krytykę, potrzebuje zainteresowania i reklamy nad Tamizą, co staramy się od ubiegłego roku polepszyć. Biuro i redakcja PL mieszczą się w POSKu.

● 2 lutego - wykład prof. Rafała Habielskiego „Nieznany Waclaw Zbyszewski” z okazji opracowanej przez historyka korespondencji Jerzego Giedroycia i Waclawa A. Zbyszewskiego, *Listy 1939–1984*. Propozycję zebrania i opublikowania artykułów emigracyjnego pisarza przedstawił Jan Żyliński.

● 15 lutego – w wykładzie o charakterze monograficznym prof. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk uzasadniała, dlaczego powinniśmy czytać londyński „Pamiętnik Literacki”. Obecni na spotkaniu autorzy czytali i komentowali swoje teksty z LVI t. PL.: Magda Czajkowska, Katarzyna Bzowska-Budd, Elżbieta Smoleńska, Alexa Newsome, Janusz Guttner i Regina Wasiak-Taylor.

● 6 kwietnia – spotkanie poświęcone wzruszającej opowieści o mieście widzianym z perspektywy dziecka i młodej dziewczyny w narracji Mieczysławy Wazacz *Wrocław ocalałych* (Rzeszów 2018). O książce mówiła Teresa Halikowska-Smith, a wybrane fragmenty wspomnień czytali Helena Kaut-Howson i Janusz Guttner.

● 12 maja – promocja wyd. IV książki Danuty Waszczukówny-Kamienieckiej *Brześć. Niezapomniane miasto*. Spotkaniu z książką i jej autorką, która otrzymała w 1998 roku Nagrodę Literacką ZPPnO, towarzyszyła prelekcja ks. prałata Zbigniewa Karolaka, długoletniego proboszcza parafii Kościoła Podwyższenia Świętego Krzyża w Brześciu. Promocja spotkała się z dużym zainteresowaniem Polonii.

FOT.: RWT

„Poezja po trzykroć” – od lewej: A. Sławiński, T. Mielcarek, M. Cybulska, W. Klas

● 28 czerwca – promocja książki prof. Haliny Taborskiej *Sztuka w miejscach śmierci. Europejskie pomniki ofiar hitleryzmu*. W programie dedy-

Prof. Halina Taborska i Andrzej Suchcitz na spotkaniu w Sali Szafirowej POSKu.

kowanym znanej i powszechnie cenionej w środowisku emigracyjnym byłej rektor PUNO, uczestniczył dr Andrzej Suchcitz (laudacja), fragmenty z książki odczytał Janusz Guttner. Rozmowę z prof. Taborską prowadziła Regina Wasiak-Taylor.

- 17 sierpnia – wykład prof. Rafała Habielskiego pt. „Zdzisław Broncel znany i nieznan”. Wieczór prowadził i wybrane fragmenty listów J. Giedroycia i Z. Broncla czytał Janusz Guttner.
- 3 października – 26. Salon Literacki odbył się gościnnie w Jazz Cafe z udziałem Gabrieli Kurylewicz – poetki, filozofa, tłumacza, a także wykonawcy utworów fortepianowych ojca, Andrzeja Kurylewicza. W programie wystąpił również plastyk, Andrzej Pass.
- 15 listopada – prezentacja najnowszej książki Wiktora Moszczyńskiego *Ogłaszam alarm dla polskiego Londynu*. Wstęp do tej imponującej książki napisał prof. Zdzisław Pełczyński. Spotkanie prowadzili Regina Wasiak-Taylor i Janusz Guttner.
- 14 grudnia – „Poezja po trzykroć” była panelem dyskusyjnym z pisarzami polskiego Londynu, znaną felietonistką TP, Mają Cybalską i młodymi poetami: Tomaszem Mielcarkiem i Aleksandrem Sławińskim. Żywe i barwne spotkanie przygotował Wojciech Klas.

Website: www.zppno.org

Regina Wasiak-Taylor

■ Andrzej Fórmaniak

Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie

PTNO zostało założone przez Polską Radę Naukową w styczniu 1950 roku. W ostatniej kadencji członkowie aktywnie uczestniczyli w wielu konferencjach związanych z 80-rocznicą Kampanii 1939 roku. Mgr Jadwiga Kowalska i dr hab. Andrzej Suchcitz brali udział w szeregu konferencjach związanych z tą rocznicą jak i innych o tematyce archiwalnej. Dr Wojtek Rappak wygłosił 16.06.2019 referat: „1939 and the Arrival of the Unthinkable”. Miało to miejsce na forum the 7th World Congress on Polish Studies, University of Gdansk, które organizowane było przez Polish Institute of Arts and Sciences of America (PIASA). Z kolei profesor Jacek Tebinka (Uniwersytet Gdański), 3.12.2019 w POSKu wygłosił wykład na temat: „Rok 1939 i narodziny polsko-brytyjskiego sojuszu: Od gwarancji Chamberlaina do wybuchu wojny”. Ponadto, mgr Jadwiga Kowalska organizowała Konferencje MAB (Muzeów, Archiwów i Bibliotek na Obczyźnie) w Lublinie we wrześniu 2019. Ukazało się też LXI (61) wydanie ROCZNIKA PTNO.

W niedzielę 10 marca 2019 odbyła się druga edycja na Science Day 2019 – Polish Contribution: Humanities, Science & Technology. Wydarzenie to było częścią obchodów British Science Week. Oprócz PTNO współorganizatorami był PUNO, STP oraz Polonium Foundation. Szacujemy, że w dniu imprezy odwiedziło nas w POSKu ponad 450 gości. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać 5 wykładów, wziąć udział w 14 warsztatach i oglądać różnego rodzaju demonstracje zjawisk fizyko-chemicznych czy zapoznać się z drukowaniem 3D albo z okularami do wirtualnej rzeczywistości.

Na ostatnim WZ PTNO, 11 grudnia 2019 roku dr. hab. Andrzej Suchcitz został wybrany prezesem PTNO. Nowo wybrany prezes zaproponował, aby do zarządu towarzystwa i Komisji Rewizyjnej weszły następujące osoby: dr inż. Marian Zastawny, dr Marek Laskiewicz, dr Wojciech Rappak, Krzysztof Rowiński, mgr Jadwiga Kowalska. Komisja Rewizyjna została wybrana w następującym składzie: inż. Wojciech Tobiasiewicz, mgr Raphael Gallera, mgr Małgorzata Staszczak-Goddard.

Dr hab. Andrzej Suchcitz
– Prezes PTNO

Dr Dawid Bunikowski
– nowy członek PTNO

Oprócz tego wybrano nowego członka: Dawida Bunikowskiego, doktora nauk prawnych w zakresie teorii/filozofii prawa z UMK w Toruniu. Obecnie wykłada na Uniwersytecie Finlandii Wschodniej (University of Eastern Finland) w Karelii Północnej i prowadzi badania na University of the Arctic w Laponii. Autor szeregu książek z zakresu prawa i moralności.

Więcej szczegółów o działalności PTNO znaleźć można w witrynie: www.ptno.org

Marian Zastawny

Stowarzyszenie Techników Polskich w Wielkiej Brytanii

Rok 2019 został ogłoszony przez STP jako rok profesora Józefa Rotblata

STATUS STOWARZYSZENIOWY Z ENGINEERING COUNCIL

Po trzech latach ciężkiej pracy STP uzyskało status stowarzyszeniowy (Professional Affiliate) w Engineering Council. Jesteśmy obecnie w elitarnym gronie 23 organizacji stowarzyszonych z Engineering Council. STP jest w tym gronie jedyną organizacją zrzeszającą mniejszość narodową! Niezmiernie cieszymy się z rosnącego prestiżu i uznania okazanego naszej działalności.

Engineering Council jest instytucją, która reguluje w Wielkiej Brytanii nadawanie licencji inżyniera (chartered, incorporated engineer, engineering technician) oraz prowadzi rejestr inżynierów licencjonowanych w Zjednoczonym Królestwie.

Obecnie w Engineering Council zarejestrowanych jest ok. 230 tysięcy inżynierów. Engineering Council jest odpowiednikiem polskich samorządów zawodowych, które nadają uprawnienia zawodowe w Polsce oraz prowadzą rejestr osób posiadających uprawnienia zawodowe np. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej czy Polska Izba Inżynierów Budownictwa.

Uzyskanie statusu stowarzyszeniowego wiązało się z szeregiem zmian formalno-prawnych oraz organizacyjnych. Stworzyliśmy między innymi nowy, nowoczesny statut oraz zmieniliśmy formę prawną stowarzyszenia na CIO (Charitable Incorporated Organisation). Stowarzyszenie jest teraz formalnie zarejestrowane w Charity Commission pod numerem 1181306.

NOWE LOGO I NOWY SYSTEM ZARZĄDZANIA

Unowocześniliśmy nasze logo oraz gruntownej zmianie poddaliśmy nasz system zarządzania informacjami, który jest obecnie prowadzony w oparciu o Microsoft Teams. Powstało szereg nowych procedur i poradników dokumentujących i opisujących zasady naszej działalności.

POPULARYZACJA NAUKI I TECHNIKI

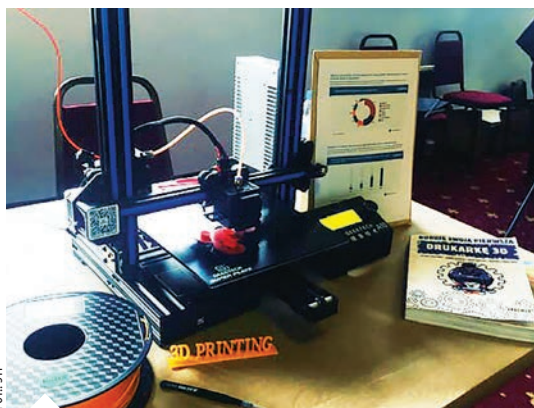
STP aktywnie włącza się w inicjatywy mające na celu popularyzację nauki, technologii, inżynierii i matematyki w społeczeństwie. W 2019 odwiedziliśmy dwukrotnie polską szkołę w Slough.

FOT.: STP

STP w Slough

Ponadto zorganizowaliśmy 2gą edycję Science Day, polskiego festiwalu nauki w Londynie. Science Day to popularnonaukowe wydarzenie skierowane do szerokiej publiczności ze wszystkich grup wiekowych, podczas którego popularyzujemy wiedzę o nauce i jej wykorzystywaniu w praktyce pośród zarówno polonijnej jak i brytyjskiej społeczności. W tym roku odbyły się wykłady takich specjalistów, jak prof. Marek Ziebiart, prof. Anna Dominiczak, Helen Czerski i inni. Oprócz tego zorganizowano interaktywne warsztaty, w czasie których uczestnicy (dzieci, młodzież i dorośli) mogli aktywnie poznać tajniki nauki poprzez twórcze rozwiązywanie problemów oraz zabawę intelektualną. W czasie Science Day odbywały się również pokazy naukowe, 10 minutowe doświadczenia i prezentacje, celem których jest przyciągnięcie uwagi widza do konkretnego problemu/zagadnienia, dając przy tym możliwość do bezpośredniego kontaktu i dyskusji popularyzatora z szeroką grupą uczestników.

FOT.: STP

3D Printing

FOT.: STP

Science Day

POLISH HERITAGE DAY

4 maja w ramach Polish Heritage Day, Stowarzyszenie Techników Polskich, zorganizowało odwiedzinę w bunkrze „Battle of Britain” w Uxbridge. Bunkier ten jest byłym centrum dowodzenia lotnictwa RAF z czasów bitwy o Wielką Brytanię w 1940 roku. Celem wizyty była szersza integracja polskiej społeczności oraz poszerzenie wiedzy na temat wkładu Polaków w obronę Wielkiej Brytanii. Do projektu zaproszeni zostali członkowie i sympatycy stowarzyszenia. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem i wzięło w nim udział około 40 osób.

Polish Heritage Day

ŚWIATOWY ZJAZD INŻYNIERÓW POLSKICH

W dniach 13-15 czerwca 2019 r. w Krakowie odbył się IV Światowy Zjazd Inżynierów polskich, w którym tradycyjnie uczestniczyła solidna delegacja z naszego stowarzyszenia. Zjazd organizowany był pod hasłem „Inżynier Przyszłości”. Program wydarzenia obejmował m.in. wykłady, sesje plenarne oraz tematyczne. W wydarzeniu wzięli udział inżynierowie m.in. z Polski, Europy oraz obu Ameryk, a nasi delegaci prowadzili panele oraz zabierali głos w dyskusjach.

*Sprawozdanie przygotowane przez: Marian Zastawny – Sekretarz STP
Akceptacja: Piotr Swieboda – Prezes Zarządu STP*

Eugenia Maresch

Polonia Aid Foundation Trust (PAFT)

Charytatywna Fundacja Powiernicza

PAFT jest jedną z ostatnich emigracyjnych instytucji, które powstały w Londynie. Prekursorem Fundacji był Rząd RP na uchodźstwie w Londynie, działający na rzecz niepodległości Kraju w różnych sytuacjach i celach, na arenie międzynarodowej, przygotowując konferencje, publikacje, apele i deklaracje. Pomoc finansową kierowano szczególnie w latach 70-tych i 80-tych, między innymi dla intelektualistów krajowych w opozycji do konstytucji PRL (1976), utworzenie Funduszu Pomocy Robotnikom Krajowym, wzniesienie Instytutu Badań Zagadnień Krajowych (1979) oraz poparcie Niezależnej Kultury i Nauki (1984).

W 1988 r. Rząd Polski na emigracji, przewidując zakończenie swojej działalności zabezpieczył swoje ograniczone fundusze zakładając Fundację charytatywną pod nazwą Polonia Aid Foundation Trust. Pierwszym Prezesem Fundacji był Minister Edward Szczepanik, skarbnikiem Jerzy Ostojka-Koźniewski. W tych intensywnych końcowych latach 80-tych, Prezydentami RP na Uchodźstwie byli Kazimierz Sabbat (1986-1989) i Ryszard Kaczorowski (1989-1990). W grudniu 1990 r. odbyło się przekazanie insygnii władzy prezydenckiej Lechowi Wałęsie, pierwszemu po wojnie Prezydentowi wybranemu w wolnych wyborach. Za jego sugestią Fundacja PAFT miała służyć głównie polskim instytucjom archiwalno-naukowym, edukacyjnym i kulturalnym w Kraju i na emigracji. Priorytetem miały być prace nad historią niepodległościowego uchodźstwa od wybuchu II wojny światowej do roku 1990.

Skromne fundusze umożliwiają badaczom, naukowcom i historykom, szczególnie krajowym, korzystania z bogatych źródeł archiwalnych, jakie przechowują instytucje polskie za granicą. Warto nadmienić, że od pewnego okresu, charakter podań także się zmienił, jest różnorodny, coraz częściej składane są prośby od ugrupowań i osób indywidualnych z nowej emigracji.

Ta różnorodna pomoc finansowa, otrzymana z inwestycji kapitałowej jest bezstronnie rozdzielana przez powierników PAFTu. W roku 2019, przyznano 116 dotacji w sumie £160,950. Rozliczenia imienne są publikowane na łamach *Tygodnia Polskiego*. Zebrania powierników odbywają się co kwartał. Aplikacje należy składać na formularzu, który można otrzymać elektronicznie pisząc na adres: paft@outlook.com.

Eugenia Maresch
Hon. Sekretarz PAFTu

■ Władaw T. Gąsiorowski

Związek Junackiej Szkoły Kadetów

*„Poprzez tajgi, step, biel śniegów,
przez cierpienia, nędzę, głód.
Szli najmłodszy do szeregów,
by żołnierski podjąć trud”.*

Słowa Marszu Kadeckiego, które ilustrują, jak po umowie gen. Sikorskiego ze Stalinem w sierpniu 1941 roku, tysiącami kilometrów młodzi chłopcy ciągnęli, w strasznych warunkach, ze wszystkich stron ZSSR do tworzącej się armii polskiej, żeby wstąpić do Junaków.

Wielu z nich później utworzyło Junacką Szkołę Kadecką. Słowa te również wskazują na zasadniczą różnicę między JSK, a jej poprzedniczkami o tak pięknej i długiej tradycji,

począwszy od Szkoły Rycerskiej Stanisława Augusta, poprzez Szkoły Kadeckie Księstwa Warszawskiego i Korpusy Kadeckie Polski Niepodległej. Różniła się ona bowiem tym, że powstała na obcej ziemi, a szeregi jej tworzyła młodzież usunięta przemocą z Ojczystego Kraju - na przymusową zsyłkę w głąb ZSRR, na nędzę, wynarodowienie i zagładę. Wszystkie te szkoły kadeckie miały takie same cele: danie wojsku dobrego narybku oficerskiego, a Polsce światłych, wykształconych, patriotycznych i moralnie zdrowych obywateli.

W marcu i w sierpniu 1942 roku ewakuowano szkoły junackie (przez Morze Kaspijskie) do Persji, a potem przez Irak na teren Palestyny. Po eliminacjach kwalifikacyjnych, stworzono (21.8.1942r.) na piaskach Bashitu, Junacką Szkołę Kadetów. Generał Władaw Anders od-

FOT.: JSK

Junacy w Bashit - Pierwsze lekcje "na piasku"

FOT.: JSK

28.06.1942 r. - Wizyta gen. W. Sikorskiego w Qastynie

wiedział Szkołę 26.11.1942 i wpisał się do Księgi Pamiątkowej JSK: „Pamiętajcie Kochani Chłopcy, że Kadet Polski jest synonimem uczciwości, dzielności i honoru!”. To było przyjęte, jako nasza przewodnia idea i wskaźnik jak postępować. Po kilku miesiącach przeniesiono Junacką Szkołę Kadetów do Qastiny, a następnie do obozu Barbara (pomiędzy Gazą i Rehovod'em).

Szybko przeminał trudny początkowy okres organizacji i improwizowania w ciężkich warunkach, kiedy systematyczna nauka, musztra, pogadanki, apele poranne i wieczorne były niemal jedynym przejawem życia szkoły. Opieka Armii Polskiej (JSK wchodziło w skład 3DSK) i życzliwe stanowisko władz brytyjskich, spowodowały, że szkoła w swym stosunkowo krótkim czasie istnienia mogła poszczycić się imponującym dorobkiem na polu kulturalnym: własne pisma,

chór, teatr, orkiestra, świetlice kompanijne, koło Sodalicii Mariańskiej i hufiec harcerski. Rozwija się spontanicznie: ruch turystyczny a za nim obozy wakacyjne, kwitnie życie literackie, towarzyskie i rozrywkowe przeplatane godnymi zanotowania wydarzeniami jak: warta przy grobie Chrystusa, reprezentowanie Wojska Polskiego (przebywającego wówczas w Iraku) w dniu „Zjednoczonych Narodów” w czerwcu 1943r. w Kairze i w Jerozolimie, wystawienie opery Moniuszki „Halki” wspólnie z Młodszyimi Ochotnikami w dniu imienin Prezydenta Władysława Raczkiewicza, gen. W. Sikorskiego i gen. W. Andersa, wreszcie publiczne występy orkiestry na pasterce, paradach, akademiach, nabożeństwach, oraz koncert dla radia palestyńskiego.

Najbardziej chyba historycznym dniem wśród Kadetów pozostał dzień, kiedy 28 czerwca 1943 roku odwiedził szkołę Naczelný Wódz gen. Władysław Sikorski, który wygłosił wówczas swe ostatnie przed tragiczną śmiercią przemówienie, oraz odebrał ostatnią w życiu defiladę młodzieży polskiej. Wpisał się wtedy do kroniki JSK: „Kadetom Polskim w Palestynie, naszej przyszłości – tym, którzy budować będą Wielką Polskę – wyrazy uznania”. Stosunek młodzieży kadeckiej do ówczesnej sytuacji nacechowany był głębokim zrozumieniem. Na apel władz wojskowych starsze roczniki opuszczały szkołę, za-

Barbara - listopad 1945 - Uroczystość pasowania na KADETA

Barbara – lato 1946 lekcja w baraku

FOT.: JSK

Barbara - przed klasą grupa z 3ciej kompanii. Od lewej:- Krasnodębski Jan Janus, Maciąg Stanisław, Tokarski Marian, Borowy Zbigniew, Gwizdak Czesław, Pisarczyk Zbigniew, Gąsiorowski Wacław T., Cegielnik Jerzy, Krowiak Artur

ostatnim egzaminie maturalnym w lutym 1948 roku Szkoła Kadecka przestała istnieć. Gdy z perspektywy wielu dziesiątek minionych lat, spojrzymy na ten krótki, bo zaledwie pięcioletni okres istnienia Szkoły, to przyznać należy, że zostały osiągnięte naprawdę bardzo dobre rezultaty. Świadczyło o tym 961 zdobytych świadectw ukończenia gimnazjum, 339 świadectw dojrzałości i fakt, że więzy między wychowankami przetrwały do końca.

Nastąpił nowy rozdział w życiu Kadetów. Młodsze roczniki kończyły naukę w polskich szkołach cywilnych i po zdanych maturach starali się chłopcy o stypendia, udając się na wyższe studia. Podejmowano prace zarobkowe i zakładano rodziny. Wielu „małoletnich” z trzech szkół lotniczych wstąpiło do brytyjskiego lotnictwa, junacy i kadeci do armii brytyjskiej, wielu też emigrowano do Stanów, Kanady i innych krajów.

Dzięki stypendiom od „Committe for the Education of Poles in Great Britain”, tysiące ukończyło średnie i wyższe studia. Przez dziesiątki lat nie było firmy architektonicznej/inżynieryjnej na Wyspach, żeby nie było w niej polskich specjalistów. Wielu też polskich kontraktowych ekspertów, pracowało przez dziesiątki lat na wysokich stanowiskach w dawnych brytyjskich koloniach. W Londynie w 1951 roku powstało bardzo aktywne Koło/Związek JSK, który przez prawie 70 lat zrzeszało członków rozsianych po całym świecie. W 1972 roku wydano „Album Junackiej Szkoły Kadetów 1942-1948”.

„Księga Pamiątkowa JSK” wydana w 2000 roku była dopełnieniem historii Szkoły, zawartej w „Albumie Junackiej Szkoły Kadetów 1942-1948” wydanym w Londynie w 1972 roku.

Los tak sprawił, że „tulając się po Świecie, nie było nam dane powrócić do Ojczyzny i do utraconych stron Rodziny”. Szeregi nasze są bardzo przerzedzone. Duża większość kolegów poszła już na „wieczną wartę”, a garstka pozostałych, nieubłagane..., *is quickly fading away*”.

W. T. Gąsiorowski

Ryszard M. Żółtaniecki

Koło Lwowian

W roku 2019 Koło Lwowian w WB obchodziło 59. rocznicę istnienia w Wielkiej Brytanii. Koło Lwowian pierwszą siedzibę miało na 5 Bath Road, Chiswick London W4.

Od samego początku działalności członkowie Koła brali aktywny udział w tworzeniu /zarządzaniu Polskim Ośrodkiem Społeczno-Kulturalnym (POSK). Kiedy podjęto decyzję o założeniu POSKu (23 VII 1964), Koło przekazało swój cały majątek na cele POSKu – zaniechając tym samym rozpoczęte wcześniej procedury kupna własnego domu/lokum.

Na liście założycieli POSKu (patrz stary statut POSKu str.29-30) jest wiele nazwisk, członków Koła, między innymi prof. R.L. Wajda, prof. J. Biliński, inż. C. Woyno oraz wielu innych.

Działalność Koła skupia się głównie na pracy charytatywnej i wydawniczej, głoszeniu prawdy o Lwowie i Kresach II RP.

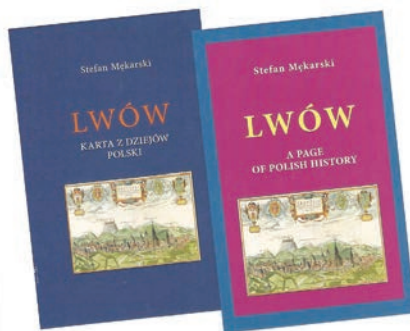
Ważniejsze wydarzenia/aktywność (2019 r.) w życiu Koła Lwowian:

Promocja polskiej i angielskiej wersji książki Dr Stefana Mękarzkiego pt. Lwów – Karta z dziejów Polski/Lwów a page of Polish history, obydwie wersje zawierają Posłowie/Postscript – autor: Janusz A. Pierzchała.

Publikacja biuletynu - Lwów i Kresy Nr. 118

26 X 2019, Sala Malinowa, Wieczór Przyjaciół Lwowa – Tradycyjny wieczór był poświęcony 100. Rocznicy Obrony Lwowa, 36 rocznicy śmierci Prezydenta Miasta Lwowa Dr Stanisława Ostrowskiego. Projekcja filmu pt. „Nikt im iść nie kazał” - film o cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie. Pięć pokoleń tych, co walczyli o niepodległość Polski jest pochowane na cmentarzu Łyczakowskim: żołnierze Kościuszki, napoleończycy, uczestnicy powstania listopadowego, styczniowego oraz najmłodsi - Orleńcy. Film o jednym z najstarszych polskich cmentarzy, choć obecnie leżący poza dzisiejszymi granicami Polski. (płyta DVD 30 min., do nabycia w Kole Lwowian). Film został odznaczony 1-szą nagrodą polonijnego filmu.

Dalej aktywnie wspieramy pośmiertne odznaczenie Białego Orła dla Mariana Hemara. Sprawia nam wielką przyjemność zamieścić fragment listu od członka Koła i redakcji Biuletynu Pani Ireny Wancerskiej, absolwentki Szkoły Nr.10 we Lwowie. Po wygraniu konkursu dostała stypendium na studia w Polsce. Po ukończeniu studiów (UW/Zarządzanie + Logistyka) pracowała w Kraju. Obecnie mieszka i pracuje w Wielkiej Brytanii. Planujemy wydanie zbioru jej wierszy pt. „Jeśli kochać się to we Lwowie”. Ostatnio była we Lwowie, gdzie z polecenia Prezesa reprezentowała Koło Lwowian. Oto jej wrażenia i spostrzeżenia: [....] – „Co do Lwowa, to ks. Andrzej Legowicz spotkał się ze mną i przedstawił mnie arcb. Mokrzyckiemu, z którym się pomodliliśmy w kaplicy w obecności biskupa i innych księży oraz gości.

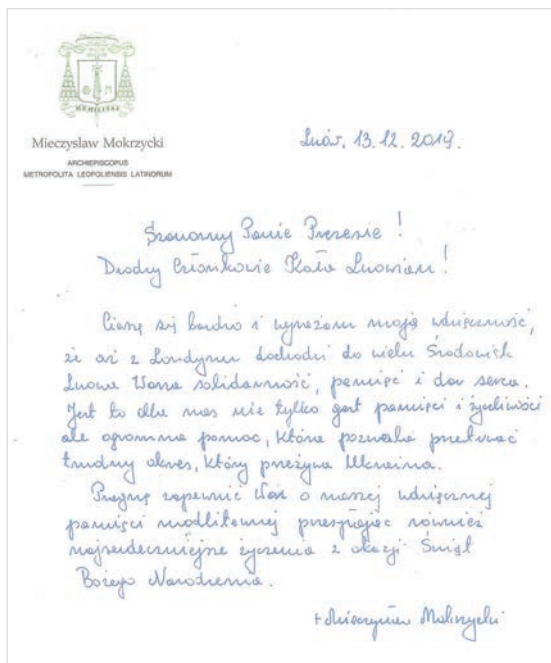
Arcybiskup dziękował Kołu Lwowian za pomoc finansowa w tym trudnych okresie dla Ukrainy. Z tego, co się dowiedziałam, to Kościół utrzymuje Świetlicę oraz Dom Seniora. Wiem, że ogromne wyzwanie to pomoc medyczna, siostry kupują leki oraz środki do pielęgnacji chorych, a opieka taka dodatkowo odbywa się też w domu u chorych. Siostry sprzątaję, piorą, przywożą obiady. Opiekują się ponad stu osobami. Są matki samotne, które znajdują oparcie w Świetlicy. Spotkałam się z siostrą Radosławą, która przy kurii w małej kuchni gotuje obiady dla 300 osób. Kościół ma w planach zbudowanie Domu pomocy dla biednych rodzin, wielodzietnych oraz osób samotnych.

Gdy rozmawialiśmy zadzwonił Pan do furtki i poprosił o chleb i zupe., więc pomoc jest w duchu brata Alberta i wiem, że na Zboiskach (dzielnica Lwowa) jest Dom Braci Alberta i oni też gotują obiady. Z pomocy korzystają też ludzie z okolic Lwowa, gdzie tereny są biedniejsze.

Spotkałam się z polonistką ze szkoły nr 10 Panią Marią Iwanową (najstarsza polonistka chyba w Polsce i na Ukrainie!!!). [....] Pomoc finansowa obecnie pozwala zdecydować, co trzeba zakupić, żeby poprawić warunki nauczania. Byłam w Katedrze Lwowskiej, gdy parafia zorganizowała Mikołajki, dzieci i chór dziecięcy przy katedrze śpiewały kolędy, św. Mikołaj wyglądał bardzo przyzwoicie i rozegrana scenka bardzo interesująca i wszystkich zachwyciła. Katedra otrzymała plecaki z przyborami szkolnymi, chyba z Częstochowy i wszystkie dzieci dostały nowe kolorowe plecaki. Myślę, że tych dzieciaków było dużo ponad 100. Z harcerzami nie rozmawiałam, ale pamiętam, że gdy byłam harcerką we Lwowie, pomagaliśmy starszym Polakom i czyściliśmy groby na cmentarzach oraz z funduszy, które otrzymaliśmy pokryte były koszty obozu letniego w górach.

Mam nadzieję, że ksiądz Legowicz też ze swojej strony opowiedział, jak to wygląda. Z tego, co się zorientowałam, potrzeby finansowe są ogromne.

I serdecznie Bóg zapłać, że Koło Lwowian co roku pomaga w tak trudnym okresie dla Ukrainy. Jest to ogromne wsparcie dla środowisk polskich."

Ryszard M. Żółtaniecki
(Prezes Koła Lwowian – Londyn)

dr Bożena Laskiewicz

Medical Aid for Poland Fund (MAPF)

Medical Aid for Poland Fund jest organizacją charytatywną, założoną tuż przed stanem wojennym, tak że w przyszłym roku będziemy obchodzić nasze 40 lecie.

Od 2007 ma biuro w POSK-u.

W roku 2019 otrzymaliśmy 296 próśb z Polski. Listy przychodzą od prowincjonalnych szpitali, zwykle o drogi sprzęt medyczny, od domów opieki, indywidualnych chorych i ich rodzin. Wiele dotyczy leczenia niepełnosprawnych dzieci i opieki nad nimi.

Dostajemy również prośby o pompy insulinowe oraz ostatnio, bardzo drogie sensory, które umożliwiają aktywne życie chorym na cukrzycę. Pompa kosztuje około £2000, a jeden sensor, który wystarcza na 2 tygodnie to suma £50. Koszt sprzętu często przekracza nasze możliwości finansowe i musimy z bólem serca odmawiać.

Aby tym prósbom sprostać prowadzimy różne akcje zarobkowe. Regularnym źródłem dochodu jest nasz sklep charytatywny na 100 South Ealing Road, W5 4QJ. Zapraszamy do odwiedzenia sklepu i do pomocy w nim.

W roku 2019 odbyły się dwa kiermasze, przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem w Sali przy kościele na Windsor Road. Ognisko Polskie przekazało nam również dochód z kiermaszu, który odbył się tam w grudniu 2019 i na którym MAPF prowadził stół z loterią. Była też zabawa „Mikołajkowa”, z której dochód z loterii był częściowo przekazany na MAPF.

Z wielką wdzięcznością przyjmujemy zapisy testamentowe, ofiary zamiast kwiatów na trumnę jak również deklaracje „Gift Aid”.

FOT. FITZCLARENCE

Dr B. Laskiewicz, H. FitzClarence, P. Woroniecki - Kiermasz - Ognisko Polskie

FO: DRB. LASKIEWICZ

Ania Bentkowska-Kafel - Kiermasz Świąteczny

FO: DRB. LASKIEWICZ

Tort - fant na loterię mikołajkową.

15 września 2019 odszedł od nas na wieczną wartę nasz wiceprezes i współzałożyciel inż. Artur Rynkiewicz, a 14 stycznia 2020 zmarła p. Teresa Glazer, długoletnia współpracowniczka w biurze MAPF. Odeszła też p. Teresa Błatiak, która nas bardzo wspierała oraz p. Stasia Huluk i p. Danuta Hauke, wolontariuszki w sklepie MAPF.

Dziękujemy wszystkim pomocnikom i ofiarodawcom za dotychczasowe wsparcie i polecamy się na przyszłość.

Dalsze informacje wraz z możliwością dotacji „Just Giving” znajdują się na naszej stronie internetowej www.mapf.org.uk

*dr Bożena Laskiewicz
Przewodnicząca*

Fundacja Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Wielkiej Brytanii

W styczniu 2019 roku uczestniczyliśmy w Oplątku Seniorów, który odbywa się każdego roku w POSKlubie.

W niedzielę 24 kwietnia organizowaliśmy przy współpracy z londyńskimi Hufcami ZHP doroczną uroczystość pod Pomnikiem Katyńskim na cmentarzu Gunnersbury w Londynie, poprzedzoną Mszą Świętą w kościele pw. Św. Andrzeja Boboli. Społeczeństwo, drużyny harcerskie i sobotnie szkoły przedmiotów ojczyństw zgromadziły się ze swoimi sztandarami przed pomnikiem. W ciszy modlitwy z godnością oddano hołd pomordowanym w Katyniu i innych miejscach kaźni.

Miesiąc maj był bogaty w wydarzenia. 11-go maja delegacja Fundacji uczestniczyła w obchodach 75. rocznicy Bitwy o Monte Cassino w National Memorial Arboretum, Alrewas, Staffordshire.

12-go maja spotkaliśmy się na uroczystości katyńskiej w Cannock Chase Wolverhampton. 18-go maja delegat Fundacji brał udział w uroczystości odsłonięcia pomnika w RAF Cardington gdzie stacjonowali polscy Baloniarze w latach 2 wojny światowej. 27-go maja braliśmy udział w poświęceniu nowego budynku w stancyi harcerskiej w St. Briavels w południowej Walii.

19-go czerwca delegaci Fundacji uczestniczyli w oddaniu czci polskim lotnikom w Bitwie o Wielką Brytanię w Battle of Britain Bunker w Uxbridge.

Zorganizowaliśmy Święto Żołnierza w niedzielę 11-go sierpnia, które rozpoczęło się uroczystą Mszą Świętą celebrowaną przez księdza Rektora Stefana Wylężka w kościele Garnizonowym pw. św. Andrzeja Boboli. Po południu w sali teatralnej POSKu odbył się koncert pieśni patriotycznych, wojskowych, arii operowych w wykonaniu profesjonalnych śpiewaków oraz występ Zespołu Pieśni i Tańca „Orleń”.

W sobotę 14-go września zorganizowaliśmy uroczystość w 10-tą rocznicę odsłonięcia Pomnika Polskich Sił Zbrojnych w National Memorial Arboretum, Staffordshire. 22-go września delegacja Fundacji została zaproszona jako fundator na przyjęcie w stancyi St. Briavels w celu podziękowania.

27-go października uczestniczyliśmy w uroczystości 125-tej rocznicy Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii i odsłonięciu tablicy abp. Szczepana Wesołego w kościele pw. M. B. Częstochowskiej na Devonii w Londynie.

Grupa polska przy Westminster Abbey

7-go listopada jak co roku zorganizowaliśmy polską grupę na Field of Remembrance przy Westminster Abbey z udziałem przedstawicieli attachatu RP.

14 grudnia wzięliśmy udział w spotkaniu Oplątkowym POSKu.

23 grudnia delegat Fundacji uczestniczył w uroczystościach w Warszawie z okazji 100-ej rocznicy urodzin Ryszarda Kaczorowskiego ostatniego Prezydenta RP na uchodźstwie.

Podczas roku członkowie Fundacji brali udział w walnych zebraniach i uroczystościach organizowanych przez inne stowarzyszenia i instytucje. Brano udział w przyjęciach i spotkaniach organizowanych przez Ambasadę RP jak: 80. rocznica wybuchu 2 wojny światowej, Święto Niepodległości i tradycyjne Przyjęcie Wigilijne. Fundacja niesie pomoc kombatantom w staraniach o przyznanie uprawnień kombatanckich przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz dodatku kombatanckiego. Fundacja niesie pomoc w poszukiwaniu członków rodzin weteranów, ich służby w Polskich Siłach Zbrojnych oraz miejscach pochówku.

*Czesław Maryszczak
Przewodniczący Fundacji SPK WB*

Barbara Drozdowicz

East European Resource Centre

East European Resource Centre, niezależna organizacja charytatywna (reg. charity 1114607) pomaga Polakom w Londynie już od trzydziestu pięciu lat. Pomagamy informacją, poradą i praktycznym wsparciem w pokonywaniu trudności w pozyskiwaniu świadczeń socjalnych i mieszkaniowych, wnioskowaniu o Europejski Status Osiedlony i naturalizację, dostępie do systemu sprawiedliwości dla ofiar handlu ludźmi, i reprezentacji Polonii wobec samorządów i władz centralnych.

Pomiędzy styczniem i grudniem 2019 roku pomogliśmy Polakom w 7,893 różnych sprawach. Zdecydowana większość tych spraw dotyczyła outreach'u w zakresie aplikowania o Europejski Status Osiedlony, w którym to projekcie POSK jest partnerem i udostępnia dodatkową przestrzeń naszemu zespołowi wykwalifikowanych i akredytowanych doradców imigracyjnych. Ten rok przyniósł też znaczny wzrost zainteresowania innym obszarem porad imigracyjnych, a mianowicie naturalizacji i rejestracji dzieci jako obywateli brytyjskich.

Poza sprawami imigracyjnymi, zdecydowana większość spraw dotyczyła zasiłków socjalnych i emerytur, eksmisji, zadłużenia, a także wsparcia dla ofiar handlu ludźmi. Spory obszar porad ogólnych dotyczył prawa rodzinnego, dyskryminacji, dostępu do świadczeń zdrowotnych i innych podobnych spraw. Po kilku latach względnego spokoju, 2019 przyniósł również wzrost spraw związanych z przestępstwami oraz mową nienawiści, w szczególności w szkołach. Nasze lekcje angielskiego i specjalistyczne wsparcie w poszukiwaniu pracy również cieszyły się dużym powodzeniem, co wskazuje na to, że pomimo wielu lat pobytu nasi liczni rodacy nadal potrzebują pomocy w nawigowaniu rynku pracy i zapewnieniu godnego życia. Pomimo, że referendum o wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej odbyło się w czerwcu 2016 roku, wiele pytań dotyczących losu naszych rodaków w UK pozostają bez odpowiedzi. Z tego względu rok 2019 przyniósł

EERC - Eastern European EUSS Centre w POSKu

FOI: EERC

nam kontynuację dwóch istotnych działań: kampanii informacyjnej nt. regulacji imigracyjnych oraz intensywnego lobbyingu w Home Office oraz innych właściwych instytucjach państwowych celem zapewnienia, że nasi rodacy nie zostaną pokrzywdzeni w procesie wychodzenia UK z Unii Europejskiej.

W efekcie naszego zaangażowania w sprawę dostępu najbardziej zmarginalizowanych i najuboższych Polaków do systemu aplikacyjnego związanego z nowym statusem osiedlonym, który zastąpi nasze prawo pobytu na zasadach UE po wyjściu Wielkiej Brytanii ze wspólnoty, zostaliśmy wybrani jako

jedna z siedmiu tylko organizacji pomocowych w całym kraju do przeprowadzenia testu nowego systemu. Takie właśnie działania pilotażowe oraz nieustanna gotowość do konsultacji w imieniu Polaków wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym jest naszym wkładem w obronę interesów Polaków i Polonii w UK, i będziemy kontynuować naszą pracę tak długo, jak długo będą wątpliwości co do sprawiedliwego i uczciwego traktowania naszych rodaków w tym chaotycznym okresie naznaczonym niepewnością.

Każda osoba potrzebująca naszej pomocy może skontaktować się z nami na dwa sposoby:

- Zadzwoń na numer 020 8741 1288 lub bezpłatną linię 0800 121 4226 od poniedziałku do piątku między 9:30 i 17:00 w celu uzyskania informacji, porady oraz umówienia wizyty, jeśli to konieczne
- Przyjdź na krótką rozmowę w każdy poniedziałek i czwartek rano – rozmowy z doradcami są prowadzone na zasadzie 'kto pierwszy ten lepszy' i polecamy być w recepcji POSKu o 9 rano, żeby być włączonym w listę na bieżący dzień
- Prosimy nie przychodzić do biura bez uprzedniej rozmowy telefonicznej lub krótkiej rozmowy w poniedziałek/czwartek rano – osoby nie umówione **nie** będą widziane

Więcej informacji oraz bieżące aktualności są dostępne na:
www.eerc.org.uk oraz www.facebook.com/East_Europeans

Przyszły rok wita nas wyzwaniem, ale też nowymi możliwościami. Pomoc rodaków jest dla nas kluczowa – darowizny pozwalają nam na kontynuację działalności: każdy grosz, czy £3 czy £300, ma znaczenie dla kogoś, kto potrzebuje naszej pomocy! www.eerc.org.uk/donate

Beneficjentki kursu języka angielskiego

Barbara Drozdowicz

Anna Jańczuk

Poles in Need *Centrum Pomocy Familia*

Misja organizacji: „*Wspólnie tworzymy lepszą przyszłość*”

Poles in Need CIC to organizacja społeczna non-profit (Companies House nr 11053964), która powstała jako projekt pilotażowy w lipcu 2015 r. Jest prowadzona przez Dyrektorów Annę Jańczuk i Iwonę Nowakowską oraz Radę Doradczą w składzie Bogna Maramaros (Sekretarz), Ewa Lewak i Jacek Biel. Od października 2016 roku siedziba organizacji znajduje się w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym. Zajmujemy się wsparciem Polaków potrzebujących pomocy z zakresu zdrowia psychicznego, uzależnień i przemocy domowej. Oferujemy także wsparcie i interwencje kryzysowe dla rodzin z dziećmi. Dzięki współpracy z kancelariami prawniczymi oferujemy poradnictwo z zakresu prawa rodzinnego. Centrum Familia jest współfinansowane przez Ambasadę RP w Londynie oraz sponsora Mleczko Delikatesy. Wsparcie kliniczne zespołu jest prowadzone przez psychiatrę, seksuologa i terapeutę uzależnień doktora Bohdana Woronowicza.

Promujemy mocne strony polskiej społeczności poprzez organizowanie wydarzeń okolicznościowych, warsztatów i konferencji. Współpracujemy z organizacjami polskimi jak i brytyjskimi, m.in. Ambasadą RP w Londynie, Polskim Ośrodkiem Spo-

Wydarzenie Dni Kobiet 2019 pt. Emocje w relacjach

leczno-Kulturalnym (POSK), Polską Macierzą Szkolną, Biurem Burmistrza Londynu, Metropolitan Police, Barnardo's, urzędami władzy lokalnej (Council).

W roku 2019 poprzez portal społecznościowy Facebook dotarliśmy do ponad 100 tysięcy beneficjentów przekazując ważne informacje pomocowe z zakresu zdrowia psychicznego, prawa rodzinnego, problemów uzależnień, pomocy rodzinom, przemocy domowej czy wydarzeń polonijnych. Publikowaliśmy także artykuły edukacyjno-informacyjne w portalu Londynek.org oraz Tygodniu Polskim. Uczestniczyliśmy w wydarzeniach, podczas których udział wzięło około 5 tysięcy uczestników. Ilość bezpośrednich kontaktów klientów zgłaszających się o pomoc do Centrum Familia wyniosła 634. Udzielono 55 specjalistycznych konsultacji indywidualnych dla najbardziej potrzebujących osób i rodzin.

W roku 2019 po raz czwarty zorganizowaliśmy Dzień Kobiet pt. „Emocje w relacjach”. Dzięki uprzejmości właścicieli odbył się on w Restauracji Łowiczanka, mieszczącej się POSKu. W spotkaniu wzięło udział 145 osób, w tym reprezentanci organizacji polonijnych, profesjonalistów i Zrzeszenia Polskich Policjantów w Metropolitan Police.

Współuczestniczyliśmy w wielu wydarzeniach, np. w koncercie „Sounds Like Women”, festiwalu krajów ze wschodniej Europy w Enfield, a także Polonia Festival w Luton. Włączyliśmy się w kampanię dotyczącą przemocy „Blooming Strong”.

W lipcu wraz z Panem Dariuszem Szyndelarem poprowadziliśmy szkolenie „Safeguarding Children and Vulnerable Adults”, skierowane do polskich profesjonalistów. Wzięło w nim udział 21 osób z Londynu, Birmingham oraz Hereford.

Niedzwiedź Wojtek. Spotkanie z Aileen Orr, autorką książki oraz dyrektorem organizacji Wojtek Scotland. Od lewej: Katarzyna Wójcik Aileen Orr, Anna Jańczuk

FOT: PIN

Szkolenie Safeguarding Children and Vulnerable Adults poprowadzone przez PIN oraz Dariusza Szyndelarz

Korzystając z okazji pragniemy podkreślić, że nasze działania są możliwe także dzięki grupie wolontariuszy oraz specjalistów udzielających bezpłatnej pomocy (pro bono). Składamy im serdeczne podziękowanie za ich pomoc i zaangażowanie.

Kontakt: www.pincic.org   **email:** info@pincic.org   **tel.** 07976838571

Strony Facebook:

<https://www.facebook.com/centrumfamilia/>

<https://www.facebook.com/PolesInNeed/>

Anna Jańczuk

FOT: PIN

Trzecie urodziny Centrum Pomocy Familia.
Od lewej: Katarzyna Wójcik (koordynator projektu) Anna Jańczuk (Dyrektor PIN)

Z żałobnej karty

śp. Zygmunt Łoziński

zmarł 12.01.2019

zasłużony, niestrudzony działacz POSK

wieloletni członek Rady POSKu

oddany sprawie polskiej na emigracji

śp. Teresa Blatiak

zmarła 17.08.2019

Wieloletnia prezes SMO

Długoletni Członek Zarządu

Towarzystwa Przyjaciół Fundacji JPPI w W. Brytanii

śp. płk Zdzisław Picheta

zmarł 23.08.2019

żołnierz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich

weteran Tobruku

uhonorowany Krzyżem Komandorskim

Orderu Odrodzenia Polski

śp. Jerzy Kowalski

zmarł 15.09.2019

wieloletni oddany członek POSKu

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej POSK

oddany sprawie polskiej na emigracji

śp. Artur Rynkiewicz

zmarł 15.09.2019

działacz polityczny, społeczny i emigracyjny

Minister Spraw Emigracji

w ostatnim Rządzie RP na uchodźstwie

aktywny działacz polskiej społeczności emigracyjnej w Londynie

oddany członek i Fundator POSKu

wieloletni członek Zarządu i Rady POSK

pełnił funkcję Prezesa, wiceprezesa i Skarbnika POSK

FOT. KRYSZYŃKA BACZYŃSKA

Ostatnie pożegnanie śp. Artura Rynkiewicza

Spis treści

POSK w czasie pandemii	3
Od Przewodniczącej	7
Zarząd POSKu w kadencji na rok 2019/2020	14
Skład Rady POSKu w kadencji na rok 2019/2020	15
Organizacje członkowskie w Radzie POSKu	16
Dział Finansowy	17
Fundacja Przyszłości POSKu (The POSK Foundation)	22
Polskie Stowarzyszenie Powiernicze	23
Zapisy testamentowe na rzecz POSKu	24
Dział Administracji	25
Komisja Domu	28
Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy	31
Dział Techniczny	32
Komisja Kultury	33
Konfraternia Artystów Polskich w Wielkiej Brytanii	37
Jazz Café	40
Dział Opieki Społecznej	43
Dział Mediów i Promocji	45
Dział Biblioteczny	47
Biblioteka Polska POSK	49
Galeria POSK	68
Zestawienie ważniejszych wydarzeń kulturalnych	71

Organizacje z siedzibą w POSKu	83
Teatr Syrena	84
Tatry – Zespół Pieśni i Tańca	88
ScenaPolska.UK w POSKu	90
POSklub	92
Polish Psychologists' Association	94
Zrzeszenie Nauczycielstwa Polskiego za Granicą	97
Polska Macierz Szkolna	100
Polska Fundacja Kulturalna	103
Zjednoczenie Polek w Wielkiej Brytanii	106
Polski Uniwersytet na Obczyźnie (PUNO)	108
Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie	111
Zjednoczenie Polskie w Wielkiej Brytanii	116
Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie	118
Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie	120
Stowarzyszenie Techników Polskich w Wielkiej Brytanii	121
Polonia Aid Foundation Trust (PAFT)	125
Związek Junackiej Szkoły Kadetów	126
Koło Lwowian	129
Medical Aid for Poland Fund (MAPF)	131
Fundacja Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Wielkiej Brytanii	133
East European Resource Centre	135
Poles in Need. Centrum Pomocy Familia	137
Z żałobnej karty	140
Spis treści	142

FO: BARTŁOMIEJ NOWAK

Godziny urzędowania Sekretariatu

Poniedziałek:	9.30-17.15
Wtorek:	9.30-17.15
Środa:	9.30-17.15
Czwartek:	9.30-17.15
Piątek:	9.30-17.15

Zwracamy się do wszystkich członków z prośbą o zawiadomianie biura POSKu w wypadku zmiany adresu.

Wizualizacja projektu Atrium z panelami T. Zielińskiego

“Wiadomości POSK” nr 68 przygotowali:

Joanna Młodzińska

Iwona Abramian

Skład: Paweł Filuś

Wydawca: Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny
238-246 King Street, London W6 0RF, United Kingdom
Printed by: PrintedEasy.com